

ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΠΕΙΡΑΙΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

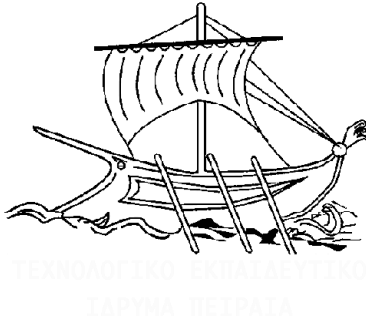
ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«ΤΟ ΠΛΑΣΤΙΚΟ ΧΡΗΜΑ ΚΑΙ Η ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ
ΤΩΝ ΑΔΗΛΩΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ»**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΣΕΡΑ ΕΛΒΑΝΑ Α.Μ.:15252
ΜΑΤΙΓΙΑ ΣΙΝΤΟΡΕΛΑ Α.Μ.:15349

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΓΚΟΥΜΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2017-2018

**PIRAEUS UNIVERSITY OF APPLIED
SCIENCES**

SCHOOL OF BUSINESS AND ECONOMICS

DEPARTMENT OF ACCOUNTING AND FINANCE

UNDERGRADUATE WORK

**«THE PLASTIC MONEY AND THE REVELATION
OF UNDERSTANDING CAPITAL »**

DILIGENCE
MATIJA SIDORELA A.M.: 15349
SHERA ELVANA A.M.:15252

SUPERVISOR
GKOUMAS SPIRIDON

ACADEMIC YEAR 2017-2018

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ολοκληρώνοντας τις σπουδές μας θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τις οικογένειές μας που μας συμπαράσταθηκαν όλα αυτά τα χρόνια οικονομικά και ηθικά.

Επίσης, ευχαριστούμε όλους αυτούς που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιό μας και μπορέσαμε να ολοκληρώσουμε την ερευνά μας.

Τέλος, ευχαριστούμε πολύ τον κ. Γκούμα Σπ. καθηγητής του Α.Ε.Ι ΠΕΙΡΑΙΑ ΤΤ , εισηγητή και επιβλέποντα της εργασίας μας.

Περίληψη

Το χρήμα άρχισε να εισέρχεται στην ζωή του ανθρώπου δίνοντας λύσεις στα κωλύματα που εμφανίζονται κατά την εκτέλεση των συναλλαγών του. Αρχικά ως χρήμα χρησιμοποιούνταν οποιοδήποτε αντικείμενο κοινώς αποδεκτής αξίας, στην συνέχεια εμφανίστηκαν τα πρώτα κέρματα και ως εξέλιξη του χρήματος, έχουμε τα πρώτα χάρτινα νομίσματα.

Σε μία πιο σύγχρονη οικονομία παρατηρούμε την εμφάνιση του λογιστικού χρήματος, όπως οι καταθέσεις όψεως και η μεταφορά χρημάτων με γραμμάτια όπως για παράδειγμα οι επιταγές, Σε κάποιες περιπτώσεις έχουμε ακόμη και τον δανεισμό των χρημάτων από τα πιστωτικά ιδρύματα με πρόβλεψη καταβολής τους σε προκαθορισμένο χρόνο και με μία συμφωνημένη επιβάρυνση. Οι καταθέσεις όψεως εκτός του ότι διασφάλιζαν τους πελάτες από ενδεχόμενη κλοπή ή απώλεια των μετρητών τους, παρέχουν στη τράπεζα τη δυνατότητα να εκμεταλλεύεται τα χρηματικά διαθέσιμα που της έχουν δοθεί ούτως ώστε να χρηματοδοτεί επενδύσεις και να προσφέρει δάνεια.

Η παρούσα εργασία έχει ως αντικείμενο τη μελέτη του πλαστικού χρήματος και την εξέλιξή του τα τελευταία χρόνια, ενώ επιπρόσθετα εξετάζεται η αποτελεσματικότητα της νέας νομοθεσίας στην καθίδρυση της χρήσης του πλαστικού χρήματος. Για να μπορέσουμε να μελετήσουμε το θέμα αυτό η εργασία διαρθρώθηκε σε πέντε κεφάλαια.

Στο πρώτο κεφάλαιο μελετούμε την έννοια του χρήματος, δίνοντας ορισμούς και αναλύοντας τα χαρακτηριστικά του. Εν συνέχεια, στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται μία εκτενής αναφορά του πλαστικού χρήματος, των μορφών και των ειδών του. Στο τρίτο κεφάλαιο εμφανίζονται οι νόμοι και οι διατάξεις που αφορούν τη χρήση του πλαστικού χρήματος και τα δεδομένα όπως έχουν διαμορφωθεί μετά την επιβολή των νέων νόμων. Στο τέταρτο κεφάλαιο γίνεται λόγος για το πρόβλημα των φορολογικών παραβάσεων και τη συμβολή της νομοθεσίας στον περιορισμό τους. Τέλος, στο πέμπτο και τελευταίο κεφάλαιο γίνεται μία στατιστική ανάλυση των αποτελεσμάτων ενός ερωτηματολογίου που δημιουργήθηκε για την εκπόνηση της παρούσας εργασίας και της ορθότερης κατανόησης της συμπεριφοράς των καταναλωτών.

Abstract

Money has begun to enter people's life by providing solutions to the impediments that occur during the execution of his transactions. Originally, any object of commonly accepted value was used as money, then the first coins appeared and, we have the first paper coins as the evolution of money.

In a more modern economy, we see the appearance of accounting money, such as sight deposits and the transfer of money with bill such as checks. In some cases we even have borrowed money by credit institutions with a provision to pay it at a predetermined time, and with an agreed charge. In addition to securing customers from being stolen or losing their cash, sight deposits enable the bank to make use of the money it has been given to finance investments and offer loans.

The present paper deals with the study of plastic money and its evolution in recent years, while also examining the effectiveness of the legislation in the creation of the use of plastic money. To be able to study the issue, the work has been structured into five chapters.

In the first chapter we study the concept of money, giving definitions and analyzing its characteristics. Subsequently, in the second chapter there is an extensive account of plastic money, its forms and its species. The third chapter shows the laws and regulations regarding the use of plastic money and the data that have been formed after the imposition of new laws. The fourth chapter discusses the problem of tax offenses and the contribution of legislation to limiting them. Finally, the fifth and final chapter provides a statistical analysis of the result of a questionnaire created for the preparation of this paper and better understanding of consumer behavior.

Πίνακας περιεχομένων

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	3
Περίληψη.....	4
Abstract	5
Συνοτομογραφίες	12
Λέξεις Κλειδιά.....	13
Εισαγωγή	14
1. Κεφάλαιο Πρώτο: Χρήμα – Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί	15
1.1. Ιστορική Αναδρομή του Χρήματος.....	15
1.1.1. Ορισμός χρήματος.....	15
1.1.2. Λειτουργίες Χρήματος.....	16
1.1.3. Ιδιότητες του χρήματος.....	16
1.1.4. Μορφές χρήματος.....	16
1.2. Η Σύγχρονη Ιστορία του Χρήματος	17
1.2.1. Ορισμός ηλεκτρονικού χρήματος.....	18
1.2.2. Χαρακτηριστικά και λειτουργίες του ηλεκτρονικού χρήματος.....	18
1.2.3. Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα του ηλεκτρονικού χρήματος	19
2. Κεφάλαιο Δεύτερο: Το Πλαστικό Χρήμα.....	21
2.1. Διάκριση και Χρήση του Πλαστικού Χρήματος.....	21
2.1.1. Χρεωστική Κάρτα.....	22
2.1.2. Πιστωτική Κάρτα	22
2.1.3. Προπληρωμένη (Prepaid) Κάρτα.....	24
2.1.4. Έξυπνη κάρτα.....	24
2.2. Εξυπηρέτηση των Χρηστών	24
2.2.1. Τοποθεσία μηχανημάτων.....	24
2.2.2. Η ορθολογική χρήση του πλαστικού χρήματος	25
3. Κεφάλαιο Τρίτο: Το νέο σύστημα πληρωμών με πλαστικό χρήμα.....	26
3.1. Οι Γενικές Προβλέψεις για το Πλαστικό Χρήμα.....	26
3.2. Το «Χτίσιμο» του Αφορολόγητου Ποσού στο Εισόδημα	27
3.2.1. Τα έξοδα για τις αγορές αγαθών και λήψη υπηρεσιών.....	27
3.2.2. Δαπάνες που εξαιρούνται.....	29
3.2.3. Μειώσεις φόρου για ιατρικές δαπάνες	29
3.2.4. Συναλλαγές με πλαστικό χρήμα.....	30
3.3. Η Εγκατάσταση των POS στις Επιχειρήσεις.....	31

3.3.1.	Ο ρόλος των POS στις λειτουργικές δαπάνες	31
3.3.2.	Ο νόμος και οι αποφάσεις για τα POS	33
3.3.3.	Διασφάλιση και έλεγχος συναλλαγών σύμφωνα με τον νόμο	34
3.3.4.	Τα ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής και η ενίσχυση των φορολογικών εσόδων στην Ελλάδα	36
3.4.	Γενικό Μέρος - Επί της αρχής.....	37
3.5.	Ειδικό Μέρος - Κατ' Άρθρο.....	39
3.5.1.	Μέτρα για την προώθηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών	39
3.5.2.	Φορολογικές και λοιπές ρυθμίσεις	44
3.5.3.	Μέτρα για την προώθηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών και την καταπολέμηση της απόκρυψης εσόδων	51
4.	Κεφάλαιο Τέταρτο: Η αποκάλυψη των αδήλωτων κεφαλαίων.....	56
4.1.	Η Φορολογική Παραβατικότητα	56
4.2.	Τα Αίτια της Φορολογικής Παραβατικότητας.....	56
4.3.	Συνέπειες της Φορολογικής Παραβατικότητας	58
4.4.	Μέτρηση της Φορολογικής Συνείδησης : Έρευνα του Ο.Ε.Ε. και του Τμήματος Στατιστικής του Οικ. Παν. Αθηνών.....	58
4.5.	Ο Περιορισμός των Αδήλωτων Κεφαλαίων Μέσα από το Μπλοκάρισμα των Εμβασμάτων.....	59
5.	Κεφάλαιο Πέμπτο: Έρευνα και ανάλυση αποτελεσμάτων	60
5.1.	Σκοπός της Έρευνας.....	60
5.2.	Μεθοδολογία της Έρευνας.....	60
5.2.1.	Ερευνητικά εργαλεία.....	60
5.2.2.	Δείγμα της έρευνας	60
5.2.3.	Τρόπος συλλογής δεδομένων	60
5.2.4.	Χρονική διάρκεια έρευνας	61
5.2.5.	Περιορισμοί και δυσκολίες της έρευνας.....	61
5.2.6.	Τρόπος ανάλυσης δεδομένων.....	61
5.3.	Αποτελέσματα της Έρευνας	61
5.3.1.	Αποτελέσματα ερωτηματολογίου.....	62
5.3.2.	Στατιστική ανάλυση.....	62
5.4.	Ευρήματα της Έρευνας.....	62
5.4.1.	Έλεγχοι υποθέσεων	62
5.4.2.	Ερευνητικά ερωτήματα.....	62
5.5.	ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ - ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	63

Συμπεράσματα	82
6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	83
6.1. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α' - ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	83
Βιβλιογραφία.....	89
Έντυπη Βιβλιογραφία.....	89
Ηλεκτρονική βιβλιογραφία	90

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1 : Κλίμακας μείωσης φόρου.....	26
Πίνακας 2. Φύλο.....	63
Πίνακας 3. Ηλικία.....	64
Πίνακας 4. Επάγγελμα.....	65
Πίνακας 5. Χρησιμοποιείτε το πλαστικό χρήμα στις συναλλαγές σας;.....	66
Πίνακας 6. Πόσες κάρτες χρησιμοποιείτε;.....	67
Πίνακας 7. Ποια κάρτα χρησιμοποιείτε πιο συχνά;.....	68
Πίνακας 8. Ποια από τα παρακάτω είδη διαθέτετε; (Μπορείτε να σημειώσετε περισσότερες από 1 επιλογές).....	68
Πίνακας 9. Πόσο χρόνο είστε κάτοχος κάρτας/καρτών;.....	69
Πίνακας 10. Τι χρησιμοποιείτε πιο πολύ στις συναλλαγές σας;.....	70
Πίνακας 11. Πόσο συχνά πραγματοποιείτε συναλλαγές με κάρτες;.....	71
Πίνακας 12. Σε μηνιαία βάση, σε τι ποσό ανέρχονται οι συναλλαγές που κάνετε με κάρτες;.....	72
Πίνακας 13. Για ποιο από τα παρακάτω ποσά επιλέγετε συνήθως την πληρωμή με κάρτα αντί με μετρητά εφόσον έχετε και τις δύο επιλογές στην διάθεσή σας; (Παρακαλώ σημειώστε 1 επιλογή).....	73
Πίνακας 14. Πόσο ενημερωμένοι πιστεύετε ότι είστε σχετικά με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των καρτών;.....	74
Πίνακας 15. Πόσο εύκολη θεωρείτε ότι είναι η χρήση των καρτών στις συναλλαγές;.....	75
Πίνακας 16. Πόσο σημαντική θεωρείτε για εσάς η ταχύτητα με την οποία διεκπεραιώνονται οι συναλλαγές μέσω κάρτας;.....	76
Πίνακας 17. Χρησιμοποιείτε το internet banking για να πραγματοποιείτε τραπεζικές συναλλαγές;.....	76
Πίνακας 18. Έχετε υιοθετήσει τις πληρωμές μέσω φορητών συσκευών	

(κινητών τηλεφώνων);.....	78
Πίνακας 19. Πόσο συχνά κάνετε χρήση του Phone Banking για τις πληρωμές σας;	78
Πίνακας 20. Γιατί δεν χρησιμοποιείτε τις κάρτες;.....	79
Πίνακας 21. Αν είχατε κάρτα , τι είδους κάρτα θα διαλέγατε;.....	79
Πίνακας 22. Στο παρελθόν είχατε κάρτα;.....	80
Πίνακας 23. Αν απαντήσατε ΝΑΙ, για ποιο λόγο σταματήσατε να την χρησιμοποιείτε;	81

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1. Φύλο.....	63
Διάγραμμα 2. Ηλικία.....	64
Διάγραμμα 3.Επάγγελμα.....	65
Διάγραμμα 4.Χρησιμοποιείτε το πλαστικό χρήμα στις συναλλαγές σας;.....	66
Διάγραμμα 5. Πόσες κάρτες χρησιμοποιείτε;.....	67
Διάγραμμα 6. Πόσο χρόνο είστε κάτοχος κάρτας/καρτών;.....	69
Διάγραμμα 7. Τι χρησιμοποιείτε πιο πολύ στις συναλλαγές σας;.....	70
Διάγραμμα 8. Πόσο συχνά πραγματοποιείτε συναλλαγές με κάρτες;.....	71
Διάγραμμα 9. Σε μηνιαία βάση, σε τι ποσό ανέρχονται οι συναλλαγές που κάνετε με κάρτες;.....	72
Διάγραμμα 10. Για ποιο από τα παρακάτω ποσά επιλέγετε συνήθως την πληρωμή με κάρτα αντί με μετρητά εφόσον έχετε και τις δύο επιλογές στην διάθεσή σας;.....	74
Διάγραμμα 11. Πόσο ενημερωμένοι πιστεύετε ότι είστε σχετικά με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των καρτών;.....	75

Διάγραμμα 12. Χρησιμοποιείτε το internet banking για να πραγματοποιείτε τραπεζικές συναλλαγές;.....	77
Διάγραμμα 13. Στο παρελθόν είχατε κάρτα;.....	80

Συντομογραφίες

ATM: Automated Teller Machine

e- : electronic

ΑΕΠ: Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν

ΔΕΗ: Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού

ΟΤΕ: Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος

ΕΣΠΑ: Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς

ΑΦΜ: Αριθμός Φορολογικού Μητρώου

ΗΠΑ: Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

ΦΕΚ: Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης

PIN: Personal identification number

ΚΑΔ: Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας

ΕΟΧ: Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος

POS: Point of Sale

ΥΠΟΙΚ: Υπουργείο Οικονομικών

ΔΕΚΟ: Δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί

ΗΜΠ: Ηλεκτρονικά μέσα πληρωμών

ΕΕ: Ευρωπαϊκή ένωση

Ν. : Νόμος

Α.Α.Δ.Ε: Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων

Δ.ΗΛΕ.Δ: Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Κ.Ε.Δ.Ε: Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων

Ο.Ε.Ε.: Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος

Λέξεις Κλειδιά

χρήμα, πλαστικό χρήμα, πιστωτικές κάρτες, χρεωστικές κάρτες, προπληρωμένες κάρτες, ηλεκτρονικό χρήμα, χτίσιμο αφορολόγητου, Pos, εισόδημα, ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, ηλεκτρονικές συναλλαγές, φορολογικές ρυθμίσεις, κληρώσεις, λοταρία, taxisnet, φοροαποφυγή, φοροδιαφυγή, αδήλωτα κεφάλαια, εμβάσματα, φορολογική παραβατικότητα,

Εισαγωγή

Ζώντας σε ένα ταχέως αναπτυσσόμενο κόσμο, ίσως στην εποχή με την πιο ραγδαία εξέλιξη στους τεχνολογικούς τομείς, η ανάπτυξη νέων μορφών χρήματος ήταν αναμενόμενη. Οι λεγόμενες πλαστικές κάρτες ή πλαστικό χρήμα που λειτουργούν πλέον ως υποκατάστατο των συμβατικών χαρτονομισμάτων και κερμάτων, τείνουν να μεταβάλουν εντελώς τον τρόπο που εκτελούνται οι καθημερινές οικονομικές συναλλαγές. Οι πλαστικές κάρτες γίνονται με την πάροδο των χρόνων ο πλέον δημοφιλής τρόπος.

Διαμοιρασμού του χρήματος, με τα πιστωτικά ιδρύματα να άδρωνται της ευκαιρίας και μετατρέποντας τις πλαστικές κάρτες σε προϊόν με πολυδιάστατο χαρακτήρα. Τα οφέλη που παρέχονται στο χρήστη εξαρτώνται τόσο από την συμφωνία του με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα όσο και από την κατηγορία που ανήκει η κάρτα, όπως πιστωτική, χρεωστική κτλ. Η χρήση των καρτών αυτών έχει δημιουργήσει πιστούς οπαδούς και έχει διευκολύνει τις οικονομικές συναλλαγές χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι δεν ελλοχεύει κινδύνους. Η υποκλοπή προσωπικών δεδομένων και κωδικών πρόσβασης αποτελεί ένα μεγάλο μέρος των οικονομικών εγκλημάτων το οποίο απασχολεί τόσο τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα παγκοσμίως καθώς και τις κυβερνήσεις.

Στην παρούσα εργασία θα μιλήσουμε ακόμη για την συμβολή της νομοθεσίας περί οικονομικών συναλλαγών μέσω πλαστικού χρήματος αλλά και ηλεκτρονικών πληρωμών στον περιορισμό της φοροδιαφυγής. Η κυβέρνηση κάνει εντατική προσπάθεια τα τελευταία χρόνια για την αποκάλυψη των αδήλωτων κεφαλαίων εθελοντικά αλλά και 'εκβιαστικά' μέσω της απαγόρευσης εξαγωγής εμβασμάτων και της υποχρεωτικής χρήσης πλαστικού χρήματος. Επίσης, μέσω έρευνας που πραγματοποιήθηκε θα παρουσιάσουμε την γνώμη των πολιτών για το πλαστικό χρήμα και την εξοικείωσή τους με αυτό.

Τέλος, έγινε μια προσπάθεια να αντιληφθούμε τη χρησιμότητα της πλαστικής κάρτας που αντιλαμβάνονται οι καταναλωτές και ποιες είναι οι προτιμήσεις τους απέναντι στην πληθώρα καρτών και προνομίων που παρέχονται από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

1. Κεφάλαιο Πρώτο: Χρήμα – Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί

1.1. Ιστορική Αναδρομή του Χρήματος

Οι άνθρωποι από την αρχαιότητα ακόμη είχαν καθιερώσει ένα ανταλλακτικό σύστημα βάση του οποίου ένας παραγωγός αντάλλασσε τα προϊόντα του με προϊόντα άλλων παραγωγών αντί να παράγει τα πάντα μόνος του. Το χρήμα αρχικά ανακαλύφθηκε ώστε να διευκολύνει την διεκπεραίωση των συναλλαγών αυτών δεδομένου ότι η ζήτηση με την προσφορά δεν ήταν πάντα συγχρονισμένες και επιπλέον, η αποτίμηση των μονάδων του ανταλλασσόμενου προϊόντος γινόταν καλύτερα σε μονάδες χρήματος (κοινή μονάδα μέτρησης της αξίας) από ότι σε μονάδες άλλων προϊόντων.¹

Αρχικά ως χρήμα χρησιμοποιούσαν γενικώς αποδεκτά αντικείμενα αξίας ενώ με την πάροδο των χρόνων κατασκευάστηκαν νομίσματα από χαλκό, ασήμι, χρυσό ή άλλα υλικά, ενώ πολύ αργότερα εμφανίστηκαν τα πρώτα χάρτινα νομίσματα. Η αξία του εκάστοτε νομίσματος πρόκυπτε από την αξία του μετάλλου το οποίο χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή του, το μέγεθος ή/και από την αναπαράσταση την οποία είχε χαραγμένη.

Ως εξέλιξη της διαδικασίας ανταλλαγής με τη βοήθεια των χρημάτων έχουμε τη μέθοδο του αντιπροσωπευτικού χρήματος.

1.1.1. Ορισμός χρήματος

Το χρήμα είναι ένα επίσημα εκδομένο νόμιμο νόμισμα που αποτελείται γενικά από χαρτονομίσματα και κέρματα και είναι το κυκλοφορούν μέσο ανταλλαγής όπως ορίζεται από μια κυβέρνηση.²

Αν ορίσουμε τον όρο χρήμα³ μπορούμε να πούμε ότι είναι οποιοδήποτε αντικείμενο αξίας το οποίο χρησιμεύει ως γενικώς αποδεκτό μέσο χρηματοοικονομικής ανταλλαγής, νόμιμο μέσο για την εξόφληση χρέους, πρότυπο αξίας, μονάδα λογιστικού μέτρου και μέσο για την αντιπροσώπευση της αγοραστικής δύναμης.

Συνεπώς, στην οικονομική επιστήμη με τον όρο χρήμα εννοούμε το σύνολο των αξιών που μπορεί κάποιος να κάνει χρήση σε καθημερινή βάση για την πραγματοποίηση ανταλλαγών των αγαθών ή υπηρεσιών καθώς και την τακτοποίηση των χρεών του.

Για την βαθύτερη επεξήγηση του όρου μπορεί κανείς να μελετήσει τις λειτουργίες του.

¹ https://www.maliaras.gr/sites/default/files/istoriki_poreia_tou_xrimatos.pdf [Ημ. Επίσκεψης 11/09/2017]

² <http://www.investopedia.com/terms/m/money.asp> [Ημ. Επίσκεψης 13/09/2017]

³ <http://www.businessdictionary.com/definition/money.html> [Ημ. Επίσκεψης 13/09/2017]

1.1.2. Λειτουργίες Χρήματος

Η κύρια λειτουργία του χρήματος είναι ότι χρησιμοποιείται ως μέσο ανταλλαγής. Τα χρήματα επιτρέπουν σε κάποιον να προχωρήσει σε εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών χωρίς την ανάγκη ανταλλαγής μονάδων προϊόντων.

Ακόμη μία λειτουργία του χρήματος είναι ότι έχει αποθηκευτική αξία. Πιο συγκεκριμένα μία μονάδα χρήματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί είτε άμεσα είτε κάποια στιγμή στο μέλλον χωρίς να μεταβάλλεται η αξία του. Αυτό σημαίνει ότι κάποιος με τη δυνατότητα να παράγει προϊόντα ή έργο για μια δεδομένη ποσότητα χρημάτων μία δεδομένη περίοδο του χρόνου, να έχει τη δυνατότητα να αποθηκεύσει μονάδες χρημάτων για χρήση τους σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

Επιπρόσθετα, το χρήμα λειτουργεί ως λογιστική μονάδα, δεδομένου ότι επιτρέπει την εκτίμηση της αξίας ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας με τρόπο κοινώς αποδεκτό επιτρέποντας τη σύγκριση της αξίας με άλλα όμοια ή παρόμοια αγαθά.

Τέλος το χρήμα μπορεί να λειτουργήσει ως μέσο μελλοντικών πληρωμών. Ένα άτομο δύναται να δανειστεί ένα χρηματικό ποσό σήμερα και να το αποπληρώσει έως μία προκαθορισμένη χρονική στιγμή στο μέλλον.⁴

1.1.3. Ιδιότητες του χρήματος

Το χρήμα για να είναι σε θέση να εξυπηρετήσει τις ανάγκες του κάθε χρήστη αλλά και για να αποτελέσει το σωστό μέσο για την πραγματοποίηση των συναλλαγών θα πρέπει να πληροί κάποιες προϋποθέσεις τις οποίες σε οικονομικούς όρους έχουμε ονομάσει βασικές ιδιότητες του χρήματος.

Αρχικά το χρήμα, σαν αντικείμενο, θα πρέπει να είναι ανθεκτικό και να μην αλλοιώνεται με την πάροδο του χρόνου ούτε η φυσική του υπόσταση ούτε και η αξία που αντιπροσωπεύει. Επιπρόσθετα θα πρέπει να μεταφέρεται ευκόλως από το χρήστη. Επίσης πρέπει να έχει διαιρετότητα, δηλαδή να μπορεί να κατανεμηθεί σε μικρότερες ονομαστικές αξίες και να είναι ένα ασφαλές μέσο συναλλαγής, το οποίο να μην μπορεί να παραποιηθεί ή να αντιγραφεί. Επιπρόσθετα το χρήμα θα πρέπει να είναι γενικώς αποδεκτό ως μέγεθος αξίας τόσο από όλα τα μέλη της κοινωνίας όσο και σε διακρατικό επίπεδο.

1.1.4. Μορφές χρήματος

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω κατά την πάροδο των χρόνων ο άνθρωπος έχει χρησιμοποιήσει πολλά και διαφορετικά είδη ως χρήμα. Οποιοδήποτε αντικείμενο κοινώς

---

⁴ <https://www.tutor2u.net/economics/reference/characteristics-and-functions-of-money> [Ημ. Επίσκεψης 16/09/2017]

αποδεκτής αξίας μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ούτος ώστε να διευκολύνει τις συναλλαγές.

Στη σήμερον ημέρα διακρίνουμε τέσσερα είδη στα οποία διαχωρίζεται το χρήμα⁵:

- **Περιεκτικό χρήμα** – με τον όρο αυτό αναφερόμαστε σε όλα τα είδη των προϊόντων που έχουν χρησιμοποιηθεί ως χρήμα αλλά στην πραγματικότητα έχουν άλλες χρήσεις.
- **Παραστατικό χρήμα** – ως παραστατικό χρήμα ορίζουμε το σύνολο των κερμάτων ή χαρτονομισμάτων που νόμιμα έχουν εκδοθεί και που αντιπροσωπεύουν μία συγκεκριμένη αξία μόνο με συμβολικό τρόπο. Η αγοραστική τους δύναμη δεν εξαρτάται από την αξία του υλικού από το οποίο έχουν κατασκευαστεί. Τα κέρματα και τα χαρτονομίσματα που χρησιμοποιούμε σήμερα είναι ένα παράδειγμα παραστατικού χρήματος.
- **Τραπεζικό χρήμα** – με τον όρο τραπεζικό χρήμα αναφερόμαστε στις αξίες που εγγράφονται σε τραπεζικούς λογαριασμούς και δημιουργούνται από τις τράπεζες μέσω της χορήγησης πιστώσεων. Για το λόγο ότι η πιστωτική επέκταση των τραπεζών υπερβαίνει το άθροισμα των ιδίων κεφαλαίων και τις καταθέσεις τους, οι τράπεζες έχουν την δυνατότητα να δημιουργήσουν λογιστικό χρήμα. Η υπερβολική πιστωτική επέκταση των τραπεζών προκαλεί πληθωριστικές πιέσεις στην οικονομία και αυξάνει τον κίνδυνο μιας τραπεζικής κρίσης. Συνεπώς, ένα από τα καθήκοντα της κεντρικής τράπεζας είναι να διατηρήσει αυτήν την πιστωτική επέκταση εντός των επιθυμητών ορίων .
- **Ηλεκτρονικό χρήμα** – Η πιστωτική κάρτα αποτελεί τη βασικότερη μορφή του ηλεκτρονικού χρήματος. Το ηλεκτρονικό χρήμα στην πραγματικότητα δεν είναι πραγματικό χρήμα αλλά ένα μέσο διευκόλυνσης των συναλλαγών. Η χρήση των πιστωτικών καρτών δεν μπορεί να υποκαταστήσει όλες τις λειτουργίες του χρήματος παρά μόνο τη χρήση ως μέσο πληρωμής. Η χρήση καρτών για τη διενέργεια πληρωμών παρέχει στα πιστωτικά ιδρύματα τη δυνατότητα να καταγράφουν τις κινήσεις των χρηστών.

1.2. Η Σύγχρονη Ιστορία του Χρήματος

Η ταχεία πρόοδος της τεχνολογίας τα τελευταία χρόνια έχει παίξει καθοριστικό ρόλο και έχει επηρεάσει τη ζωή μας σε βάθος. Με την πάροδο των χρόνων η τεχνολογία έχει επηρεάσει τόσο τα επαγγελματικά περιβάλλοντα όσο και την καθημερινή ζωή κάθε ανθρώπου από την ζωή τους στο σπίτι, την επικοινωνία τους, έως την διασκέδαση τους. Η χρήση των νέων τεχνολογιών έχει επίσης επηρεάσει τη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και έχει αναπτύξει χρήσιμες λειτουργίες για τα τραπεζικά συστήματα.

---

⁵ <https://finance.mapsofworld.com/money/types/> [Ημ. Επίσκεψης 12/09/2017]

Μία πολύ σημαντική αντιπροσώπευση της τεχνολογίας στα τραπεζικά συστήματα είναι οι Αυτόματες Ταμειολογιστικές Μηχανές⁶ ή αλλιώς ATM's⁷, οι κάρτες⁸ και το e-banking⁹.

1.2.1. Ορισμός ηλεκτρονικού χρήματος

Το ηλεκτρονικό χρήμα είναι νόμισμα σε ηλεκτρονική μορφή και σκοπό έχει να αντικαταστήσει την ανάγκη ύπαρξης φυσικού χρήματος όπως χαρτονομίσματα και κέρματα. Συγκεκριμένα έχουμε να κάνουμε με αποθηκευμένες μονάδες αξίας σε ειδικά μέσα¹⁰.

Ο ορισμός του ηλεκτρονικού χρήματος όπως αναφέρεται στο Ν.4021/2011 (Α'218): «Ηλεκτρονικό χρήμα» νοείται οποιαδήποτε νομισματική αξία αποθηκευμένη σε ηλεκτρονικό, συμπεριλαμβανομένου μαγνητικού, υπόθεμα, που εμφανίζεται ως απαίτηση έναντι του εκδότη ηλεκτρονικού χρήματος, η οποία έχει εκδοθεί κατόπιν παραλαβής χρηματικού ποσού για το σκοπό της πραγματοποίησης πράξεων πληρωμών όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παρ. 5 του ν. 3862/2010 (Α' 113) και γίνεται δεκτή από άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα πέραν του εκδότη.¹¹

1.2.2. Χαρακτηριστικά και λειτουργίες του ηλεκτρονικού χρήματος

Το ηλεκτρονικό χρήμα αποτελεί ένα σύγχρονο τρόπο πληρωμής, με λειτουργίες παρόμοιες με εκείνες του φυσικού χρήματος. Ως μέσο πληρωμής διέπεται από οικονομικές και νομικές λειτουργίες οι οποίες διασφαλίζουν την ομαλή διεκπεραίωση των συναλλαγών.

Το ηλεκτρονικό χρήμα όπως και το φυσικό χρήμα θα πρέπει να είναι ευρέως αποδεκτό και να αποτελεί κοινό μέσο ανταλλαγής. Επίσης θα πρέπει να έχει διαιρετότητα, δηλαδή να μπορεί να κατανεμηθεί σε μικρότερες ονομαστικές αξίες. Λόγω της ιδιαίτερης φύσης του, θα πρέπει να είναι ένα ασφαλές μέσο συναλλαγής, το οποίο να παρέχει ένα

---

⁶ Αγγ. Automated Teller Machine

⁷ <https://www.sansimera.gr/articles/1252> [Ημ. Επίσκεψης 14/09/2017]

⁸ Τις κάρτες τις ονομάζουμε αλλιώς και πλαστικό χρήμα λόγω του υλικού κατασκευής τους. Υπάρχουν τρεις διαφορετικές κατηγορίες καρτών, οι χρεωστικές, οι πιστωτικές κάρτες και οι προπληρωμένες κάρτες

⁹ Με τον όρο e-banking ή ηλεκτρονική τραπεζική εννοούμε όλες εκείνες τις υπηρεσίες που παρέχουν τα τραπεζικά ιδρύματα μέσω του Διαδικτύου. Για την χρήση των υπηρεσιών αυτών δεν απαιτείται η φυσική παρουσία του πελάτη.

¹⁰ Ηλεκτρονικά και μαγνητικά μέσα

¹¹ <https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/380>

ικανοποιητικό επίπεδο ασφαλείας στον χρήστη διατηρώντας την ανωνυμία του καταναλωτή. Το ηλεκτρονικό χρήμα όπως και το φυσικό χρήμα θα πρέπει να διατηρεί την αξία του με την πάροδο του χρόνου και να αποτελεί ένα εύχρηστο μέσο συναλλαγής για τον χρήστη.

Για να εξασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία των συναλλαγών με τη χρήση του ηλεκτρονικού χρήματος, κρίνεται αναγκαίο να υπάρχει η δυνατότητα μετάφρασης των ηλεκτρονικών μονάδων χρήματος σε μονάδες φυσικού χρήματος και να υπάρχει η δυνατότητα συναλλαγών μεταξύ του συνόλου των οικονομικών μονάδων.

1.2.3. Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα του ηλεκτρονικού χρήματος

Τους τελευταίους μήνες λόγω της επιβολής περιορισμών στις κινήσεις των τραπεζικών κεφαλαίων υπάρχει μια τεράστια αύξηση στις συναλλαγές με χρήση πλαστικού χρήματος αντί μετρητών. Έτσι έχει ανοίξει μια μεγάλη συζήτηση για το θέμα της χρήσης του πλαστικού χρήματος. Η συζήτηση αυτή επεκτείνεται πέρα από το προφανές που είναι το οικονομικό και φθάνει ακόμη και σε ζητήματα προσωπικών ελευθεριών. Έχουν σχηματισθεί μάλιστα και δύο μεγάλες τάσεις υπέρ και κατά της χρήσης πλαστικού χρήματος.

Στην συνέχεια θα παρουσιάσουμε τα βασικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της χρήσης του πλαστικού χρήματος για να υπάρχει μια πιο ολοκληρωμένη αντίληψη στο ζήτημα.

Πλεονεκτήματα

- Περιορισμός της φοροδιαφυγής και της παραοικονομίας (εκτιμάται σχεδόν στο 25% του ΑΕΠ)
- Ακριβής καταγραφή του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος
- Εξυγίανση της οικονομίας και εξάλειψη του αθέμιτου ανταγωνισμού
- Περιορισμός της εισφοροδιαφυγής (πώς για παράδειγμα θα πληρώνεται ανασφάλιστο άτομο;)
- Μεγαλύτερη διαφάνεια
- περιορισμός των συναλλαγών που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες
- μείωση της πορείας αναλήψεων μετρητών από τις τράπεζες και σταθεροποίηση του τραπεζικού συστήματος. Βέβαια αυτό είναι συνάρτηση της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών καθώς επίσης και ότι η μεγάλη ζημία των αναλήψεων έχει ήδη γίνει κυρίως από το 2010
- τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας, λόγω της σταδιακής μετατροπής των «εγκλωβισμένων» καταθέσεων και μετρητών σε επενδύσεις-ακίνητα-σταθερές αξίες

- Μείωση των κλοπών και ληστειών λόγω έλλειψης φυσικού αντικειμένου
- Μείωση γραφειοκρατικού κόστους. Σκεφτείτε για παράδειγμα πόσες συναλλαγές μπορούν να γίνουν ηλεκτρονικά και τώρα στέκεται ο κόσμος στις ουρές (ΔΕΗ-ΟΤΕ-κινητά-νερά-Σ/Μ- καύσιμα κ.λπ.)
- Ευκολία μετάβασης σε εθνικό νόμισμα αν και εφόσον καταστεί αναπόφευκτη.

Μειονεκτήματα

- Κόστος αγοράς μηχανημάτων και κόστος προμήθειας των τραπεζών.
- Πρέπει τα μηχανήματα να επιδοτηθούν (π.χ. από το ΕΣΠΑ) καθώς επίσης με νομοθετική η συνταγματική ρύθμιση το κόστος από την προμήθεια των τραπεζών να είναι το ελάχιστο δυνατό.
- Αδυναμία πρόσβασης στο τραπεζικό σύστημα
- Μεγάλο μέρος του πληθυσμού είναι αυτή την στιγμή εκτός τραπεζικού συστήματος. Μετά από τόσα χρόνια οικονομικής κρίσης αυτό ακούγεται αναπόφευκτο. Θα πρέπει να υπάρξει ειδική νομοθετική ρύθμιση που θα υποχρεώσει τα τραπεζικά ιδρύματα να εκδώσουν κάρτες και σε αυτή την κατηγορία πολιτών
- Έλλειψη εκπαίδευσης και επιπέδου μόρφωσης του πληθυσμού. Αυτό νομίζω δεν χρειάζεται μεγάλη ανάλυση. Το καταλαβαίνουμε από τις ουρές στις τράπεζες ειδικά από τους πιο ηλικιωμένους.
- Πιθανή αύξηση τιμών σε κάποια προϊόντα και υπηρεσίες. Εξαιτίας του περιορισμού της φοροδιαφυγής κάποιες κατηγορίες προϊόντων και υπηρεσιών θα αυξήσουν τις τιμές τους. Ειδικά αυτοί που έχουν μικρή κερδοφορία
- Πιθανή δημιουργία παράνομης (μαύρης) αγοράς η οποία πιθανόν να έχει σαν χαρακτηριστικό την εμπράγματη οικονομία (ανταλλαγή είδους με είδος)
- Καταγραφή όλων των κινήσεων των πολιτών από τους θεσμούς του κράτους Αυτό βέβαια μπορεί να έχει και θετικές συνέπειες (π.χ. για ιατρικούς λόγους) αλλά μπορεί να γίνει αντικείμενο εκμετάλλευσης και περιορισμού των ατομικών ελευθεριών.

Η Ελλάδα χάνει κάθε χρόνο πολλά δισ. από τη φοροδιαφυγή, με αποτέλεσμα να εφαρμόζει ένα πρόγραμμα σκληρής δημοσιονομικής προσαρμογής, ως αντιστάθμισμα της απώλειας εσόδων. Η τόνωση των εσόδων θα βοηθήσει σημαντικά στην ανόρθωση της οικονομίας και θα συμβάλει στη σταδιακή ελάφρυνση των φόρων, ώστε η χώρα να σταθεί στα πόδια της και να απαγκιστρωθεί από μνημόνια και επιτηρήσεις.¹²

“Ο Χρόνης Ισαακίδης είναι Οικονομολόγος-Λογιστής, Μέλος της διοίκησης του Οικονομικού Επιμελητηρίου Θεσσαλίας και Μέλος της διοίκησης του Επαγγελματικού Ταμείου Οικονομολόγων Ελλάδας”

¹² <https://www.e-forologia.gr/cms/viewContents.aspx?id=190240> [Ημ επίσκεψης 14/01/2018]

2. Κεφάλαιο Δεύτερο: Το Πλαστικό Χρήμα

2.1. Διάκριση και Χρήση του Πλαστικού Χρήματος

Σχεδόν όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού διαθέτουν χρεωστικές κάρτες αλλά και μια μεγάλη ποικιλία πιστωτικών καρτών που περιλαμβάνουν πολλαπλά προνόμια τόσο για τη χρήση από ιδιώτες όσο και για τη χρήση από επιχειρήσεις και επιχειρηματίες. Η διαδικασία επιλογής της κατάλληλης κάρτας είναι σχετικά εύκολη και γίνεται από εξειδικευμένο σύμβουλο και με γνώμονα τις ανάγκες του κάθε χρήστη ξεχωριστά. Κάθε κάρτα η οποία φέρει ειδικό σήμα όπως Visa, Mastercard και American Express διαθέτει ενσωματωμένο smart chip. Ο λόγος ύπαρξης αυτού είναι να εξασφαλίζει τη μεγαλύτερη δυνατή ασφάλεια στις συναλλαγές, επιπλέον όμως δίνει τη δυνατότητα της αποθήκευσης των δεδομένων του χρήστη και του ιστορικού των συναλλαγών που πραγματοποιεί ούτως ώστε να επιβραβευθεί από την εκδότρια τράπεζα. Στη σύγχρονη πλέον εποχή, είναι αρκετά συχνό το φαινόμενο σύναψης συνεργασιών μεταξύ χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και οργανισμών ή εμπορικών επιχειρήσεων με αποτέλεσμα την έκδοση και την παροχή χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών με επιπλέον προνόμια για τις συναλλαγές με τους συγκεκριμένους οργανισμούς ή τις συγκεκριμένες επιχειρήσεις. Εκτός των άλλων, για διευκόλυνση των συναλλαγών του χρήστη μία εκδοθείσα κάρτα μπορεί να έχει την ιδιότητα της προπληρωμένης. Στην περίπτωση αυτή η κάρτα λειτουργεί ως άμεση αντιπροσώπευση του ονομαστικού χρήματος και δεν έχει κάποια σύνδεση με λογαριασμό σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα.

Το πλαστικό χρήμα διακρίνεται σε τρεις βασικές κατηγορίες καρτών:¹³

2.1.1. Χρεωστική Κάρτα

Η χρεωστική κάρτα είναι μία πλαστική μεγέθους επαγγελματικής κάρτας, που επιτρέπει στον κάτοχό της να πραγματοποιεί συναλλαγές χωρίς την ύπαρξη ονομαστικού χρήματος, με την προϋπόθεση ότι υπάρχουν τα απαραίτητα χρήματα στο λογαριασμό του. Λειτουργεί ως άμεση αντιπροσώπευση του ονομαστικού χρήματος και είναι συνδεδεμένη με τον τραπεζικό λογαριασμό του χρήστη. Δεν αποτελεί μορφή δανείου και για το λόγο αυτό δεν επιβαρύνεται ο χρήστης με έξοδα τήρησης της παρούσας κάρτας. Η χρεωστική κάρτα προστατεύεται από προσωπικό κωδικό και αποτελεί μέσο για άμεση πληρωμή, δεν γίνεται δηλαδή πίστωση χρημάτων αλλά μεταφορά από ένα τραπεζικό λογαριασμό σε ένα άλλο έως το ύψος του διαθέσιμου στον λογαριασμό του κατόχου της κάρτας ποσού. Μία ακόμη χρήση της κάρτας αυτής είναι η δυνατότητα ανάληψης μετρητών από ΑΤΜ αλλά και η δυνατότητα εκτύπωσης του ιστορικού συναλλαγών για έλεγχο της χρήσης.

2.1.2. Πιστωτική Κάρτα

Η πιστωτική κάρτα είναι όπως και η χρεωστική πλαστική κάρτα μεγέθους επαγγελματικής ενώ η κύρια διαφορά της ως προς τη λειτουργία της είναι ότι προσφέρει στο χρήστη τη δυνατότητα να εκτελέσει μια συναλλαγή ακόμη και στην περίπτωση που το διαθέσιμο υπόλοιπο του τραπεζικού του λογαριασμού δεν επαρκεί. Είναι μία μορφή μικρού δανείου της τράπεζας προς τον πελάτη της. Η αποπληρωμή του χρέους γίνεται με βάση τους όρους του εκάστοτε συμβολαίου το οποίο ο πελάτης οφείλει να μελετήσει και να υπογράψει για την έκδοση και παραλαβή της κάρτας αυτής. Οι όροι ενός τέτοιου συμβολαίου περιλαμβάνουν αναλυτικά το επιτόκιο σύμφωνα με το οποίο θα κληθεί να αποπληρώσει το χρέος του ο χρήστης, τα έξοδα της τράπεζας που θα καταβάλλονται για την χρήση της υπηρεσίας αυτής, την προμήθεια που θα χρεώνεται για την κάθε μία συναλλαγή που πραγματοποιεί, ακόμη και την ημερομηνία ή την προθεσμία εξόφλησης του οφειλόμενου ποσού. Κάθε πιστωτική κάρτα διαθέτει ένα ανώτατο χρηματικό όριο μέχρι του οποίου δύναται ο χρήστης να πιστώσει το λογαριασμό του.

Η χρήση των πιστωτικών καρτών είναι από τους πλέον σύγχρονους και διαδεδομένους τρόπους πραγματοποίησης συναλλαγών και ίσως η πιο αντιπροσωπευτική μορφή του πλαστικού χρήματος. Η χρήση της κάρτας αυτής όπως και της χρεωστικής γίνεται από το χρήστη αυτοπροσώπως και απαιτείται επιβεβαίωση βάσει του προσωπικού κωδικού. Σε όλες τις περιπτώσεις απαιτείται η διασταύρωση των στοιχείων του χρήστη με υπόδειξη της αστυνομικής του ταυτότητας ή άλλου επίσημα αποδεκτού στοιχείου ταυτοπροσωπίας.

---

¹³ <http://www.olatapsaxno.gr/shopping/credit-cards/63-eidi-pistotikon-karton>

Οι πιστωτικές κάρτες μπορούν με τη σειρά τους να χωριστούν σε τρεις κατηγορίες. Έχουμε εκείνες οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο στη χώρα την οποία εκδόθηκαν, εκείνες οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν και στο εξωτερικό και τέλος έχουμε εκείνες των οποίων τα πιστωτικά όρια είναι πολύ υψηλά και χαρακτηρίζονται και ως "χρυσές" ή "prestige". Οι τελευταίες λόγω των υψηλών τους ορίων δίδονται σε ιδιαίτερες περιπτώσεις και συνοδεύονται από αρκετά προνόμια λόγω και του υψηλού κόστους διατήρησης της.

Πιστωτικές Κάρτες Επιστροφής Χρημάτων

Οι πιστωτικές κάρτες επιστροφής χρημάτων, έχουν ως κύριο χαρακτηριστικό την δυνατότητα επιστροφής μέρους της αξίας των συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν από το χρήστη με τη μορφή πίστωσης ποσού ή με την μορφή μελλοντικής έκπτωσης. Η παροχή του οφέλους αυτού μπορεί να λειτουργήσει θετικά και για τον πελάτη-χρήστη ο οποίος επωφελείται με το ποσό της άμεσης ή έμμεσης επιστροφής αλλά και για το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που έχει εκδώσει την κάρτα αυτή από την είσπραξη των επιτοκίων, της προμήθειας ή και της ετήσιας συνδρομής. Σε κάθε περίπτωση ο χρήστης μπορεί να επωφεληθεί της δυνατότητας αυτής μόνο εφόσον γίνεται απόλυτη τήρηση των όρων του συμβολαίου και μεταξύ άλλων και η έγκαιρη αποπληρωμή των οφειλόμενων δόσεων.

Φοιτητικές Πιστωτικές Κάρτες

Οι φοιτητικές πιστωτικές κάρτες είναι πιστωτικές κάρτες σχεδιασμένες ειδικά για φοιτητές. Κατ' εξαίρεση στην περίπτωση αυτή απαιτούνται λιγότερα δικαιολογητικά για την έκδοση της όπως για παράδειγμα η αστυνομική ταυτότητα, η φοιτητική ταυτότητα και η βεβαίωση απόδοσης ΑΦΜ. Για την διασφάλιση του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος απέναντι στο κίνδυνο αδυναμίας αποπληρωμής από μέρους του χρήστη το πιστωτικό όριο είναι χαμηλό, της τάξεως των 800-1000 € ενώ στην πλειοψηφία τους οι κάρτες που απευθύνονται σε φοιτητές δεν απαιτούν κάποια ετήσια συνδρομή. Με τη χρήση των καρτών αυτών ο φοιτητής μπορεί να επωφεληθεί των ειδικών προσφορών και εκπτώσεων σε φοιτητικά ταξιδιωτικά πακέτα, δωρεάν ταξιδιωτική ασφάλιση αλλά και σε πολλές άλλες υπηρεσίες και αγορές.

Πιστωτικές Κάρτες Χωρίς Συνδρομή

Ως επί τω πλείστων οι πιστωτικές κάρτες απαιτούν μία ελάχιστη ετήσια συνδρομή. Σε ορισμένες περιπτώσεις για λόγους προώθησης τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα προσφέρουν πιστωτικές κάρτες, περιορισμένων όμως πιστωτικών ορίων, άνευ συνδρομής για τους πρώτους μήνες χρήσης (6-12 μήνες) ή και σε κάποιες περιπτώσεις για πάντα με την λογική της είσπραξης μόνο των επιτοκίων και των προμηθειών.

2.1.3. Προπληρωμένη (Prepaid) Κάρτα

Η προπληρωμένη κάρτα οπτικά δεν διαφέρει από την χρεωστική και την πιστωτική. Ως μέσο πληρωμής επιτρέπει στον κάτοχό της την πραγματοποίηση συναλλαγών μέχρι του ποσού εκείνου το οποίο ο ίδιος έχει φορτώσει εκ των προτέρων στην κάρτα. Εκ των μορφών πληρωμής μέσω πλαστικού χρήματος είναι ο ασφαλέστερος και προτιμάται από χρήστες που πραγματοποιούν συναλλαγές μέσω διαδικτύου. Μετά την κατανάλωση του διαθέσιμου υπολοίπου ο χρήστης δύναται να φορτώσει εκ νέου την κάρτα με χρηματικές μονάδες είτε σε κάποιο κατάστημα τραπεζής είτε μέσω της ηλεκτρονικής διαχείρισης του λογαριασμού του.

Λόγω της μεγάλης απήχησης των καρτών αυτών, έχουν εμφανισθεί προπληρωμένες κάρτες εκδομένες από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα του εξωτερικού τις οποίες μπορεί κανείς να προμηθευτεί είτε από κάποια υπηρεσία είτε από κάποιο κατάστημα με κάρτες τηλεφώνου. Η μορφή των καρτών αυτών δεν είναι ίδια με τις κοινές πλαστικές κάρτες παρά αναγράφονται τα στοιχεία τους σε ένα κομμάτι χαρτί. Οι κάρτες αυτές χρησιμοποιούνται κυρίως για αγορές μέσω διαδικτύου ή για χρήση υπηρεσιών του διαδικτύου και εξασφαλίζουν την ανωνυμία του χρήστη.

2.1.4. Έξυπνη κάρτα

Ως έξυπνη κάρτα ορίζουμε μία πλαστική μικρή κάρτα, όμοια της πιστωτικής εξωτερικά αλλά με διαφορές ως προς το εσωτερικό της και τις λειτουργίες που προσφέρει. Στο εσωτερικό τους οι έξυπνες κάρτες συχνά διαθέτουν ένα μικροεπεξεργαστή το οποίο χρησιμεύει για την αποθήκευση μετρητών. Εκτός αυτού, οι έξυπνες κάρτες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αποθήκευση επιπλέον πληροφοριών ενώ ταυτόχρονα για τη διασφάλιση των δεδομένων που περιέχονται σε αυτή υπάρχει ειδικός προσωπικός κωδικός.

2.2. Εξυπηρέτηση των Χρηστών

2.2.1. Τοποθεσία μηχανημάτων

Για την εξυπηρέτηση των κατόχων καρτών υπάρχουν εξειδικευμένα μηχανήματα τα οποία διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες ανάλογα την τοποθεσία στην οποία έχουν εγκατασταθεί. Στην πρώτη κατηγορία η οποία ονομάζεται Through the wall, οι συναλλαγές πραγματοποιούνται εκτός του χώρου της τράπεζας. Στην περίπτωση αυτή το μηχανήμα εξυπηρέτησης μπορεί να βρίσκεται ακριβώς έξω από την τράπεζα ή ακόμη κι να φιλοξενείται σε κάποιο άλλο κτήριο. Στην δεύτερη περίπτωση, η οποία ονομάζεται In

the Lobby τα μηχανήματα τοποθετούνται στο εσωτερικό της τράπεζας αλλά κάθε χρήστης εξυπηρετείται μόνος. Είναι πιθανό το μηχανήμα αυτό να βρίσκεται και στο εσωτερικό μιας υπηρεσίας, ενός οργανισμού ή κάποιου μεγάλου καταστήματος. Σκοπός των μηχανημάτων αυτών είναι η εξυπηρέτηση εκείνων που επιθυμούν να πραγματοποιήσουν απλές συναλλαγές, πληρωμές αναλήψεις ή καταθέσεις. Η τρίτη κατηγορία μηχανημάτων είναι η Vestibule όπου τα μηχανήματα τοποθετούνται σε ειδικά διαμορφωμένους προθάλαμους τραπεζικών καταστημάτων και μπορούν μέσω αυτών να εξυπηρετηθούν οι πολίτες πέραν των εργάσιμων ημερών και ωρών.

2.2.2. Η ορθολογική χρήση του πλαστικού χρήματος

Πρωτίστως κάθε καταναλωτής οφείλει να λάβει υπόψη του ότι κάθε μορφής κάρτα και ειδικότερα η πιστωτική απαιτεί συνετή χρήση και κάθε μορφής κάρτα θα πρέπει να φυλάσσεται και να προφυλάσσεται με ασφαλή κωδικό και να γίνεται αυστηρά προσωπική χρήση. Ένα από τα σημαντικότερα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα που επικρατεί σε οικονομικό επίπεδο, ειδικότερα στις χώρες όπου υπάρχει έντονη η χρήση των πιστωτικών καρτών, όπως για παράδειγμα οι ΗΠΑ, ο Καναδάς, η Γαλλία και η Ελλάδα, είναι η λεγόμενη "υπερχρέωση των νοικοκυριών". Υπάρχουν δηλαδή νοικοκυριά που χρωστούν μία ή και παραπάνω φορές το ετήσιο εισόδημά τους λόγω των υπέρμετρων αγορών τους με χρήση των πιστωτικών καρτών. Θα πρέπει να αναφέρουμε επίσης ότι σύμφωνα με υποδείξεις της Διεύθυνσης Καταναλωτών του Υπουργείου Εμπορίου κάθε καταναλωτής οφείλει να διαβάσει προσεκτικά τους όρους χρήσης των πιστωτικών καρτών, ακόμη και τα σημεία με τα 'ψιλά γράμματα' για αποφυγή κινδύνων και παρανοήσεων καθώς και να έχει την κάρτα μαζί του αλλά όχι μέσα στο πορτοφόλι ή την προσωπική τσάντα όπου μπορεί να κλαπεί εύκολα. Επίσης, κάθε καταναλωτής θα πρέπει να κρατά τους αριθμούς PIN μόνο αν αυτό είναι ανάγκη και πάντα σε ασφαλές μέρος. Η υπογραφή κενών (άγραφων) δελτίων χρέωσης δεν θα πρέπει να αποφεύγεται και η υπογραφή δελτίων χρέωσης με αναγραφόμενο ποσό θα πρέπει να γίνεται με προσοχή και με διασφάλιση της μη πιθανής τροποποίησης του συνολικού ποσού σε μεταγενέστερο χρόνο, είτε με την αναγραφή του ποσού ολογράφως είτε με το κλείδωμα του ποσού όπως στην περίπτωση των τραπεζικών επιταγών (π.χ. #1.215,15€#). Κάθε καταναλωτής είναι υπεύθυνος να τηρεί με προσοχή τους μηνιαίους λογαριασμούς των καρτών του και να ενημερώνει το τραπεζικό ίδρυμα το οποίο έχει εκδώσει την εν λόγω κάρτα σε περίπτωση απώλειας της ή μεταβολής των στοιχείων και των ορίων που επιθυμεί.

3. Κεφάλαιο Τρίτο: Το νέο σύστημα πληρωμών με πλαστικό χρήμα

3.1. Οι Γενικές Προβλέψεις για το Πλαστικό Χρήμα

Με το [ν.4446/2016](#) Φ.Ε.Κ. Α' 240/22.12.2016 και τις τροποποιήσεις των επί μέρους άρθρων αυτού όπως έχουν δημοσιευθεί, καθιερώνεται η υποχρεωτική αποδοχή μέσω πληρωμής με κάρτα, αρχικά με τον καθορισμό ορισμένων κλάδων - δραστηριοτήτων επιχειρήσεων και σταδιακά στο σύνολο των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ελληνική επικράτεια.¹⁴ Οι επιτηδευματίες πρέπει να ενημερώνουν τους καταναλωτές κατά την είσοδο τους στο κάθε κατάστημα και στο ταμείο σχετικά με την δυνατότητα αποδοχής πλαστικού χρήματος, με τρόπο που να μην καθίσταται πιθανή οποιαδήποτε παρερμηνεία. Όπως αντικαταστάθηκε η παρ. 1 του [άρθρου 65](#) του ν. [4446/2016](#) (Α'240) Οι δικαιούχοι πληρωμής, στο πλαίσιο των συναλλαγών τους με πληρωτές οι οποίοι ενεργούν για λόγους που δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική ή επαγγελματική τους δραστηριότητα, υποχρεούνται, ανάλογα με τον κύριο Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητάς τους (ΚΑΔ) και εντός ορισμένης προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να αποδέχονται μέσα πληρωμής με κάρτα για την ολοκλήρωση των πράξεων πληρωμής.¹⁵ Το ύψος των ελάχιστων απαιτούμενων δαπανών με πλαστικό ή ηλεκτρονικό χρήμα προκειμένου να διατηρηθεί η μείωση φόρου εξαρτάται από το κατά περίπτωση δηλωθέν εισόδημα και έχει διαμορφωθεί ως εξής:

Πίνακας 1 : Κλίμακας μείωσης φόρου

Εισόδημα (σε ευρώ)	Ποσοστό ελάχιστης δαπάνης με ηλεκτρονική συναλλαγή και μέσα πληρωμής με κάρτα (Προοδευτική εφαρμογή)
1-10.000	10%
10.000,01-30.000	15%
30.000,01 και άνω	20% και μέχρι 30.000 ευρώ

16

17

Στην περίπτωση την οποία ο καταναλωτής εμφανίσει διαφορά μεταξύ της απαιτούμενης

¹⁴ <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/32977>

¹⁵ <https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/816>

¹⁶ <https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/795>

¹⁷ Εξαιρούμενων των περιπτώσεων όπου ο φορολογούμενος είναι άνω των 70 ετών, είτε σε περίπτωση αναπηρίας είτε μερικών ακόμη ειδικών περιπτώσεων (βλ. <https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/795>)

και της δηλούμενης δαπάνης με πλαστικό ή ηλεκτρονικό χρήμα επιδέχεται ποινή φόρου 22% επί της διαφοράς που έχει προκύψει. Στην περίπτωση όπου οι φορολογούμενοι εξαιρούνται από την υποχρέωση πραγματοποίησης δαπανών με πλαστικό ή ηλεκτρονικό χρήμα, οφείλουν να συγκεντρώνουν το αντίστοιχο ποσό σε αποδείξεις, όπως συνέβαινε μέχρι και το οικονομικό έτος 2016.

Σύμφωνα με το παρόν νομοσχέδιο τα φορολογικά στοιχεία συνολικής αξίας 500 ευρώ και άνω τα οποία εκδίδονται είτε για πώληση αγαθών, είτε για παροχή υπηρεσιών θα πρέπει να πραγματοποιείται ηλεκτρονικά όπως επίσης και κάθε είδους μισθοδοσία, η οποία στην περίπτωση την οποία δεν καταβληθεί στον εργαζόμενο ηλεκτρονικά δεν θα αποτελεί εκπιπτόμενη δαπάνη για τις επιχειρήσεις.

Στα πλαίσια της πάταξης των μη νόμιμων οικονομικών συναλλαγών γίνεται πιο αυστηρό το πλαίσιο λειτουργίας με την απαραίτητη πλέον ονομαστικοποίηση όλων των ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής και την ταυτοποίηση του κατόχου του.

Η μη τήρηση των διατάξεων που αναφέρονται στο εν λόγω νομοσχέδιο επιφέρουν πρόστιμο ύψους 2.500 ευρώ, ενώ για μερικές ειδικές παραβάσεις το ποσό μπορεί να διαφέρει ή ακόμη και να αναλάβει την υπόθεση η Οικονομική Αστυνομία.

3.2. Το «Χτίσιμο» του Αφορολόγητου Ποσού στο Εισόδημα

Σύμφωνα με τα νέα δεδομένα, για κάθε φορολογούμενο ο οποίος πραγματοποιεί δήλωση ως μισθωτός και εμφανίζει εισόδημα από μισθούς, συντάξεις, συμπεριλαμβανομένου και των αγροτών, προκειμένου να διατηρηθεί η μείωση φόρου, ο φορολογούμενος απαιτείται να πραγματοποιήσει δαπάνες απόκτησης αγαθών και παρεχόμενων υπηρεσιών στην ημεδαπή ή σε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ., οι οποίες να έχουν εξοφληθεί με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής.

3.2.1. Τα έξοδα για τις αγορές αγαθών και λήψη υπηρεσιών

Για την κάλυψη του ποσού που απαιτείται να πραγματοποιήσει ο φορολογούμενος με ηλεκτρονικά μέσα υπολογίζονται η πλειοψηφία των δαπανών για αγορά προϊόντων και υπηρεσιών, πλην μερικών εξαιρέσεων.

Συγκεκριμένα, στο 'χτίσιμο' του αφορολόγητου εμπίπτουν δαπάνες για τις παρακάτω κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών:¹⁸

- Είδη διατροφής και μη αλκοολούχα ποτά:

---

¹⁸ <https://www.dikaiologitika.gr/eidhseis/oikonomia/138748/aforologito-2017-me-plastiko-xrima-analytiki-lista-me-tis-dapanes> [Ημ επίσκεψης 25/10/2017]

Ψωμί, δημητριακά, ρύζι, ζυμαρικά, κρέας, ψάρια, αλλαντικά, γαλακτοκομικά, έλαια, φρούτα, λαχανικά, σοκολάτες, γλυκά, παγωτά, χυμοί, νερό, αναψυκτικά κλπ.

- Αλκοολούχα ποτά και είδη καπνιστού:

Αλκοολούχα, οινοπνευματώδη ποτά, κρασιά, μπύρες, καπνός, τσιγάρα, πούρα, πουράκια.

- Είδη ένδυσης και υπόδησης:

Υφάσματα, ενδύματα, καθαρισμός και μεταποίηση ενδυμάτων, παπούτσια, επιδιορθώσεις υποδημάτων.

- Έξοδα στέγασης:

Ηλεκτρικό ρεύμα, ύδρευση, φυσικό αέριο, υγραέριο, πετρέλαιο θέρμανσης, αποχέτευση, κοινόχρηστα, δημοτικά τέλη, επισκευή και συντήρηση κατοικία, εργασίες υδραυλικού, ηλεκτρολόγου, ελαιοχρωματιστή κ.λπ., υπηρεσίες για τη συντήρηση πολυκατοικιών.

- Διαρκή αγαθά, είδη νοικοκυριού και υπηρεσίες:

Έπιπλα, διακοσμητικά είδη, έπιπλα κήπου, φωτιστικά, χαλιά, μοκέτες, κουρτίνες, κλινοσκεπάσματα, οικιακές συσκευές, ψυγεία, πλυντήρια, ηλεκτρικές κουζίνες, κλιματιστικά, συσκευές θέρμανσης, εργαλεία, υπηρεσίες καθαρισμού, είδη καθαρισμού κ.α.

- Μεταφορές:

Ποδήλατα, ανταλλακτικά και αξεσουάρ αυτοκινήτου, καύσιμα, λιπαντικά, μίσθωση γκαράζ και χώρων στάθμευση, μαθήματα οδήγησης, εισιτήρια τρένου, λεωφορείων, ταξί, αεροπλάνων και πλοίων.

- Επικοινωνίες:

Κινητή και σταθερή τηλεφωνία, σύνδεση Internet, ταχυδρομικές υπηρεσίες.

- Αναψυχή, πολιτιστικές δραστηριότητες:

Υπολογιστές, κάμερες, μουσικά όργανα, άνθη, κατοικία ζώα, αθλητικές δραστηριότητα, θέατρα, κινηματογράφος, συναυλίες, μουσεία, βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά, πακέτα διακοπών.

- Έξοδα εκπαίδευσης:

Δίδακτρα για προσχολική, πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση.

- Ξενοδοχεία, καφέ, εστιατόρια, κυλικεία.

- Άλλα αγαθά και υπηρεσίες:

Κουρεία, κομμωτήρια, κοσμήματα, ρολόγια, είδη για μωρά, οίκοι ευγηρία και ιδρύματα για άτομα με ειδικές ανάγκες, υπηρεσίες για βοήθεια στο σπίτι, ασφάλιση κατοικίας, υγείας, οχημάτων.

3.2.2. Δαπάνες που εξαιρούνται

Στις δαπάνες που λαμβάνονται υπόψη για το 'χτίσιμο' του αφορολογήτου δεν περιλαμβάνονται οι παρακάτω:

- Έξοδα καταβολής ενοικίων
- Τέλη κυκλοφορίας
- Αγορές οχημάτων (αυτοκινήτων, δίκυκλων)
- Αγορές σκαφών, αεροπλάνων και αεροσκαφών.
- Αγορές κατοικιών, οικοπέδων και λοιπών ακινήτων.
- Πληρωμές φόρων
- Πληρωμές δόσεων δανείων
- Αγορές επενδυτικών προϊόντων (μετοχών, ομολόγων κλπ).

3.2.3. Μειώσεις φόρου για ιατρικές δαπάνες

Όλους τους φορολογούμενους που θα καταβάλουν ποσά για ιατρικές δαπάνες προκειμένου να συνυπολογίζονται για τον προσδιορισμό του ποσού μείωσης φόρου, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν πραγματοποιηθεί με τη χρήση μέσων πληρωμής με κάρτα ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής.

Προσοχή: Οι μειώσεις του φόρου για ιατρικές δαπάνες¹⁹ και δωρεές, στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω διατάξεων δεν συμπεριλαμβάνουν μόνο μισθωτούς και συνταξιούχους, αλλά όλους τους φορολογούμενους, ανεξαρτήτως της κατηγορίας εισοδήματος που αποκτούν.

Το ποσό του φόρου που προκύπτει κατά την εκκαθάριση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, μειώνεται με το 10% των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης, εφόσον αυτά υπερβαίνουν το 5% του φορολογητέου εισοδήματος του φορολογούμενου.

Το ποσό της μείωσης του φόρου ανεξαρτήτως του ποσού των εξόδων δεν μπορεί να υπερβεί τις 3.000 ευρώ.

---

¹⁹ <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/33064> [Ημ επίσκεψης 14/10/2017]

Παράδειγμα:

Έστω φορολογητέο εισόδημα 25.000 ευρώ

Έξοδα ιατρικής περίθαλψης 4.000 ευρώ

Το 5% του εισοδήματος ανέρχεται $25.000 \times 5\% = 1.250$ ευρώ

Ποσό φόρου που εκπίπτει: $4.000 \times 10\% = 400$ ευρώ

Το 5% του εισοδήματός του είναι 1.250,00 ευρώ. Συνεπώς η δαπάνη των ιατρικών εξόδων, κ.λπ., υπερβαίνει το 5% του φορολογητέου εισοδήματος, δηλαδή εν προκειμένω είναι μεγαλύτερη από 1.250,00. Αφού λοιπόν δαπάνησε 4.000,00, τότε πληρείται η πρώτη προϋπόθεση και συνεπώς θα έχουμε έκπτωση φόρου 400,00 (ήτοι $4.000,00 \times 10\%$).

Όμως με βάση τις νέες διατάξεις και εν αναμονή της απόφασης του Υπ. Οικονομικών, προκειμένου να τύχει της μείωσης του φόρου ο ανωτέρω φορολογούμενος, θα πρέπει να εξοφλήσει τις ανωτέρω συναλλαγές με τους ιατρούς, κ.λπ., με χρήση μέσω πληρωμής με κάρτα ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής.

3.2.4. Συναλλαγές με πλαστικό χρήμα

Το πεδίο εφαρμογής του νόμου, το οποίο καταλαμβάνει όχι μόνο τις κάρτες πληρωμής (πιστωτικές, χρεωστικές, προπληρωμένες) αλλά και το σύνολο των μέσων πληρωμής και των υποθεμάτων που βασίζονται στη χρήση καρτών (ηλεκτρονικά πορτοφόλια κ.λπ.).

Καταληκτικός στόχος του νομοσχεδίου είναι η καθιέρωση της υποχρεωτικής αποδοχής μέσω πληρωμής με κάρτα, στο σύνολο των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ελληνική επικράτεια.

Όλες οι κάρτες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την πραγματοποίηση αγορών αγαθών και υπηρεσιών ή για την πληρωμή λογαριασμών/ οφειλών (π.χ. ρεύματος, ύδρευσης, εφορίας, κ.λπ.) χωρίς τη χρήση μετρητών, **ονομάζονται κάρτες πληρωμών**. Ανάλογα με τα ειδικότερα χαρακτηριστικά τους πρόκειται για:

- χρεωστικές (debit),
- πιστωτικές (credit), ή
- προπληρωμένες (prepaid) κάρτες πληρωμών.

Ανάλογα με το διεθνές σχήμα, μπορεί να είναι κάρτα πληρωμών VISA, MasterCard, American Express, Diners, κ.λπ. και γίνεται, αποδεκτή από την επιχείρηση που δέχεται κάρτες πληρωμών με το συγκεκριμένο σήμα.

Οι κάρτες πληρωμών εκδίδονται από τράπεζες ή άλλους αδειοδοτημένους προς τον σκοπό αυτό φορείς του χρηματοπιστωτικού συστήματος, όπως τα ιδρύματα πληρωμών και τα ιδρύματα έκδοσης ηλεκτρονικού χρήματος.

3.3. Η Εγκατάσταση των POS στις Επιχειρήσεις

Η πολιτική που υιοθετήθηκε για τον περιορισμό της χρήσης του φυσικού χρήματος τον τελευταίο χρόνο γνωστό σε όλους ως capital controls, έδωσε το έναυσμα προκειμένου η χρήση του πλαστικού χρήματος στη χώρα μας να γίνει πιο εντατική. Σύμφωνα επίσης με τα μέτρα της κυβέρνησης κάθε επιχείρηση οφείλει να εγκαταστήσει ειδικό τερματικό για την αποδοχή πληρωμών μέσω καρτών και η μη αποδοχή πληρωμών με κάρτα μπορούν να επιφέρουν πρόστιμα στις επιχειρήσεις.

Η κίνηση αυτή έχει ως στόχο την αναγκαστική εξοικείωση του Έλληνα καταναλωτή με αυτής της μορφής πληρωμών, προκειμένου να αντιμετωπιστεί έτσι και το ζήτημα της φοροδιαφυγής, στο οποίο θα αναφερθούμε εκτενέστερα στο επόμενο κεφάλαιο.

3.3.1. Ο ρόλος των POS στις λειτουργικές δαπάνες

Η εγκατάσταση ενός POS μπορεί να μειώσει τις λειτουργικές δαπάνες μίας επιχείρησης. Ιδίως στην περίπτωση που η επιχείρηση ή ο ελεύθερος επαγγελματίας αξιοποιεί τις διαθέσιμες υπηρεσίες ηλεκτρονικής τραπεζικής (e-banking).

Πρωτίστως, θα πρέπει να επισημανθεί πως η διαδικασία απόκτησης και εγκατάστασης ενός τέτοιου τερματικού δεν απαιτεί πολύπλοκες διαδικασίες. Τραπεζικά ιδρύματα της χώρας δίνουν τη δυνατότητα σε οποιονδήποτε επιχειρηματία να αποκτήσει POS με μία αίτηση σε κάποιο φυσικό κατάστημα και άμεση ενεργοποίηση του σε μόλις μια εργάσιμη ημέρα.

Το κόστος χρήσης των τερματικών πιστωτικών και χρεωστικών καρτών έχει μειωθεί σημαντικά, σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια διευκολύνοντας έτσι τους επιχειρηματίες.

Τα τερματικά POS προσφέρουν επίσης τη δυνατότητα σε μία επιχείρηση να παρέχει στον πελάτη την επιλογή πληρωμής με δόσεις (σ.σ. εφόσον ο τελευταίος κάνει χρήση πιστωτικής κάρτας) ενώ διευκολύνουν τον πελάτη εξοικονομώντας του χρόνο από την αναμονή του για ρέστα. Ένα βήμα παραπέρα θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι οι συναλλαγές με κάρτες ανέπαφης λειτουργίας, οι οποίες μειώνουν αισθητά το χρόνο διεκπεραίωσης της συναλλαγής.

Για την διευκόλυνση του καταναλωτή η νομοθεσία επιβάλλει σε όλα τα καταστήματα και τις επιχειρήσεις να αναφέρουν με ειδικό σήμα την ύπαρξη ή μη τερματικού POS. Σε πολλές περιπτώσεις οι καταναλωτές δείχνουν να προτιμούν την πληρωμή με κάρτα δεδομένου ότι κάθε πληρωμή που πραγματοποιούν καθ' αυτό τον τρόπο υπολογίζεται αυτόματα στα έξοδα του πολίτη που προσμετρούνται στο χτίσιμο του αφορολόγητου.

Ένα άλλο ζήτημα που μπορεί να λύσει σε μεγάλο βαθμό η εγκατάσταση ενός POS είναι η ασφάλεια. Με τη χρήση POS, μειώνεται το ποσό σε ρευστό που υπάρχει στα ταμεία της επιχείρησης. Άρα, μειώνεται και ο κίνδυνος για κλοπή ή ληστεία κατά τη μεταφορά των χρημάτων στην τράπεζα. Μεγαλύτερη ασφάλεια σημαίνει και μείωση των δαπανών που

απαιτούνται πολλές φορές προκειμένου να διασφαλιστεί η μεταφορά των χρημάτων στην τράπεζα.

Ο συνδυασμός POS και e-banking προσφέρει ακόμη τη δυνατότητα για την καλύτερη δυνατή διαχείριση των λογαριασμών μίας επιχείρησης, όπως και την καλύτερη εποπτεία. Θα είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον αν μία επιχείρηση βασιζόταν αποκλειστικά σε συναλλαγές με κάρτες και στο e-banking. Τέτοιο παράδειγμα υπάρχει στην Ελλάδα και, σύμφωνα με τους ανθρώπους της επιχείρησης, ένα από τα μεγάλα ατού είναι πως μπορούν να γνωρίζουν ανά πάσα στιγμή την οικονομική κατάσταση της εταιρείας, ενώ επιπλέον μπορούν να «κλείσουν» ταμείο με το πάτημα ενός κουμπιού.²⁰

3.3.2. Ο νόμος και οι αποφάσεις για τα POS

Ο νόμος υποχρεώνει την ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με την αποδοχή καρτών και μέσω πληρωμής του συστήματος καρτών πληρωμής, με σαφή τρόπο που δεν επιδέχεται παρερμηνείας. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να αναγράφονται ευκρινώς στην είσοδο του καταστήματος και στο ταμείο από **1^η Φεβρουαρίου 2017.**

Στους παραβάτες των διατάξεων της υποχρέωσης αυτής θα επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) ευρώ

Σε κλάδους επαγγελματιών που εμφανίζουν **υψηλά ποσοστά απόκρυψης του πραγματικού του εισοδήματος** θα αρχίσει να εφαρμόζεται η υποχρεωτική εγκατάσταση και χρήση συσκευών ηλεκτρονικής χρέωσης, τα γνωστά POS.

Αυτό εισηγούνται στην ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών υπηρεσιακοί παράγοντες σαν το πρώτο βήμα για τη σταδιακή εγκατάσταση POS σε όλο το φάσμα της αγοράς, όπως προβλέπει το νομοσχέδιο για την επέκταση των ηλεκτρονικών πληρωμών στην αγορά που ψηφίστηκε πρόσφατα στη Βουλή.

Έτσι, πολύ ψηλά στην προτεραιότητα για την εγκατάσταση POS βρίσκονται κλάδοι όπως οι **γιατροί, οι δικηγόροι, υδραυλικοί και ηλεκτρολόγοι** ενώ δεδομένο θεωρείται ότι μέσα στο πρώτο κύμα υποχρεωτικής εγκατάστασης POS θα βρίσκονται και επιχειρήσεις του κλάδου εστίασης σε κάποιο γεωγραφικό διαμέρισμα της χώρας (π.χ. στις Κυκλάδες ή την Αττική). Αυτή την περίοδο στο ΥΠΟΙΚ ετοιμάζονται πολλές εφαρμοστικές αποφάσεις για το πλαστικό χρήμα και την είσοδό του στο φορολογικό μας σύστημα.

---

²⁰ <http://www.cnn.gr/oikonomia/epixeiriseis/story/73810/ta-pos-meionoy-n-tis-leitoyrgikes-dapanes> [Ημ επίσκεψης 25/11/2017]

Έτσι ετοιμάζονται αποφάσεις για:²¹

- Τις προθεσμίες ανά Κωδικό Δραστηριότητας για την υποχρεωτική εγκατάσταση POS, τις διαδικασίες δήλωσης των επαγγελματικών λογαριασμών, τις κυρώσεις, τις αρμόδιες Αρχές, τα μέσα προσφυγής και δικαστικής προστασίας .
- Τα ζητήματα ελέγχου και τον τρόπο επιβολής προστίμων για όσους επιτηδευματίες δεν ενημερώνουν επαρκώς τους καταναλωτές ότι αποδέχονται κάρτες.
- Το περιεχόμενο των στοιχείων που πρέπει να γνωστοποιούν στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών, τη διαδικασία και την περιοδικότητα αποστολής αυτών των στοιχείων, καθώς και τις κυρώσεις - τις εξαιρούμενες δαπάνες για το "χτίσιμο" του αφορολογήτου (π.χ. θα είναι ή δεν θα είναι οι λογαριασμοί ΔΕΚΟ) και άλλες κατηγορίες φορολογούμενων που εξαιρούνται από την υποχρέωση πραγματοποίησης των δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, τα επιπλέον κίνητρα για φορολογούμενους που υπερβαίνουν τα προβλεπόμενα ποσοστά.
- Τα θέματα αναφορικά με το πρόγραμμα κληρώσεων (λοταρίες), όπως ενδεικτικά η διάρκεια του προγράμματος, η διαδικασία και η συχνότητα των κληρώσεων, τα κριτήρια και η διαδικασία συμμετοχής, τα μέσα καταχώρισης των συναλλαγών που συμμετέχουν στις κληρώσεις, ο καθορισμός των χρηματικών βραβείων.

Να σημειωθεί ότι πρόθεση του ΥΠΟΙΚ είναι να μην μετρούν για το χτίσιμο του αφορολόγητου ορίου δαπάνες που πληρώνονται με πλαστικό χρήμα και τα παραστατικά τους εκδίδονται κανονικά, όπως είναι οι δαπάνες για υπηρεσίες κοινής ωφέλειας (**ηλεκτρικό ρεύμα, ύδρευση, τηλεφωνία κα**).

3.3.3. Διασφάλιση και έλεγχος συναλλαγών σύμφωνα με τον νόμο²²

Όλες οι επιχειρήσεις θα **διαβιβάζουν ηλεκτρονικά σε βάση δεδομένων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, όλα τα στοιχεία των συναλλαγών. Προβλέπεται διασύνδεση των ταμειακών μηχανών με το taxis.**

Επίσης κάθε αδειοδοτημένος πάροχος υπηρεσιών πληρωμών που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, ημεδαπός ή αλλοδαπός, υποχρεούται να γνωστοποιεί στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή **τιμολογιακά στοιχεία για ορισμένα βασικά προϊόντα και υπηρεσίες που αυτός προσφέρει.**

Τέλος , οι ελληνικές επιχειρήσεις υποχρεούνται (εντός τριάντα (30) ημερών από την δημιουργία του μητρώου, το οποίο θα δημιουργηθεί σύντομα) να δηλώνουν μέσω του TAXISNET τους συνεργαζόμενους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, διαμέσου των

²¹ <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/33064> [Ημ επίσκεψης 02/11/2017]

²² <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/33064> [Ημ επίσκεψης 02/11/2017]

οποίων αποδέχονται ηλεκτρονικές πληρωμές. Οι επιχειρήσεις δηλώνουν πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, μεταξύ αυτών που έχουν συμπεριληφθεί στο ως άνω δημόσιο μητρώο. Κατ' αυτό τον τρόπο, οι οικείες Αρχές έχουν τη δυνατότητα διασταύρωσης των στοιχείων συναλλαγών των επιχειρήσεων δια μέσου των δεδομένων συναλλαγών που διαβιβάζουν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών.

Η περίπτωση που επιχείρηση δεν δηλώνει συνεργαζόμενο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών δηλοί ότι αυτή δεν αποδέχεται ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής και, κατά συνέπεια, δεν διαβιβάζει στο Υπουργείο Οικονομικών τα δεδομένα των συναλλαγών. Η περίπτωση αυτή συνιστά υπόθεση υψηλής προτεραιότητας για τον περαιτέρω έλεγχο ενδεχόμενης απόκρυψης φορολογητέας ύλης.

Επίσης , ως επιχείρηση που αποδέχεται ήδη κάρτες πληρωμών από τους πελάτες της δεν μπορεί να επιλέξει να πληρώνεται αποκλειστικά με μετρητά και να αρνηθεί συναλλαγές με κάρτες.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, όποιος αρνείται την πληρωμή με πιστωτικές, χρεωστικές και προπληρωμένες κάρτες τιμωρείται, με βαρύτατα πρόστιμα ή/και φυλάκιση, κατά τις διατάξεις:

- των άρθρων 288 παρ. 1 και 452 του Ποινικού Κώδικα,
- του άρθρου 13α του ν. 2251/1994 (Α' 191),
- του άρθρου 18 α ν. 146/1914 (Α' 21), και
- του [άρθρου 19](#) ν. [4177/2013](#) (Α' 173), όπως ισχύουν.

Τέλος , μία επιχείρηση μπορεί να χρησιμοποιεί την κάρτα πληρωμών της για να κάνει αγορές στο εξωτερικό και από το internet.

Μετά την επιβολή περιορισμών στις αναλήψεις μετρητών και στις μεταφορές κεφαλαίων, η επιχείρηση μπορεί να χρησιμοποιεί τις κάρτες της για αγορές αγαθών και υπηρεσιών από το εξωτερικό ή από το internet στις ακόλουθες περιπτώσεις:

A. Για αγορές που πραγματοποιούνται σε φυσικά τερματικά (POS) όταν βρίσκεται στο εξωτερικό:

- χωρίς περιορισμούς.

B. Για αγορές που πραγματοποιούνται μέσω internet από ηλεκτρονικά καταστήματα που εκκαθαρίζουν τις συναλλαγές καρτών σε λογαριασμό που τηρούν σε τράπεζα που λειτουργεί στην Ελλάδα:

- χωρίς περιορισμούς.

3.3.4. Τα ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής και η ενίσχυση των φορολογικών εσόδων στην Ελλάδα

Στην προσπάθεια **εξορθολογισμού των δημόσιων οικονομικών και επιστροφής της ελληνικής οικονομίας σε αναπτυξιακή πορεία**, βασικό ρόλο - μεταξύ άλλων - διαδραματίζει και η ενίσχυση των φορολογικών εσόδων μέσω του περιορισμού της φοροδιαφυγής και της παραοικονομίας. Η παραοικονομία τροφοδοτείται από την ελλιπή καταγραφή των πωλήσεων και την **αδήλωτη εργασία**.

Ένα από τα διαθέσιμα μέσα για τον περιορισμό της παραοικονομίας είναι και η **χρήση ηλεκτρονικών μέσων** για την πραγματοποίηση συναλλαγών. Η χρήση των ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής (ΗΜΠ) συνεπάγεται ότι η συναλλαγή καταγράφεται στα τραπεζικά πληροφορικά συστήματα, διευκολύνοντας το φορολογικό έλεγχο των συναλλαγών και των εισοδημάτων. Έτσι, η ευρεία χρήση αυτών των μέσων συμβάλει ουσιαστικά στην κάμψη της παραοικονομίας, στην ενίσχυση των φορολογικών εσόδων και τελικά στην ουσιαστική και βιώσιμη ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας. Η μελέτη έχει στόχο να διερευνήσει τον ρόλο των ηλεκτρικών συναλλαγών στον περιορισμό της παραοικονομίας και στην ενίσχυση των φορολογικών εσόδων για την ελληνική οικονομία, επιχειρώντας την ποσοτικοποίηση της επίδρασης στα φορολογικά έσοδα από την υιοθέτηση κινήτρων για τη χρήση των ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής.

Χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής στην Ελλάδα²³

Αν και το επίπεδο χρήσης των ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής στην Ελλάδα βρίσκεται σήμερα αισθητά υψηλότερα σε σχέση με το 2000, εμφανής είναι η αρνητική επίδραση της οικονομικής κρίσης στη διείσδυση των ΗΜΠ στην οικονομία της χώρας. Ειδικά εξετάζοντας την πορεία των ΗΜΠ χωρίς τις μεταφορές πίστωσης, που περιλαμβάνουν και συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων, καθώς και μεταφορές που δεν συσχετίζονται απαραίτητα με αγορές προϊόντων και υπηρεσιών, η επίδραση της οικονομικής κρίσης φανερώνεται τόσο στην επιβράδυνση της αύξησης του αριθμού συναλλαγών όσο και στην πτώση της αξίας τους.

Συγκεκριμένα, ο αριθμός των συναλλαγών αυξήθηκε την περίοδο 2008-2013 κατά μόλις 1,6% ανά έτος, με τη μεγαλύτερη ετήσια αύξηση κατά τη συγκεκριμένη περίοδο να καταγράφεται το 2013 (+5,5%). Η αξία τους περιορίστηκε αισθητά την περίοδο της κρίσης (2008-2013) και τη διετία 2012-2013 κατέληξε στα επίπεδα του 2005. Αξίζει να σημειωθεί ότι πριν από την έναρξη της κρίσης, η αξία ηλεκτρονικών συναλλαγών (εκτός των μεταφορών πίστωσης) αυξανόταν με ταχείς ρυθμούς, καταγράφοντας σχεδόν διπλάσιο επίπεδο το 2007 σε σύγκριση με το 2001.

Η σύγκριση των δεδομένων για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην Ελλάδα σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) δεν είναι ενθαρρυντική. Παρά την αύξηση που έχει σημειωθεί από το 2001, η Ελλάδα εξακολουθεί να καταλαμβάνει πολύ χαμηλές θέσεις στις κατατάξεις με βάση τις περισσότερες κατηγορίες ηλεκτρονικών

²³ <http://www.epixeiro.gr/article/20030> [Ημ. Επίσκεψης 07/01/2018]

μέσων πληρωμής. Με βάση την αξία συναλλαγών με ΗΜΠ ανά κάτοικο, η Ελλάδα βρίσκεται υψηλότερα μόνο από την Κροατία και τη Βουλγαρία, ενώ σε όρους αριθμού συναλλαγών ανά κάτοικο, η Ελλάδα κατέχει την τελευταία θέση στην κατάταξη.

Κατά τη διάρκεια του περασμένου καλοκαιριού, η τραπεζική αργία, η υποχρεωτική αποδοχή καρτών πληρωμής και το ημερήσιο όριο στις αναλήψεις από ΑΤΜ, έδωσαν σημαντική ώθηση στη διείσδυση των ΗΜΠ. Τον Ιούλιο, η χρήση των καρτών πληρωμής για αγορές μέσω τερματικών POS υπερδιπλασιάστηκε. Με το άνοιγμα των υποκαταστημάτων των τραπεζών, η χρήση υποχώρησε, παραμένοντας ωστόσο κατά πολύ υψηλότερη σε σχέση με την περίοδο πριν την επιβολή των περιορισμών..

Παρά την εντυπωσιακή ποσοστιαία μεταβολή στις συναλλαγές με ΗΜΠ, η χώρα εξακολουθεί να υστερεί σημαντικά σε σύγκριση με τα υπόλοιπα κράτη μέλη της ΕΕ. Ο διπλασιασμός της χρήσης ΗΜΠ στην καλύτερη περίπτωση οδηγεί την Ελλάδα στο να κερδίσει μια θέση στην κατάταξη με βάση τον αριθμό συναλλαγών με ΗΜΠ ανά κάτοικο. Για να πλησιάσει το μέσο όρο της ΕΕ στη συγκεκριμένη κατάταξη, ο αριθμός των συναλλαγών με ΗΜΠ ανά κάτοικο στην Ελλάδα πρέπει να αυξηθεί κατά περισσότερο από 11 φορές (από τα επίπεδα που σημειώθηκαν το 2013), επομένως τα περιθώρια για περαιτέρω αύξηση είναι σημαντικά.

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΥΨΗΣ ΕΣΟΔΩΝ²⁴

3.4. Γενικό Μέρος - Επί της αρχής

Κεντρική δέσμευση της Κυβέρνησης και θεμέλιο της λαϊκής ετυμηγορίας της 20ης Σεπτεμβρίου 2015 είναι η ανάληψη πρωτοβουλιών που θα ανατάξουν την εθνική οικονομία, θα επαναφέρουν την ανάπτυξη με κοινωνικό πρόσημο και θα συμβάλλουν στην αντιμετώπιση χρόνιων παθογενειών που αποστέρησαν δημόσια έσοδα, τα οποία θα μπορούσαν να είχαν διοχετευθεί προς την ανακούφιση των Ελλήνων πολιτών και ιδιαίτερος των περισσότερο αδυνάμων.

Στο πιο πάνω πλαίσιο, στόχος του νομοσχεδίου είναι η δημιουργία μιας συγκροτημένης δέσμης υποχρεώσεων και δικαιωμάτων μεταξύ πολιτών και επιχειρήσεων, αναφορικά με τη διενέργεια ηλεκτρονικών συναλλαγών. Εισάγονται μέτρα διεύρυνσης της αποδοχής

²⁴ <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/32658> [Ημ Επίσκεψης 02/11/2017]

ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής από τις επιχειρήσεις, ώστε η χώρα να ωφεληθεί από τις ευρωπαϊκές τεχνολογικές και κανονιστικές εξελίξεις στον τομέα των ηλεκτρονικών πληρωμών και να ανακτήσει το χαμένο έδαφος των προηγούμενων ετών.

Η εν λόγω νομοθετική πρωτοβουλία ανταποκρίνεται επιπλέον σε ένα διαρκές αίτημα της αγοράς και των θεσμικών φορέων της, εξορθολογίζοντας τις συνθήκες ανταγωνισμού που επικρατούν μεταξύ των παροχών υπηρεσιών πληρωμών που παρέχουν υπηρεσίες στην Ελλάδα (τράπεζες, ιδρύματα πληρωμών, ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος), αίροντας στρεβλώσεις πολλών ετών.

Επιπρόσθετα, το νομοσχέδιο δημιουργεί ένα συνεκτικό μηχανισμό για τη συνεχή τροφοδότηση της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων με τα στοιχεία των ηλεκτρονικών συναλλαγών των επιχειρήσεων, δια μέσου των παροχών υπηρεσιών πληρωμών του Ν. [3862/2010](#) (εγχώριων ή αλλοδαπών) που δραστηριοποιούνται νομίμως στη χώρα, ώστε να καταστεί ευχερέστερη η διασταύρωση των στοιχείων συναλλαγών των επιχειρήσεων. Το μέτρο θα επιτρέψει την αξιοποίηση δεδομένων συναλλαγών με οργανωμένο τρόπο από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, δίνοντας για πρώτη φορά στο Ελληνικό Δημόσιο ένα σύγχρονο πλαίσιο για τον προσδιορισμό των εσόδων των επιχειρήσεων και τον εντοπισμό ενδεχόμενης φοροδιαφυγής.

Το νομοσχέδιο εισάγει επίσης μέτρα για την υποχρέωση ταυτοποίησης των μέσων πληρωμής για ηλεκτρονικές συναλλαγές από το πρώτο ευρώ. Τα ανώνυμα μέσα πληρωμής (ανώνυμες κάρτες, ανώνυμο ηλεκτρονικό χρήμα κλπ) αποτελούν διεθνώς ένα από τα βασικά μέσα χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και κατ' εξοχήν μέσο «ξεπλύματος μαύρου χρήματος» (money laundering). Το νομοσχέδιο είναι πλήρως ευθυγραμμισμένο με τις Ευρωπαϊκές κατευθύνσεις, ιδιαιτέρως μετά την υιοθέτηση της σχετικής πρότασης COM(2016) 450 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 5 Ιουλίου 2016.

Της απαγόρευσης χρήσης ανωνύμων μέσων πληρωμής θα εξαιρούνται συγκεκριμένοι τομείς οι οποίοι θα προσδιορίζονται εκάστοτε από τον Υπουργό Οικονομικών. Η εν λόγω πρωτοβουλία, παράλληλα με τα οφέλη καταπολέμησης του «μαύρου χρήματος», θα αποτρέψει τη χρήση ανωνύμων μέσων πληρωμής που εκδίδουν άγνωστοι πάροχοι πληρωμών του εξωτερικού, διευκολύνοντας την απόκρυψη συναλλαγών των Ελλήνων πολιτών και των επιχειρήσεων εις βάρος των δημοσίων εσόδων και του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Συνεπώς η εν λόγω νομοθετική πρωτοβουλία στηρίζει έμπρακτα την ελληνική οικονομία και το χρηματοπιστωτικό σύστημα.

3.5. Ειδικό Μέρος - Κατ' Άρθρο

3.5.1. Μέτρα για την προώθηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών²⁵

Άρθρο 62

Ορισμοί

Αξιοποιούνται οι ορισμοί των νόμων [3862/2010](#) και [4021/2011](#), των Κανονισμών 2015/751 και 260/2012 καθώς και της Οδηγίας [2009/110/EK](#) της Ε.Ε. ως πεδίο ορισμών του Σχεδίου Νόμου, ώστε να εξασφαλίζεται η συνεκτικότητα με το ισχύον εθνικό και ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο.

Για τους σκοπούς του παρόντος νοούνται ως:

α. «καταναλωτής», κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για λόγους οι οποίοι δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική, ή επαγγελματική του δραστηριότητα σύμφωνα με την περίπτ. 3 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/751.

β. «πληρωτής», το φυσικό πρόσωπο το οποίο διατηρεί λογαριασμό πληρωμών και επιτρέπει εντολή πληρωμής από αυτόν τον λογαριασμό ή, εάν δεν υπάρχει λογαριασμός πληρωμών, το φυσικό πρόσωπο που δίνει εντολή πληρωμής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 του ν. [3862/2010](#) (Α' 113).

γ. «δικαιούχος πληρωμής», το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι ο τελικός αποδέκτης των χρηματικών ποσών τα οποία αποτελούν αντικείμενο της πράξης πληρωμής, σύμφωνα με την περίπτ. 13 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/751.

δ. «πάροχος υπηρεσιών πληρωμών» οι επιχειρήσεις που δύνανται να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών και οι οποίες διακρίνονται στις ακόλουθες έξι κατηγορίες:

(1) πιστωτικά ιδρύματα,

(2) ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος,

(3) γραφεία ταχυδρομικών επιταγών,

(4) ιδρύματα πληρωμών,

(5) η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές Κεντρικές Τράπεζες, όταν δεν ενεργούν υπό την ιδιότητά τους ως νομισματικές ή άλλες δημόσιες αρχές,

(6) το Ελληνικό Δημόσιο ή τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν δεν

²⁵ <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/32658> [Ημ επίσκεψης 02/11/2017]

ενεργούν υπό την ιδιότητά τους ως δημόσιες αρχές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 του ν. [3862/2010](#).

ε. «σύστημα πληρωμών», το σύστημα μεταφοράς χρηματικών ποσών το οποίο διέπεται από επίσημες τυποποιημένες διαδικασίες και κοινούς κανόνες για την επεξεργασία, το συμψηφισμό ή/και το διακανονισμό πράξεων πληρωμών, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 4 του ν. [3862/2010](#).

στ. «σύστημα καρτών πληρωμής», ένα ενιαίο σύνολο κανόνων, πρακτικών, προτύπων και/ή κατευθυντήριων γραμμών εφαρμογής για την εκτέλεση πράξεων πληρωμής με κάρτα και το οποίο είναι διαχωρισμένο από κάθε υποδομή ή σύστημα πληρωμής που υποστηρίζει τη λειτουργία του και συμπεριλαμβάνει οποιοδήποτε ειδικό όργανο, οργανισμό ή οντότητα λήψης αποφάσεων που φέρει την ευθύνη λειτουργίας του συστήματος, σύμφωνα με την περίπτ. 16 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/751.

ζ. «τετραμερές σύστημα καρτών πληρωμής», ένα σύστημα καρτών πληρωμής στο οποίο οι πράξεις πληρωμών με κάρτα πραγματοποιούνται από τον λογαριασμό πληρωμών ενός πληρωτή στον λογαριασμό πληρωμών δικαιούχου πληρωμής μέσω της διαμεσολάβησης του συστήματος, ενός εκδότη (από την πλευρά του πληρωτή) και ενός αποδέκτη (από την πλευρά του δικαιούχου πληρωμής), σύμφωνα με την περίπτ. 17 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/751.

η. «τριμερές σύστημα καρτών πληρωμής», ένα σύστημα καρτών πληρωμής στο οποίο το ίδιο το σύστημα παρέχει υπηρεσίες απόκτησης και έκδοσης και οι πράξεις πληρωμής με κάρτα πραγματοποιούνται από τον λογαριασμό πληρωμής ενός πληρωτή στον λογαριασμό πληρωμής ενός δικαιούχου πληρωμής στο πλαίσιο του συστήματος, σύμφωνα με την περίπτ. 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/751.

θ. «χρεωστική κάρτα», μια κατηγορία μέσου πληρωμής που επιτρέπει στον πληρωτή να κινήσει συναλλαγή με χρεωστική κάρτα με εξαίρεση των συναλλαγών με προπληρωμένες κάρτες, σύμφωνα με την περίπτ. 33 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/751.

ι. «πιστωτική κάρτα», μια κατηγορία μέσου πληρωμής που επιτρέπει στον πληρωτή να κινήσει συναλλαγή με πιστωτική κάρτα, σύμφωνα με την περίπτ. 34 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/751.

ια. «προπληρωμένη κάρτα», μια κατηγορία μέσου πληρωμής στην οποία είναι αποθηκευμένο το ηλεκτρονικό χρήμα, όπως ορίζεται στην περίπτ. 6 του άρθρου 10 του ν. [4021/2011](#) (Α' 218).

ιβ. «εταιρική κάρτα», μια κατηγορία εργαλείου πληρωμής που εκδίδεται σε επιχειρήσεις ή οντότητες του δημόσιου τομέα ή αυτοαπασχολούμενα φυσικά πρόσωπα και έχει περιορισμένη χρήση για επαγγελματικά έξοδα, όταν οι εν λόγω πληρωμές χρεώνονται

άμεσα στον λογαριασμό της επιχείρησης ή οντότητας του δημόσιου τομέα ή του αυτοαπασχολούμενου φυσικού προσώπου.

ιγ. «ηλεκτρονικό χρήμα», οποιαδήποτε αποθηκευμένη - σε ηλεκτρονικό και μαγνητικό υπόθεμα - νομισματική αξία αντιπροσωπευόμενη από απαίτηση έναντι του εκδότη ηλεκτρονικού χρήματος, η οποία έχει εκδοθεί κατόπιν παραλαβής χρηματικού ποσού για τον σκοπό της πραγματοποίησης πράξεων πληρωμής και η οποία καθίσταται αποδεκτή από άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, πέραν του εκδότη, σύμφωνα με την περίπτ. 1 του άρθρου 10 του ν. [4021/2011](#) (Α'218).

ιδ. «μέσο πληρωμών», κάθε εξατομικευμένος μηχανισμός ή/και σειρά διαδικασιών που έχει συμφωνηθεί μεταξύ του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών και του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών και τα οποία χρησιμοποιεί ο χρήστης υπηρεσιών πληρωμών προκειμένου να κινήσει εντολή πληρωμής, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο άρθρο 4 του ν. [3862/2010](#).

ιε. «μέσο πληρωμής με κάρτα» νοείται οποιοδήποτε μέσο πληρωμής, συμπεριλαμβανομένης της κάρτας (πιστωτικής, χρεωστικής, προπληρωμένης), κινητού τηλεφώνου, ηλεκτρονικού υπολογιστή ή άλλης τεχνολογικής συσκευής που περιλαμβάνει την κατάλληλη εφαρμογή πληρωμής διά της οποίας παρέχεται η δυνατότητα στον πληρωτή να κινήσει πράξη πληρωμής με κάρτα (πιστωτική, χρεωστική, προπληρωμένη), η οποία δεν αποτελεί μεταφορά πίστωσης ή άμεση χρέωση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 260/2012.

ιστ. «εφαρμογή πληρωμών» νοείται λογισμικό ηλεκτρονικού υπολογιστή ή αντίστοιχο, το οποίο χρησιμοποιείται σε μια συσκευή παρέχοντας τη δυνατότητα της κίνησης πράξεων πληρωμής με κάρτα και επιτρέποντας στον πληρωτή να εκδίδει εντολές πληρωμών

ιζ. «τερματικό αποδοχής καρτών πληρωμών και μέσων πληρωμής με κάρτα» στις οποίες κινείται η πράξη πληρωμής, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις διαθέσιμες συσκευές, μεθόδους και Εφαρμογές Πληρωμών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αποδοχή καρτών, τόσο με φυσική παρουσία κάρτας, όσο και χωρίς φυσική παρουσία κάρτας (πωλήσεις εξ' αποστάσεως).

Ειδικά:

(α) στην περίπτωση των πωλήσεων εξ αποστάσεως ή των συμβάσεων εξ αποστάσεως, το τερματικό αποδοχής είναι η διεύθυνση του σταθερού τύπου επιχειρηματικής δραστηριότητας, στον οποίο ο δικαιούχος ασκεί τις εμπορικές δραστηριότητές του ανεξάρτητα από τις τοποθεσίες του ιστοτόπου ή του εξυπηρετητή, μέσω των οποίων πραγματοποιείται η πράξη πληρωμής,

(β) στην περίπτωση που ο δικαιούχος δεν διαθέτει μόνιμη επιχειρηματική εγκατάσταση, το τερματικό αποδοχής είναι η διεύθυνση για την οποία ο δικαιούχος

διαθέτει έγκυρη άδεια άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας και μέσω της οποίας πραγματοποιείται η πράξη πληρωμής,

(γ) στην περίπτωση που ο δικαιούχος δεν διαθέτει μόνιμη εγκατάσταση ούτε έγκυρη άδεια άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας, το τερματικό αποδοχής είναι η διεύθυνση για την αλληλογραφία που συνδέεται με την καταβολή των φόρων για την εμπορική δραστηριότητα, μέσω της οποίας πραγματοποιείται η πράξη πληρωμής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/751.

η) Ως «Επαγγελματικός Λογαριασμός» ορίζεται ο λογαριασμός που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. [3862/2010](#), μέσω του οποίου διενεργούνται συναλλαγές που αφορούν αποκλειστικά την επιχειρηματική δραστηριότητα του κατόχου.

Άρθρο 63

Πεδίο εφαρμογής

Καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του νόμου, το οποίο καταλαμβάνει όχι μόνο τις κάρτες πληρωμής (πιστωτικές, χρεωστικές, προπληρωμένες) αλλά και το σύνολο των μέσων πληρωμής και των υποθεμάτων που βασίζονται στη χρήση καρτών (ηλεκτρονικά πορτοφόλια κλπ.).

Άρθρο 64

Εξαιρέσεις

Καθορίζονται εξαιρέσεις κατά την εφαρμογή του νόμου, με σκοπό την προστασία των επιχειρήσεων, των παροχών υπηρεσιών πληρωμών και των καταναλωτών από μονοπωλιακές πρακτικές σχημάτων καρτών. Πιο συγκεκριμένα:

α) εξαιρούνται οι επιχειρήσεις από την υποχρεωτική αποδοχή «εταιρικών» καρτών, καθώς αυτές αποτελούν ειδικά προϊόντα, με ειδικές εφαρμογές και με υψηλότερες χρεώσεις που δεν ρυθμίζονται από το ευρωπαϊκό και εθνικό κανονιστικό πλαίσιο. Η μη συμπερίληψη αυτής της ειδικής κατηγορίας στις υποχρεώσεις αποδοχής καρτών προστατεύει τις ελληνικές επιχειρήσεις από υψηλότερες, μη ρυθμιζόμενες, χρεώσεις επί των συναλλαγών.

β) αποτρέπεται πληθώρα τεχνικών προβλημάτων και κυρίως ο αθέμιτος ανταγωνισμός μεταξύ των παροχών υπηρεσιών πληρωμών, που θα προέκυπτε από την υποχρέωση

αποδοχής στα γκισέ τους και τα ATM μέσω πληρωμής με κάρτα, εν δυνάμει, ανταγωνιστικών παροχών.

γ) προστατεύονται οι ελληνικές επιχειρήσεις από μονοπωλιακές πρακτικές στην περίπτωση κατά την οποία ο εκδότης μιας κάρτας αποτελεί ταυτόχρονα και μοναδικό φορέα εκκαθάρισης συναλλαγών με τη συγκεκριμένη κάρτα (τριμερές σύστημα καρτών). Εξαιρώντας τα τριμερή συστήματα καρτών από τις υποχρεώσεις αποδοχής καρτών αποφεύγεται η ουσιαστική καθοδήγηση των επιχειρήσεων στο να επιλέξουν ως συνεργάτη τον ένα και μοναδικό εκδότη- εκκαθαριστή καρτών ("acquirer").

δ) τα συστήματα πληρωμών, διαθέτουν ένα πλαίσιο απαγορεύσεων διάθεσης υπηρεσιών εκκαθάρισης καρτών σε συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων, για λόγους προστασίας του κοινού, διαχείρισης ρίσκου, κανονιστικούς, κλπ. Επιχειρήσεις που υπόκεινται σε τέτοιες απαγορεύσεις λόγω των πολιτικών των συστημάτων καρτών εξαιρούνται από τις προβλέψεις του νομοσχεδίου, εξαιτίας της αντικειμενικής αδυναμίας τους να αποδέχονται κάρτες.

Άρθρο 65

Υποχρέωση αποδοχής μέσω πληρωμής με κάρτα

Καταληκτικός στόχος του νομοσχεδίου είναι η καθιέρωση της υποχρεωτικής αποδοχής μέσω πληρωμής με κάρτα, στο σύνολο των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ελληνική επικράτεια. Στο πλαίσιο του άρθρου 66, δίνεται η δυνατότητα στον Υπουργό Οικονομικών να ορίζει τις κατηγορίες επιχειρήσεων που θα εμπίπτουν στην υποχρέωση αποδοχής καρτών, ώστε να γίνει σταδιακή, ομαλή μετάβαση στην καθιέρωση των ηλεκτρονικών συναλλαγών σε όλο το εύρος της οικονομίας. Στόχος είναι η τροφοδότηση του Υπουργείου Οικονομικών και της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων με πλήρη και ολοκληρωμένα στοιχεία που αφορούν τις ηλεκτρονικές συναλλαγές των επιχειρήσεων, δια μέσου στοιχείων συναλλαγών που διαβιβάζονται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Η διαμεσολάβηση τρίτων επιχειρήσεων, που δεν αποτελούν αδειοδοτημένους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, για την αποδοχή πληρωμών των πραγματικών δικαιούχων πληρωμής διαστρεβλώνει την πραγματική εικόνα των ηλεκτρονικών συναλλαγών και των εσόδων των δικαιούχων πληρωμής και δημιουργεί συνθήκες απόκρυψης φορολογητέας ύλης. Προς το σκοπό αυτό προβλέπεται η απαγόρευση αποδοχής μέσω πληρωμής με κάρτα και μετρητά καθώς και η απαγόρευση είσπραξης για λογαριασμό τρίτου εν γένει για κάθε πληρωμή, συμπεριλαμβανομένων των εξοφλήσεων λογαριασμών, από επιχειρήσεις που δεν αποτελούν αδειοδοτημένους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, ώστε να διαβιβάζουν τη σχετική συναλλακτική δραστηριότητα στις αρμόδιες υπηρεσίες. Εξαιρούνται οι

περιπτώσεις είσπραξης για λογαριασμό τρίτου που ρητώς προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία για συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων (π.χ. τουριστικοί και ασφαλιστικοί πράκτορες, πωλήσεις με αντικαταβολή κλπ.).

Άρθρο 66

Υποχρέωση ενημέρωσης καταναλωτή

Θεσπίζεται ένα σαφές πλαίσιο για την υποχρέωση ενημέρωσης και τα δικαιώματα μεταξύ καταναλωτών και επιχειρήσεων, αναφορικά με την αποδοχή καρτών και τη διενέργεια ηλεκτρονικών συναλλαγών με τη χρήση μέσων πληρωμής με κάρτα. Επιπρόσθετα, καθορίζεται το πλαίσιο προσφυγής των καταναλωτών στις αρμόδιες αρχές, στις περιπτώσεις παραβάσεων.

3.5.2. Φορολογικές και λοιπές ρυθμίσεις ²⁶

Άρθρο 68

Μειώσεις φόρου μέσω ηλεκτρονικών συναλλαγών

Με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγεται από 01.01.2017 ένα ισχυρό πλαίσιο κινήτρων προς τους πολίτες για τη διεύρυνση της χρήσης μέσων πληρωμής με κάρτα. Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής συμβάλλουν στη διατήρηση του προβλεπόμενου ποσού μείωσης του φόρου, βάσει συγκεκριμένης κλίμακας.

Παράλληλα, η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει ότι προϋπόθεση για τον συνυπολογισμό των ιατρικών δαπανών στον προσδιορισμό του ποσού μείωσης φόρου, βάσει των εκάστοτε διατάξεων, είναι η πραγματοποίηση αυτών με τη χρήση μέσου πληρωμής με κάρτα ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής.

---

²⁶ <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/32658> [Ημ επίσκεψης 02/11/2017]

Άρθρο 69

Διασφάλιση και έλεγχος συναλλαγών

Καθορίζεται το πλαίσιο για τη διαβίβαση, την επεξεργασία, τη διαχείριση και τη διάθεση των δεδομένων των συναλλαγών. Αρμόδια υπηρεσία ορίζεται η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων. Μειώνεται από 1.500 ευρώ σε 500 ευρώ το ύψος των συναλλαγών μεταξύ καταναλωτών και επιχειρήσεων πάνω από το οποίο οι συναλλαγές πραγματοποιούνται αποκλειστικά με τη χρήση μέσων πληρωμής με κάρτα ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής (ενδεικτικά άλλα όχι περιοριστικά τραπεζικό έμβασμα, πληρωμή μέσω λογαριασμού πληρωμών, χρήση ηλεκτρονικού πορτοφολιού κλπ.). Δεν επιτρέπεται εξόφληση με μετρητά για συναλλαγές μεταξύ καταναλωτών και επιχειρήσεων αξίας μεγαλύτερης των **500 ευρώ**.

Άρθρο 70

Πρόγραμμα Δημοσίων Κληρώσεων (Λοταρία)

Καθορίζεται πρόγραμμα δημοσίων κληρώσεων (λοταρία) που θα βασίζεται στις συναλλαγές που έχουν πραγματοποιηθεί με τη χρήση μέσων πληρωμής, κάρτας ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής για την αγορά αγαθών ή την λήψη υπηρεσιών. Το συνολικό διανεμόμενο χρηματικό ποσό κατά τις διενεργούμενες κληρώσεις επιβαρύνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό και δεν υπερβαίνει το ποσό των 12 εκατομμυρίων ευρώ κατ' έτος.

Ο Υπουργός Οικονομικών ρυθμίζει οποιοδήποτε σχετικό θέμα για τη διενέργεια του προγράμματος δημοσίων κληρώσεων, ώστε να τεθεί σε εφαρμογή το εν λόγω επιπρόσθετο κίνητρο.

Και πιο συγκεκριμένα, αποφασίζεται :²⁷

Άρθρο 1

- i. Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων Α.Α.Δ.Ε. διενεργεί Πρόγραμμα Δημοσίων Κληρώσεων (λοταρία).
- ii. Για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα δημοσίων κληρώσεων λαμβάνονται υπόψη οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται με τη χρήση μέσων πληρωμής με κάρτα ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής, για την αγορά αγαθών ή την λήψη υπηρεσιών, τα στοιχεία των οποίων έχουν περιέλθει στη Δ.ΗΛΕ.Δ. σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα.

²⁷ <http://www.aade.gr/sites/default/files/2017-11/pol1161.pdf> [Ημ. Επίσκεψης 09/01/2018]

- iii. Οι τυχεροί επιβραβεύονται με χρηματικά ή σε είδος έπαθλα.

Άρθρο 2

Ο Φορέας Υλοποίησης είναι:

- i. Αρμόδια Διεύθυνση για τη διενέργεια των δημοσίων κληρώσεων ορίζεται η Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, εφεξής Δ.ΗΛΕ.Δ..
- ii. Η Δ.ΗΛΕ.Δ. συγκεντρώνει τα στοιχεία των συναλλαγών του εκάστοτε προηγούμενου μήνα, που αποστέλλονται από τους Παρόχους Υπηρεσιών Πληρωμών μέχρι το τέλος του δεύτερου δεκαημέρου του εκάστοτε επόμενου μήνα και τα μετατρέπει σε λαχνούς. Είναι επίσης αρμόδια για τη διενέργεια των μηχανογραφικών διαδικασιών χορήγησης του επάθλου στους δικαιούχους, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 7 της παρούσας.

Άρθρο 3 – Λαχνοί

Το πλήθος των λαχμών προσδιορίζεται κλιμακωτά, με βάση το άθροισμα των ποσών που αντιστοιχούν στο σύνολο των μηνιαίων συναλλαγών του άρθρου 1, ως εξής:

- Για συνολικό άθροισμα μέχρι εκατό (100) ευρώ, ένας (1) λαχνός για κάθε ένα (1) ευρώ.
- Για τα επόμενα τετρακόσια (400) ευρώ, ήτοι συνολικό άθροισμα από εκατόν ένα (101) ευρώ μέχρι πεντακόσια (500) ευρώ, ένας (1) λαχνός για κάθε δύο (2) ευρώ.
- Για τα επόμενα πεντακόσια (500) ευρώ, ήτοι συνολικό άθροισμα από πεντακόσια ένα (501) ευρώ μέχρι χίλια (1000) ευρώ, ένας (1) λαχνός για κάθε τρία (3) ευρώ.
- Για το υπερβάλλον ποσό, ήτοι συνολικό άθροισμα πάνω από χίλια ένα (1001) ευρώ, ένας (1) λαχνός για κάθε τέσσερα (4) ευρώ. Όπου απαιτείται στρογγυλοποίηση, αυτή γίνεται στον πλησιέστερο μεγαλύτερο ακέραιο.

Οι φορολογούμενοι ενημερώνονται πριν την κλήρωση για τους λαχνούς που έχουν συγκεντρώσει (πλήθος και αριθμοσειρά) μέσω διαθέσιμης εφαρμογής για πιστοποιημένους χρήστες στο περιβάλλον TAXISnet στο δικτυακό τόπο της Α.Α.Δ.Ε. www.aade.gr. Σε περίπτωση λαχμών που κερδίζουν, οι ενδιαφερόμενοι πολίτες ενημερώνονται μέσω προσωποποιημένου μηνύματος στον λογαριασμό τους στο TAXISnet.

Άρθρο 4 – Κληρώσεις

1. Οι κληρώσεις πραγματοποιούνται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα εκείνου που πραγματοποιήθηκαν οι συναλλαγές, είτε δημόσια με ειδική μηχανική κληρωτίδα είτε με ηλεκτρονικό τρόπο, σε συνεργασία με ανεξάρτητο πιστοποιημένο φορέα. Εξαιρετικά για το 2017 ο χρόνος διενέργειας των κληρώσεων καθώς και οι μήνες στις συναλλαγές των οποίων θα αφορά, θα καθοριστεί μετά τη διευθέτηση του τρόπου συνεργασίας της

Δ.ΗΛΕ.Δ. με τους Παρόχους Υπηρεσιών Πληρωμών για τη συγκέντρωση των στοιχείων των συναλλαγών της παραγράφου 2 του άρθρου 2 της παρούσας.

2. Η ακριβής ημερομηνία και ώρα διεξαγωγής της κλήρωσης για κάθε μήνα, γνωστοποιείται με κάθε πρόσφορο τρόπο και, ιδίως, με ανάρτηση στο δικτυακό τόπο της Α.Α.Δ.Ε. (www.aade.gr). Με τον ίδιο τρόπο δημοσιοποιείται τυχόν αλλαγή του χρόνου διενέργειας κάποιας κλήρωσης, μετά από σχετική απόφαση της Α.Α.Δ.Ε.

3. Η Α.Α.Δ.Ε. διατηρεί το δικαίωμα να ανακαλέσει ή να ακυρώσει ή να μεταθέσει τη διενέργεια μιας κλήρωσης για σπουδαίο λόγο, ή για λόγους ανωτέρας βίας, ή να αντικαταστήσει τα σε είδος έπαθλα με άλλα ίσης αξίας, κατά την εύλογη κρίση της. Σε κάθε τέτοια περίπτωση, οι συμμετέχοντες στην κλήρωση δεν αποκτούν για το λόγο αυτό κανένα δικαίωμα για αποζημίωση, ούτε έχουν κάποια άλλη αξίωση από την Α.Α.Δ.Ε.

4. Σε κάθε κλήρωση αναδεικνύονται χίλιοι (1.000) τυχεροί λαχνοί και χίλιοι (1.000) αναπληρωματικοί που αριθμούνται σε 1ο, 2ο έως 1000ο. Οι τυχεροί λαχνοί ανά κλήρωση αναρτώνται σε ιστοσελίδα στο δικτυακό τόπο της Α.Α.Δ.Ε. Σ Χ Ε Δ Ι Ο 4

5. Σε περίπτωση που περισσότεροι από έναν τυχεροί λαχνοί ανήκουν στον ίδιο συμμετέχοντα, αυτός δικαιούται το έπαθλο μόνο μία φορά. Οι υπόλοιποι τυχεροί λαχνοί στην περίπτωση αυτή, αντικαθίστανται από τον 1ο, τον 2ο κ.ο.κ. από τους αναπληρωματικούς λαχνούς.

Άρθρο 5 – Συμμετέχοντες

1. Στις Δημόσιες Κληρώσεις έχουν δικαίωμα συμμετοχής τα φυσικά πρόσωπα που διαθέτουν Α.Φ.Μ. και έχουν ηλικία άνω των 18 ετών.

2. Οι φορολογούμενοι, μέσω της συμμετοχής τους στην κλήρωση, παρέχουν τη ρητή και ανεπιφύλακτη συναίνεσή τους στην επεξεργασία προσωπικών στοιχείων τους με αποκλειστικό σκοπό τη διενέργεια της κλήρωσης, την ανάδειξη των τυχερών και τη διευθέτηση της παράδοσης των χρηματικών ή σε είδος επάθλων σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα.

3. Το προσωπικό που υπηρετεί στην Α.Α.Δ.Ε. με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, καθώς και τα πρόσωπα που ανήκουν στο ανθρώπινο δυναμικό των εμπλεκόμενων υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, των τραπεζών και των λοιπών συμβαλλόμενων Παρόχων Υπηρεσιών Πληρωμών και, εξ αιτίας της εργασίας τους, αποκτούν τυχόν πρόσβαση σε στοιχεία συναλλασσόμενων φυσικών προσώπων, δεσμεύονται από το απόρρητο και την υποχρέωση εχεμύθειας.

Άρθρο 6 – Απονομή Επάθλων

1. Η απονομή των επάθλων γίνεται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων. Τα χρηματικά έπαθλα πιστώνονται στον τραπεζικό λογαριασμό που θα δηλώσει ο ενδιαφερόμενος για το σκοπό αυτό στο περιβάλλον TAXISnet και στον οποίο απαιτείται να εμφανίζεται ως πρώτος δικαιούχος.

2. Στους φορολογούμενους που κληρώνονται και δεν έχουν δηλώσει τραπεζικό λογαριασμό, θα δίνεται προθεσμία τριών (3) μηνών από την αποστολή του προσωποποιημένου μηνύματος της παραγράφου 3 του άρθρου 3 της παρούσας, προκειμένου να δηλώσουν τον τραπεζικό λογαριασμό στον οποίο επιθυμούν να πιστωθεί το χρηματικό έπαθλο, στην εφαρμογή προσωποποιημένης πληροφόρησης του TAXISnet. Η πίστωση του ποσού που αντιστοιχεί στο χρηματικό έπαθλο θα γίνεται απόκως, μετά τη δήλωση του τραπεζικού λογαριασμού.
3. Σε περίπτωση που δεν δηλωθεί τραπεζικός λογαριασμός εντός της ως άνω προθεσμίας, το χρηματικό ποσό που αντιστοιχεί στο έπαθλο καταβάλλεται στον 1ο, 2ο κ.ο.κ. δικαιούχο, κάτοχο του 1ου, 2ου κ.ο.κ. αναπληρωματικού λαχνού της συγκεκριμένης κλήρωσης.
4. Σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο ένα χρηματικό έπαθλο δεν αποδοθεί σε κανέναν από τους δικαιούχους συμπεριλαμβανομένων και των αναπληρωματικών, το μη καταβαλλόμενο ποσό παραμένει ως αδιάθετο στο λογαριασμό του Δημοσίου 200 «Ελληνικό Δημόσιο – Συγκέντρωση Εισπράξεων – Πληρωμών».
5. Το μηνιαίο διανεμόμενο χρηματικό ποσό ορίζεται στο €1.000.000 το οποίο κατανέμεται ισόποσα στους χίλιους (1.000) δικαιούχους φυσικά πρόσωπα, ήτοι €1.000 για κάθε δικαιούχο. Για το τρέχον έτος και μόνο για αυτό δύναται να τροποποιηθεί το μηνιαίο διανεμόμενο ποσό ανάλογα με τον αριθμό των κληρώσεων που θα διεξαχθούν. Σε κάθε περίπτωση το συνολικό Σ Χ Ε Δ Ι Ο 5 διανεμόμενο χρηματικό ποσό δεν μπορεί να υπερβεί ετησίως το ποσό των €12.000.000 που προβλέπεται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών.
6. Σε περίπτωση επάθλου σε είδος, αυτό αποστέλλεται στη φορολογική κατοικία του δικαιούχου ή παραδίδεται σε αυτόν ιδιοχείρως, μετά από σχετική πρόσκληση, μετά από την πάροδο έξι (6) μηνών από την οποία η Α.Α.Δ.Ε. ουδεμία ευθύνη φέρει για την καλή κατάσταση του επάθλου σε περίπτωση που ο δικαιούχος δεν προσέλθει από δική του υπαιτιότητα για την παραλαβή.
7. Τα έπαθλα είναι σε κάθε περίπτωση προσωπικά, το δικαίωμα λήψης τους δεν μεταβιβάζεται και δεν κληρονομείται και, σε περίπτωση που πρόκειται για έπαθλα σε είδος, αυτά δεν ανταλλάσσονται με άλλα είδη ή χρήματα

Άρθρο 71

Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών στη

Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών και λοιπές διατάξεις.²⁸

Καταρτίζεται ενός συνεκτικός μηχανισμός για την συνεχή τροφοδότηση της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων με τα στοιχεία των ηλεκτρονικών συναλλαγών των επιχειρήσεων, διαμέσου των παροχών υπηρεσιών πληρωμών, που δραστηριοποιούνται νομίμως στη χώρα, ώστε να καταστεί ευχερέστερη η διασταύρωση των στοιχείων συναλλαγών των επιχειρήσεων. Τα πιστωτικά ιδρύματα, τα ιδρύματα πληρωμών, τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος καθώς και οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που αποδέχονται συναλλαγές καρτών πληρωμών («card acquirers») ανεξαρτήτως της χώρας προέλευσης, με ή χωρίς εγκατάσταση στην Ελλάδα, που παρέχουν υπηρεσίες εξυπηρέτησης Ελληνικές επιχειρήσεις, διασυνδέονται στο Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών και τροφοδοτούν με στοιχεία τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, Οι ως άνω πάροχοι, που διαβιβάζουν στοιχεία στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, συμπεριλαμβάνονται σε δημόσιο μητρώο που είναι προσβάσιμο ηλεκτρονικά μέσω TAXISNET.

Οι ελληνικές επιχειρήσεις υποχρεούνται να δηλώνουν μέσω του TAXISNET τους συνεργαζόμενους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, διαμέσου των οποίων αποδέχονται ηλεκτρονικές πληρωμές. Οι επιχειρήσεις δηλώνουν πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, μεταξύ αυτών που έχουν συμπεριληφθεί στο ως άνω δημόσιο μητρώο. Κατ' αυτό τον τρόπο, οι οικείες Αρχές έχουν τη δυνατότητα διασταύρωσης των στοιχείων συναλλαγών των επιχειρήσεων δια μέσου των δεδομένων συναλλαγών που διαβιβάζουν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών.

Η περίπτωση που επιχείρηση δεν δηλώνει συνεργαζόμενο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών δηλοί ότι αυτή δεν αποδέχεται ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής και, κατά συνέπεια, δεν διαβιβάζει στο Υπουργείο Οικονομικών τα δεδομένα των συναλλαγών. Η περίπτωση αυτή συνιστά υπόθεση υψηλής προτεραιότητας για τον περαιτέρω έλεγχο ενδεχόμενης απόκρυψης φορολογητέας ύλης.

Το μέτρο θα επιτρέψει την αξιοποίηση δεδομένων συναλλαγών με οργανωμένο τρόπο από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, δίνοντας για πρώτη φορά στο Ελληνικό Δημόσιο ένα σύγχρονο οπλοστάσιο για τον προσδιορισμό των πραγματικών εσόδων των επιχειρήσεων και τον εντοπισμό της φοροδιαφυγής.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου και με σκοπό την δραστική καταπολέμηση του ξεπλύματος μαύρου χρήματος και της φοροαποφυγής, εισάγεται η υποχρέωση ταυτοποίησης των μέσων πληρωμής για ηλεκτρονικές συναλλαγές από το πρώτο ευρώ. Η χρήση μη ονομαστικοποιημένων και μη ταυτοποιημένων ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής κατά την πραγματοποίηση συναλλαγών με δικαιούχους που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα δεν επιτρέπεται. Από την απαγόρευση χρήσης

²⁸ <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/32658> [Ημ επίσκεψης 02/11/2017]

ανωνύμων μέσων πληρωμής θα εξαιρούνται συγκεκριμένοι τομείς οι οποίοι θα προσδιορίζονται εκάστοτε, από τον Υπουργό Οικονομικών σε περιπτώσεις δραστηριοτήτων χαμηλού κινδύνου όπως ενδεικτικά στον τομέα της σίτισης κλπ.

Παράλληλα με τα οφέλη καταπολέμησης του «ξεπλύματος» χρήματος, οι προβλέψεις του Άρθρου 71 θα αποτρέψουν τη χρήση ανώνυμων μέσων πληρωμής εκδόσεως άγνωστων παροχών πληρωμών του εξωτερικού, που διευκολύνει την απόκρυψη συναλλαγών Ελλήνων πολιτών και επιχειρήσεων εις βάρος των δημοσίων εσόδων και του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Επιπρόσθετα, το άρθρο 71 ενισχύει το πλαίσιο καταγραφής και ταυτοποίησης των ηλεκτρονικών συναλλαγών και απαγορεύει ρητά την αδήλωτη και ανεξέλεγκτη διανομή ηλεκτρονικού χρήματος καθώς και την ανώνυμη είσπραξη έναντι τρίτου, με τρία ουσιαστικά μέτρα:

α) Απαγορεύεται η διανομή ηλεκτρονικού χρήματος καθώς και η είσπραξη έναντι τρίτου τόσο με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής όσο και με μετρητά από μη ελεγμένους φορείς και οντότητες, που δεν έχουν εκπληρώσει στο ακέραιο τις υποχρεώσεις Αντιπροσώπευσης όπως αυτές ορίζονται αποκλειστικά για τα ιδρύματα πληρωμών και τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, βάσει των Ν. [3862/2010](#) και Ν. [4021/2011](#). Η έννοια του αντιπροσώπου πιστωτικού ιδρύματος δεν υφίσταται στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

β) Απαγορεύεται η αντιπροσώπευση ιδρυμάτων πληρωμών και ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς του στοιχηματισμού και των τυχερών παιγνίων καθώς και στον τομέα της διάθεσης και εμπορίας όπλων, καθώς αποτελούν τομείς υψηλού κινδύνου για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, ξέπλυμα χρήματος και φοροδιαφυγή.

γ) Κατά την πραγματοποίηση ακύρωσης, επιστροφής, αποζημίωσης ή απόδοσης κέρδους στο πλαίσιο ηλεκτρονικής συναλλαγής, η επιχείρηση υποχρεούται στην πίστωση του πληρωτή με χρήση του ιδίου μέσου πληρωμής και διαμέσου του ίδιου παρόχου από τον οποίο έγινε η αρχική συναλλαγή. Με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται η «κλειστή ροή» χρήματος (closed-loop) στο πλαίσιο της συναλλαγής και σε κάθε περίπτωση από και προς το ίδιο ταυτοποιημένο μέσο πληρωμής, αποκλείοντας περιπτώσεις έμμεσης χρηματοδότησης τρίτων, ανώνυμων αποδεκτών με σκοπό το ξέπλυμα χρήματος.

δ) Επιχειρήσεις που υπέχουν τις υποχρεώσεις αυξημένης επιμέλειας των νόμων [3691/2008](#) και [3932/2011](#) και οφείλουν να συλλέγουν και να τηρούν στοιχεία των πελατών τους προς το σκοπό της καταπολέμησης του ξεπλύματος μαύρου χρήματος, υποχρεούνται να συλλέγουν με δέουσα επιμέλεια τα στοιχεία ταυτοποίησης και των πληρωτών ανά συναλλαγή υποχρεωτικά μέσω των παροχών υπηρεσιών πληρωμών του Ν. [3862/2010](#), με τους οποίους συνεργάζονται. Κατ' αυτό τον τρόπο, οι εν λόγω επιχειρήσεις αξιοποιούν τα πλέον επικαιροποιημένα στοιχεία ταυτοποίησης του πληρωτή και δη ανά συναλλαγή μέσω των παροχών. Παράλληλα, η προβλεπόμενη διαδικασία μειώνει σημαντικά το κόστος τήρησης πολλαπλών αρχείων ταυτοποίησης των ίδιων

πληρωτών για τις δραστηριοποιούμενες στην Ελλάδα επιχειρήσεις, καθώς αξιοποιούνται ήδη υφιστάμενα στοιχεία ταυτοποίησης και ελέγχου ξεπλύματος χρήματος που, ούτως ή άλλως, υποχρεούνται να τηρούν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών.

Άρθρο 72

Μη εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες

Ρυθμίζονται θέματα συγκεκριμένων εκπιπόμενων επιχειρηματικών δαπανών, υπό την προϋπόθεση πληρωμής τους με χρήση μέσου πληρωμής με κάρτα ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής.

3.5.3. Μέτρα για την προώθηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών και την καταπολέμηση της απόκρυψης εσόδων²⁹

Άρθρο 63

Πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις του Τμήματος Α' εφαρμόζονται σε πράξεις πληρωμής με κάρτα και μέσα πληρωμής με κάρτα που έχουν εκδοθεί από τετραμερές σύστημα πληρωμής, καθώς και στις ηλεκτρονικές πληρωμές εν γένει, όταν ο πληρωτής ενεργεί στο πλαίσιο της συναλλαγής με την ιδιότητα του καταναλωτή.

Άρθρο 64

Εξαιρέσεις

1. Οι διατάξεις του Τμήματος Α' δεν εφαρμόζονται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. συναλλαγές με εταιρικές κάρτες,

---

²⁹ <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/32658> [Ημ επίσκεψης 02/11/2017]

β. αναλήψεις μετρητών σε αυτόματες ταμειολογιστικές μηχανές («ΑΤΜ») ή στο ταμείο του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών,

γ. συναλλαγές με κάρτες πληρωμής που έχουν εκδοθεί από τριμερή συστήματα καρτών πληρωμής,

δ. λόγω περιορισμών που αποσκοπούν στη διασφάλιση των συναλλαγών, όπως επιβάλλονται από τα τετραμερή συστήματα καρτών πληρωμής στους φορείς παροχής υπηρεσιών πληρωμών που αποδέχονται μέσα πληρωμής με κάρτες, όπως αυτοί εκάστοτε ισχύουν

2. Όταν ένα τριμερές σύστημα καρτών πληρωμής αδειοδοτεί άλλους παρόχους υπηρεσιών πληρωμής για την έκδοση μέσων πληρωμής με κάρτα ή την αποδοχή πράξεων πληρωμών με κάρτα ή και για τα δύο ή εκδίδει μέσα πληρωμής με κάρτα με εταίρο του ίδιου εμπορικού σήματος ή μέσω πράκτορα, θεωρείται τετραμερές σύστημα καρτών πληρωμής.

3. Κάθε τριμερές σύστημα καρτών πληρωμής που εμπίπτει στην κατηγορία της προηγούμενης παραγράφου εξαιρείται από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα Τμήματα Α' και Β' του παρόντος Κεφαλαίου, μέχρι τις 9 Δεκεμβρίου 2018 εφόσον:

α. εφαρμόζεται αποκλειστικά για τις εγχώριες πράξεις πληρωμής και
β. το σύνολο των πράξεων εγχώριων πληρωμών με κάρτα που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του αντίστοιχου συστήματος δεν υπερβαίνει ετησίως το 3 % της αξίας όλων των πράξεων εγχώριων πληρωμών με κάρτα.

Άρθρο 65

Υποχρέωση αποδοχής μέσων πληρωμής με κάρτα

1. Οι δικαιούχοι πληρωμής, στο πλαίσιο των συναλλαγών τους με καταναλωτές, υποχρεούνται, εντός ορισμένης προθεσμίας και ανάλογα με τον κύριο Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητάς τους (ΚΑΔ), να αποδέχονται μέσα πληρωμής με κάρτα για την ολοκλήρωση των πράξεων πληρωμής.

2. Για την αποδοχή μέσων πληρωμής με κάρτα, οι δικαιούχοι πληρωμής συμβάλλονται υποχρεωτικά με νομίμως αδειοδοτημένους Παρόχους Υπηρεσιών Πληρωμών, κατά το οριζόμενα στο ν. [3862/2010](#) (Α' 113). Για την αποδοχή μέσων πληρωμής με κάρτα και μετρητά, καθώς και την είσπραξη για λογαριασμό τρίτου εν γένει, οι δικαιούχοι πληρωμής απαγορεύεται να συμβάλλονται με οντότητες οι οποίες δεν αποτελούν νομίμως αδειοδοτημένους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών ή Αντιπροσώπους αυτών,

εκτός αν άλλως ορίζεται ρητά στην οικεία ισχύουσα νομοθεσία.

3. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Οικονομικών, ορίζονται τα εξής:

α. οι υπόχρεοι συμμόρφωσης βάσει των κύριων ΚΑΔ,

β. η προθεσμία συμμόρφωσης,

γ. Οι διαδικασίες δήλωσης και τροποποίησης των τηρούμενων Επαγγελματικών Λογαριασμών στους Παρόχους Υπηρεσιών Πληρωμών του ν. [3862/2010](#),

δ. οι διαδικασίες και τα δεδομένα παρακολούθησης καθώς και η σύνταξη αναφορών, που καταγράφουν τη συμμόρφωση με τις προβλέψεις του Νόμου,
ε. οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης των ανωτέρω υπό Α'

ως δ' υποχρεώσεων,

στ. η επέκταση της υποχρέωσης της παραγράφου 1 και σε άλλα μέσα πληρωμής, και
ζ. οι αρμόδιες αρχές και τα μέσα προσφυγής και δικαστικής προστασίας κατά την εφαρμογή των διατάξεων του Τμήματος Α'.

Άρθρο 66

Υποχρέωση ενημέρωσης καταναλωτή

1. Οι δικαιούχοι πληρωμής, οι οποίοι αποδέχονται κάρτες πληρωμών ενημερώνουν τους καταναλωτές σχετικά με την αποδοχή καρτών και μέσω των πληρωμής του συστήματος καρτών πληρωμής, με σαφή τρόπο που δεν επιδέχεται παρερμηνείας. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να αναγράφονται ευκρινώς στην είσοδο του καταστήματος και στο ταμείο.

2. Στους παραβάτες των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) ευρώ.

3. Οι καταναλωτές και οι ενώσεις καταναλωτών δύνανται να υποβάλλουν καταγγελίες για παραβάσεις της παραγράφου 1, οι οποίες υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

4. Αρμόδια αρχή για τη διενέργεια του ελέγχου και την επιβολή του προστίμου της παραγράφου 2 ορίζεται η Διεύθυνση Θεσμικών Ρυθμίσεων και Εποπτείας Αγοράς Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας

Καταναλωτή και τα Τμήματα Εμπορίου των Διευθύνσεων Ανάπτυξης των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διενέργεια του ελέγχου, τον τρόπο επιβολής των προστίμων που επιβάλλονται από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα κατά τη διαπίστωση της παράβασης, σε εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος.

6. Τα διοικητικά πρόστιμα του παρόντος εισπράττονται, σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε. - ν.δ. [356/1974](#), Α'90), και αποδίδονται, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 2946/ 2001 (Α' 224), στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

7. Η απόφαση επιβολής διοικητικού προστίμου του παρόντος υπόκειται σε ενδικοφανή προσφυγή μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της, η οποία ασκείται ενώπιον του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης εφόσον οι διοικητικές κυρώσεις έχουν εκδοθεί από την κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου, και ενώπιον του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στην περιφέρεια του οποίου διαπιστώθηκε η παράβαση, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις. Η απόφαση επί της προσφυγής εκδίδεται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση της προσφυγής.

8. Η απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής υπόκειται σε προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου του τόπου όπου εδρεύει το όργανο που εξέδωσε την απόφαση επιβολής προστίμου, μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 1 του άρθρου 66 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Η εμπρόθεσμη άσκηση της προσφυγής και η τυχόν υποβολή αίτησης αναστολής δεν αναστέλλουν την είσπραξη του είκοσι τοις εκατό (20%) του προστίμου. Μετά την έκδοση απόφασης από το Διοικητικό Πρωτοδικείο το ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) που εισπράχθηκε συμψηφίζεται ή επιστρέφεται ολικά ή μερικά στον διοικούμενο, ανάλογα με την περίπτωση.

9. Το ύψος του επιβληθέντος διοικητικού προστίμου μειώνεται στο ήμισυ εάν ο υπόχρεος εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτόν της σχετικής πράξης και σε κάθε περίπτωση πριν την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής της παραγράφου 1, προβεί σε καταβολή του προστίμου. Η καταβολή αυτή συνεπάγεται την αυτοδίκαιη παραίτηση του υπόχρεου από κάθε δικαίωμα προσβολής ή αμφισβήτησης της πράξης επιβολής προστίμου.

Άρθρο 67

Υποχρεώσεις παρόχων υπηρεσιών πληρωμών προς τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή σχετικά με τιμολογιακά δεδομένα

1. Κάθε αδειοδοτημένος πάροχος υπηρεσιών πληρωμών που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, ημεδαπός ή αλλοδαπός, υποχρεούται να γνωστοποιεί στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή τιμολογιακά στοιχεία για ορισμένα βασικά προϊόντα και υπηρεσίες που αυτός προσφέρει.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών, ορίζεται:

α. Το ακριβές περιεχόμενο των στοιχείων που γνωστοποιούνται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή.

β. Η διαδικασία και η περιοδικότητα γνωστοποίησης των στοιχείων.

γ. Οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης της υποχρέωσης γνωστοποίησης.

4. Κεφάλαιο Τέταρτο: Η αποκάλυψη των αδήλωτων κεφαλαίων

4.1. Η Φορολογική Παραβατικότητα

4.1.1. Φοροαποφυγή³⁰

Ως φοροαποφυγή ορίζουμε την, με νόμιμες ενέργειες, προσπάθεια των φορολογουμένων, εκμεταλλεζόμενοι κενά του νόμου, να μειώσουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις ή να αποφύγουν την καταβολή των οφειλόμενων φόρων.³¹

4.1.2. Φοροδιαφυγή³²

Φοροδιαφυγή είναι κάθε παράνομη πράξη ή παράλειψη του φορολογουμένου, με την οποία επιδιώκει τη μείωση της φορολογικής του επιβάρυνσης ή αποφυγή καταβολής του φόρου που του έχει βεβαιωθεί.³³ Το παγκόσμιο φαινόμενο της φοροδιαφυγής μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα ότι είναι αισθητό ακόμη και στα πλέον καλά οργανωμένα φορολογικά συστήματα. Κράτη με ισχυρούς μηχανισμούς ανίχνευσης της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής αδυνατούν να αντιμετωπίσουν τους δαιμόνιους 'φυγάδες'. Οι επιπτώσεις από της φοροδιαφυγής είναι πολλές και σημαντικές για την εθνική οικονομία κάθε κράτους και δημιουργεί ελλείμματα και οικονομικές ανισορροπίες. Στην Ελλάδα το φαινόμενο αυτό έχει λάβει μεγάλες διαστάσεις με την ευρωπαϊκή ένωση να έχει επισημάνει έντονα την ανάγκη για μετριασμό του προβλήματος. Επίσης το θέμα αυτό έχει απασχολήσει τις εκάστοτε κυβερνήσεις οι οποίες λαμβάνουν κατά καιρούς μέτρα για τον περιορισμό του μεγέθους του προβλήματος όπου άλλοτε έχουν θετικά αποτελέσματα και άλλοτε δεν αποδεικνύονται τόσο αποτελεσματικά.

4.2. Τα Αίτια της Φορολογικής Παραβατικότητας

Τα αίτια της φορολογικής παραβατικότητας είναι ένα πολυδιάστατο θέμα όπου χρήζει τόσο οικονομικής όσο και νομικής και κοινωνιολογικής προσέγγισης. Τόσο οι οικονομικές ελαφρύνσεις από τη μη δήλωση ή καταβολή των φόρων όσο και η έλλειψη πολιτικής παιδείας οδηγούν στο τιτάνιο αυτό πρόβλημα της φορολογικής παραβατικότητας. Ειδικότερα στην Ελλάδα η πολυνομία και η ανεπτυγμένη αίσθηση του ατομικισμού δημιουργεί εύφορο έδαφος για την ανάπτυξη της φοροαποφυγής και

---

³⁰ Αγγ. Tax avoidance

³¹ <https://www.euretirio.com/foroapofygi/>

³² Αγγ. Tax evasion

³³ <https://www.euretirio.com/forodifaygi/>

φοροδιαφυγής, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο τη δυσχερή οικονομική κατάσταση της χώρας μας.

Επιπρόσθετα έχει παρατηρηθεί ότι η φοροδιαφυγή ανθεί στις οικονομίες όπου υπάρχει έντονη παραοικονομία, υψηλό ποσοστό αυτοαπασχολουμένων (μη μισθωτών), χαμηλό επίπεδο προσφερομένων δημοσίων αγαθών/υπηρεσιών και υψηλοί φορολογικοί συντελεστές.

Εντούτοις οι προσδιοριστικοί παράγοντες της ροπής προς φοροδιαφυγή έχουν διευρυνθεί και είναι πλέον φορολογικοί και μη. Ειδικότερα, έχουν επισημανθεί οι εξής παράγοντες:

- Το ύψος των φορολογικών συντελεστών.
- Η διάρθρωση της οικονομίας και της οικονομικής δραστηριότητας (π.χ. βαθμός παραοικονομίας, ποσοστό των μη μισθωτών στο σύνολο του εργατικού δυναμικού, ποσοστό του γεωργικού τομέα στο σύνολο του ΑΕΠ).
- Η ανεπάρκεια των δημοσίων υπηρεσιών να καταγράψουν επακριβώς το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων.
- Η ανεπάρκεια των φοροτεχνικών υπηρεσιών να βεβαιώσουν, να εισπράξουν τους φόρους και να διασταυρώσουν τα φορολογικά στοιχεία.
- Οι συστηματικές ρυθμίσεις φορολογικής αμνηστίας.
- Η έλλειψη δημοσιονομικού κτηματολογίου.
- Ο τρόπος διακυβέρνησης μιας χώρας και διαχείρισης του δημοσίου χρήματος και ιδιαίτερα του προϊόντος των φορολογιών.

- Η άδικη κι αυθαίρετη μεταχείριση των φορολογουμένων από το κράτος (π.χ. τα υψηλά επιτόκια επιβάρυνσης των φορολογουμένων στην περίπτωση που οφείλουν, αλλά όχι όταν τους οφείλει το κράτος).
- Το επίπεδο των προσφερομένων δημοσίων αγαθών και υπηρεσιών.
- Το ύψος των ποινών για φορολογικές παραβάσεις.
- Το στάδιο του οικονομικού κύκλου που βρίσκεται η οικονομία (ύφεση-ανεργία-πληθωρισμός).
- Το μέγεθος του δημόσιου τομέα, σε συνδυασμό με το βαθμό του κρατικού παρεμβατισμού στην οικονομική δραστηριότητα.

(πηγή: <https://www.euretirio.com/forodiatfygi/>)

4.3. Συνέπειες της Φορολογικής Παραβατικότητας

Κάθε μορφής φορολογικής παραβατικότητας έχει ως αποτέλεσμα το πλήγμα της δημοσιονομικής οικονομίας και τη διαστρέβλωση της οικονομικής κατάστασης του κράτους. Μιλώντας για το ελληνικό κράτος θα πρέπει να πούμε ότι χάνει ένα μεγάλο μέρος των νόμιμων εσόδων του, υφιστάμενο έτσι αντίστοιχη μείωση των διαθέσιμων σε αυτό χρηματικών μέσων.³⁴ Εξαιτίας αυτής της μείωσης, το ελληνικό κράτος περιέρχεται, στη συνέχεια, τόσο σε αδυναμία χρηματοδότησης των προγραμματισμένων δαπανών του όσο και γενικότερα σε αδυναμία συστηματικής και αποτελεσματικής άσκησης της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής του. Όπως χαρακτηριστικά τονίζεται στη θεωρία, το σύγχρονο κοινωνικό κράτος δικαίου είναι φορολογικό κράτος, καθώς για την πραγμάτωση των γενικότερων οικονομικών, κοινωνικών και ιστορικών επιδιώξεων του βασίζεται στα φορολογικά έσοδα που θα εισπράξει από τους διάφορους φόρους, είτε άμεσους είτε έμμεσους. Αυτοί αποτελούν την κύρια πηγή των εσόδων του και χωρίς αυτούς δεν μπορεί να λειτουργήσει.³⁵ Οι διάφορες μορφές φοροδιαφυγής υπό ευρεία έννοια, στο μέτρο που ακυρώνουν έμμεσα την επιθυμητή δράση του φόρου ως καθοδηγητικού εργαλείου, ματαιώνουν αναπόφευκτα την επίτευξη και των μη ταμειευτικών στόχων, υπονομεύοντας, έτσι, και από αυτήν την άποψη, τον ευρύτερο κυβερνητικό κοινωνικοοικονομικό σχεδιασμό.

4.4. Μέτρηση της Φορολογικής Συνείδησης : Έρευνα του Ο.Ε.Ε. και του Τμήματος Στατιστικής του Οικ. Παν. Αθηνών³⁶

³⁴ Καραντώνης Η. (2006), Θεωρία της Οικονομικής Πολιτικής (επιστημολογική και διεπιστημονική θεμελίωση), Αθήνα, Εκδόσεις Τυπωθήτω - Γιώργος Δάρδανος

³⁵ Γέροντας Α. (2005), Δημοσιονομικό Δίκαιο, Αθήνα-Κομοτηνή, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα.

³⁶ <http://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/5686/print/pdf>.

«Η μελέτη αποτελεί ένα πολύ καλό εργαλείο στην προσπάθεια που πρέπει να καταβάλει η ελληνική κοινωνία για να καταπολεμήσει το νοσηρό φαινόμενο της φοροδιαφυγής το οποίο ενδημεί στην ελληνική οικονομία», δήλωσε κατά την παρουσίαση της μελέτης ο πρόεδρος του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος κ. Πελοπίδας Καλλίρης. «Οι φορολογούμενοι με τις απαντήσεις τους αναδεικνύουν ως έναν από τους σοβαρότερους λόγους για την φοροδιαφυγή την ανεπάρκεια και αναποτελεσματικότητα των ελεγκτικών μηχανισμών. Θετικό είναι παράλληλα το υπόβαθρο στην κοινωνία για μια σοβαρή προσπάθεια καταπολέμησης της φοροδιαφυγής. Οι πολίτες σε μεγάλο βαθμό θεωρούν ότι η απόκρυψη των πραγματικών εισοδημάτων ισοδυναμεί με κλοπή και αποτελεί αντικοινωνική συμπεριφορά»

Τα κυριότερα συμπεράσματα της μελέτης είναι:

-οι οκτώ στους δέκα ερωτηθέντες (ποσοστό 80,2%) εκτιμούν ότι οι φορολογούμενοι που φοροδιαφεύγουν το πραγματοποιούν επειδή «υπάρχει μικρή πιθανότητα εντοπισμού τους» από τις φοροελεγκτικές αρχές που είναι αρμόδιες για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής.

-το 17,9% είναι διατεθειμένο να πάρει το ρίσκο της απόκρυψης των εισοδημάτων του αν γνωρίζει ότι είναι πολύ πιθανό να εντοπισθεί από τις φορολογικές αρχές

-το 45% των ερωτηθέντων πιστεύει ότι «αν θελήσει να αποκρύψει τα εισοδήματά του από την εφορία, μπορεί να το πραγματοποιήσει».

-το 12,2% παραδέχεται ότι έχει επιχειρήσει να εξαπατήσει την εφορία αναφορικά με τα πραγματικά του εισοδήματα

-οι 8 στους 10 θεωρούν ότι είναι ηθική τους υποχρέωση να δηλώνουν τα πραγματικά τους εισοδήματα

- οι νέοι και το δυναμικό ηλικιακά τμήμα του ενεργού πληθυσμού δηλώνουν περισσότερο πρόθυμοι να αποκρύπτουν τα εισοδήματά τους.

- 1 στους 2 πολίτες θεωρούν ότι σε ένα διεφθαρμένο κράτος η φοροδιαφυγή αποτελεί μια λογική αντίδραση.

4.5. Ο Περιορισμός των Αδήλων Κεφαλαίων Μέσα από το Μπλοκάρισμα των Εμβασμάτων

Η αύξηση της χρήσης του πλαστικού χρήματος χωρίς κανένα περιορισμό και η ταυτόχρονη απαγόρευση της αποστολής εμβασμάτων στο εξωτερικό είτε σε ιδιώτες είτε σε τραπεζικούς λογαριασμούς εκτός συνόρων οδήγησε σε δύσκολη θέση πολίτες με καταθέσεις από αδήλωτα κεφάλαια.

5. Κεφάλαιο Πέμπτο: Έρευνα και ανάλυση αποτελεσμάτων

5.1. Σκοπός της Έρευνας

Η έρευνα αυτή αποσκοπούσε στην σκιαγράφιση των συνηθειών των καταναλωτών σχετικά με την συμμετοχή του πλαστικού χρήματος στην καθημερινότητά τους.

5.2. Μεθοδολογία της Έρευνας

5.2.1. Ερευνητικά εργαλεία

Στην παρούσα ποσοτική έρευνα, για τη συλλογή των πρωτογενών δεδομένων χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος των ερωτηματολογίων κλειστού τύπου. Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε διατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α της εργασίας. Το ερωτηματολόγιο περιέχει στο σύνολο 30 ερωτήσεις, κυρίως ερωτήσεις διαζευκτικές, πολλαπλής επιλογής και κλίμακας Likert 5 σημείων για να εκφράσει ο συμμετέχοντας το βαθμό ικανοποίησης, δυσαρέσκειας ή προτίμησης του.

Η διάθεση και συμπλήρωσή του έγινε ηλεκτρονικά μέσω της πλατφόρμας του Google Forms στον παρακάτω σύνδεσμο:

<https://goo.gl/forms/tO20GyRalpYYrRGH3>

5.2.2. Δείγμα της έρευνας

Το δείγμα αποτελείται από 50 συνολικά άτομα από την Ελλάδα και επιλέχθηκαν ανεξαρτήτως ηλικίας, φύλου και θέσης εργασίας. Ως πληθυσμό θεωρούμε τους καταναλωτές της Ελλάδας. Τέλος, σημειώνεται ότι η παρούσα έρευνα θεωρείται πιλοτική, καθώς δεν υπήρχε η δυνατότητα συλλογής περισσότερων δεδομένων και επιλογής μεγαλύτερου και πιο αντιπροσωπευτικού δείγματος.

5.2.3. Τρόπος συλλογής δεδομένων

Η μέθοδος δειγματοληψίας που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα εργασία είναι η δειγματοληψία ευκολίας, δηλαδή η επιλογή του δείγματος έγινε με μόνο κριτήριο την ευκολία των ερευνητών. Πιο συγκεκριμένα, ο κάθε ερευνητής προσέγγισε γνωστούς του ανθρώπους και συνεργάτες, γνωρίζοντας ότι αυτοί θα δεχόντουσαν να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο. Το ερωτηματολόγιο στάλθηκε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μέσω εφαρμογών κινητού τηλεφώνου και κοινοποιήθηκε σε σελίδες κοινωνικές δικτύωσης.

Έτσι, το δείγμα που επιλέχτηκε δεν είναι αντιπροσωπευτικό του γενικού πληθυσμού. Ωστόσο, εάν η έρευνα δεν ήταν πιλοτική και εάν η χρονική της διάρκεια ήταν μεγαλύτερη, το δείγμα θα προσεγγιζόταν με την μέθοδο της δειγματοληψίας κατά στρώματα. Επίσης σε κάθε περίπτωση θα γινόταν στάθμιση του δείγματος.

Σε αυτό το σημείο, κρίνεται απαραίτητο να αναφερθεί ότι οι υποψήφιοι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν σχετικά με τις απαιτήσεις της έρευνας και με τη συγκατάθεσή τους ξεκίνησε η διαδικασία της συμπλήρωσης. Στα πλαίσια της δεοντολογίας κατά την έρευνα, η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων ήταν ανώνυμη και οι συμμετέχοντες διαβεβαιώθηκαν ότι τα στοιχεία που θα συλλέγονταν θα χρησιμοποιούνταν αποκλειστικά για ερευνητικούς σκοπούς. Τέλος, τονίστηκε στους συμμετέχοντες ότι η συμμετοχή τους δεν είναι υποχρεωτική και ότι έχουν το δικαίωμα να διακόψουν την διαδικασία και να αποχωρήσουν οποιαδήποτε στιγμή και για οποιονδήποτε λόγο.

5.2.4. Χρονική διάρκεια έρευνας

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στο χρονικό διάστημα από 18 Απριλίου 2017 έως 27 Ιουνίου 2017.

5.2.5. Περιορισμοί και δυσκολίες της έρευνας

Το μέγεθος του δείγματος και η διάρκεια περισυλλογής των δεδομένων αποτέλεσαν σημαντικούς περιορισμούς για την έρευνα. Ακόμα το γεγονός ότι δεν εμπεριείχε το ερωτηματολόγιο ερωτήσεις για ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα δεν διευκόλυνε την υλοποίηση της έρευνας εφόσον ήταν συχνή η άρνηση συμμετοχής των ερωτηθέντων. Παρόλα αυτά τα οποία χρειάστηκε να αντιμετωπίσουμε κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, μας έκανε ιδιαίτερη εντύπωση πως αν και ένα ποσοστό των ερωτηθέντων αρνήθηκε να συμμετέχει στην έρευνα, ένα άλλο ποσοστό, μεγαλύτερο, ήταν άτομα που δεν ερωτήθηκαν, ούτε προσεγγίσθηκαν προσωπικά αλλά συμμετείχαν στην έρευνα αυτοβούλως.

5.2.6. Τρόπος ανάλυσης δεδομένων

Μετά τη συλλογή τους, τα δεδομένα της έρευνας κωδικοποιήθηκαν και επεξεργάστηκαν στο SPSS, ενώ στη συνέχεια ακολούθησε η στατιστική ανάλυσή τους.

5.3. Αποτελέσματα της Έρευνας

5.3.1. Αποτελέσματα ερωτηματολογίου

Στη συνέχεια εμφανίζονται ενδεικτικά μερικά από τα αποτελέσματα τα οποία θα μας βοηθήσουν να καταλήξουμε σε ένα γενικό συμπέρασμα. Παρακάτω παρατίθενται τα αποτελέσματα ανά ερώτηση, με τη μορφή Πινάκων Συχνοτήτων και Διαγραμμάτων όπου κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να ανατρέξει για περαιτέρω ανάλυση.

Για λόγους ομοιομορφίας και καλύτερης αναγνωσιμότητας τα ποσοστά έχουν στρογγυλοποιηθεί στη μονάδα, ενώ οι μέσοι όροι στο πρώτο δεκαδικό.

5.3.2. Στατιστική ανάλυση

Για την στατιστική ανάλυση χρησιμοποιήθηκε στατιστική ανάλυση με υπολογιστή και συγκεκριμένα της εφαρμογής SPSS. Τα ευρήματα παρατίθενται πιο κάτω.

5.4. Ευρήματα της Έρευνας

5.4.1. Έλεγχοι υποθέσεων

Σε όλους τους ελέγχους υποθέσεων πρέπει να ικανοποιούνται οι παρακάτω βασικές προϋποθέσεις:

- Το δείγμα είναι τυχαίο.
- Δεν υπάρχουν ακραίες παρατηρήσεις.
- Η κατανομή του πληθυσμού, από τον οποίο προήλθε το τυχαίο δείγμα είναι η κανονική κατανομή ($n > 30$).

5.4.2. Ερευνητικά ερωτήματα

Οι βασικές υποθέσεις της έρευνας ήταν η ύπαρξη διαφορετικών απόψεων για το πλαστικό χρήμα πριν το νομοσχέδιο αλλά και η πρόσφατη θέσπιση του νομοσχεδίου και των νέων δεδομένων. Αν με την εμφάνιση των νέων νόμων περί υποχρεωτικής χρήσης πλαστικού χρήματος άλλαξαν οι αντιλήψεις είτε εθελοντικά, είτε αναγκαστικά καθώς επίσης και να καταγραφεί όσο είναι εφικτό η στάση που κρατούν οι καταναλωτές όσον αφορά την πραγματοποίηση συναλλαγών μέσω internet banking .

Οι μεταβολές, επομένως, της συγκεκριμένης ερευνητικής εργασίας αφορούσαν στις εξής μεγάλες θεματικές ενότητες:

- Στο βαθμό που οι συμμετέχοντες/καταναλωτές χρησιμοποιούν το πλαστικό χρήμα στις καθημερινές συναλλαγές τους,
- Στις δύο διαστάσεις πλαστικού χρήματος και μετρητών,
- Στο βαθμό των ποσών που ανέρχονται οι συναλλαγές με κάρτες,
- Στην πιθανότητα του γιατί γίνεται η χρήση του πλαστικού χρήματος και αν έχει αυξηθεί λόγω υποχρέωσης από το κράτος και

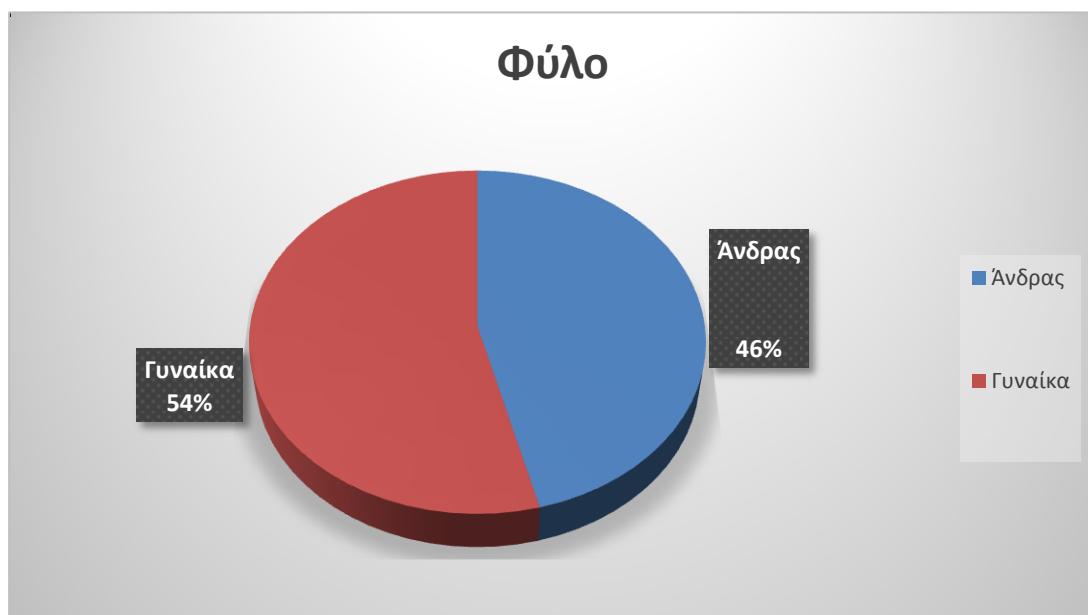
- Στους διάφορους λόγους των καταναλωτών για χρήση του internet banking για συναλλαγές

5.5. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ - ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενη ενότητα, το ερωτηματολόγιο δόθηκε σε πενήντα Έλληνες πολίτες. Στην ενότητα αυτή καταγράφονται οι απαντήσεις τους και γίνεται προσπάθεια να ερμηνευτούν τα αποτελέσματα που πήραμε.

Πίνακας 2. Φύλο

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	3,8	3,8	3,8
Άνδρας	23	44,2	44,2	48,1
Γυναίκα	27	51,9	51,9	100,0
Total	52	100,0	100,0	

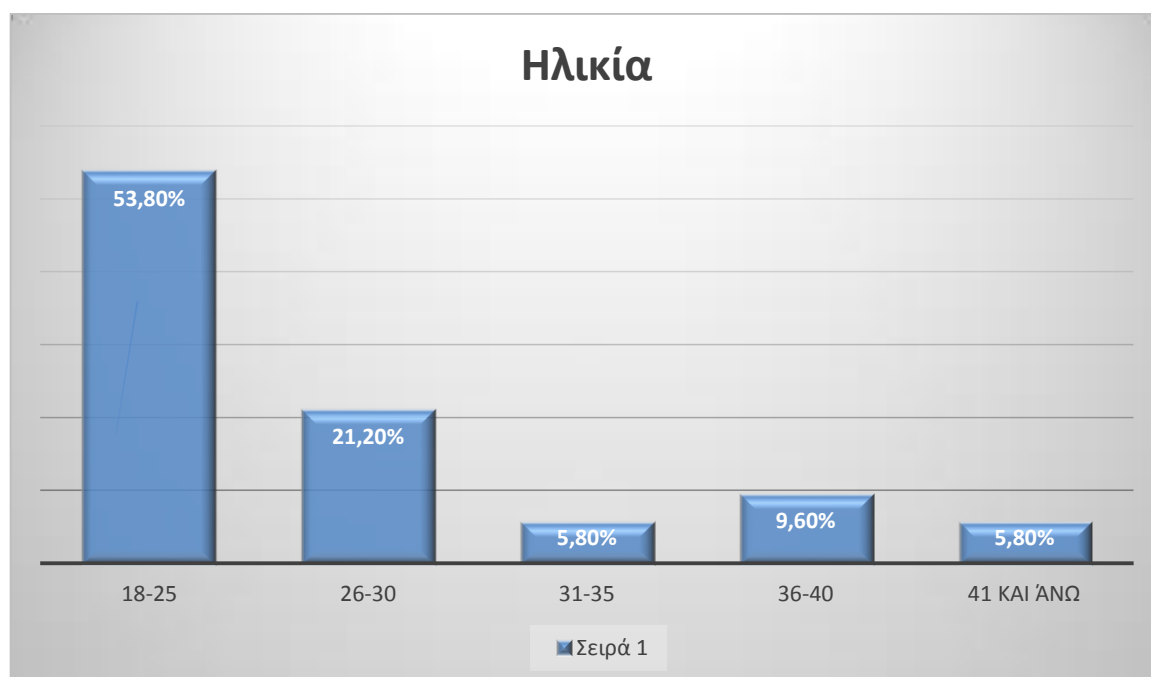

Διάγραμμα 1. Φύλο

Απευθυνθήκαμε λοιπόν σε 23 άνδρες και 27 γυναίκες , η ηλικία των οποίων δίνεται στο παρακάτω πίνακα και διάγραμμα. Παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό 53.80% έχει ηλικία 18-25 ετών και στην συνέχεια ακολουθεί το ποσοστό 21.20% για την ηλικία των 26-30. Θεωρούμε ότι τα άτομα αυτής της ηλικίας έχουν περισσότερη γνώση στην τεχνολογία , στις ηλεκτρονικές συσκευές και μπορούν να κάνουν πιο εύκολα τις συναλλαγές τους είτε με πλαστικό χρήμα είτε μέσω internet banking σε σύγκριση με τις άλλες ηλικιακές ομάδες.

Πίνακας 3. Ηλικία

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	3,8	3,8	3,8
18-25	28	53,8	53,8	57,7
26-30	11	21,2	21,2	78,8
31-35	3	5,8	5,8	84,6
36-40	5	9,6	9,6	94,2
41 και άνω	3	5,8	5,8	100,0
Total	52	100,0	100,0	

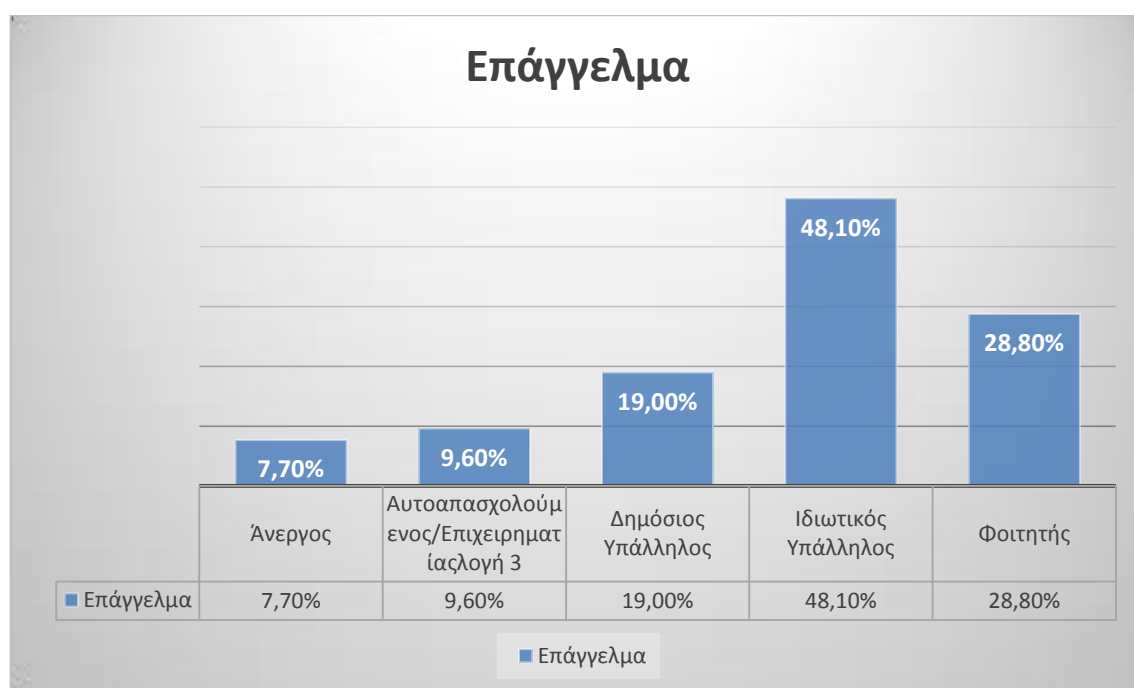

Διάγραμμα 2. Ηλικία

Πίνακας 4. Επάγγελμα

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	3,8	3,8	3,8
Άνεργος	4	7,7	7,7	11,5
Αυτοαπασχολούμενος/ Επιχειρηματίας	5	9,6	9,6	21,2
Δημόσιος Υπάλληλος	1	1,9	1,9	23,1
Ιδιωτικός Υπάλληλος	25	48,1	48,1	71,2
Φοιτητής	15	28,8	28,8	100,0
Total	52	100,0	100,0	

Διάγραμμα 3.Επάγγελμα

Στην τέταρτη ερώτηση, οι ερωτηθέντες απάντησαν για το αν χρησιμοποιούν το πλαστικό χρήμα στις συναλλαγές τους και παρατηρούμε στο παρακάτω διάγραμμα ότι το 78% , ένα πολύ μεγάλο ποσοστό απάντησε «Ναι» και μόνο το 22% απάντησε «Όχι». Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν, ότι οι περισσότεροι χρησιμοποιούν το πλαστικό χρήμα είτε αναγκαστικά λόγω του νομοσχεδίου είτε λόγω ότι εμπιστεύονται τις ηλεκτρονικές συναλλαγές. Το 22% όμως δεν επιθυμεί το πλαστικό χρήμα και συνεχίζουν να χρησιμοποιούν τα μετρητά στη ζωή τους.

Πίνακας 5. Χρησιμοποιείτε το πλαστικό χρήμα στις συναλλαγές σας;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2	3,8	3,8	3,8
NAI	39	75,0	75,0	78,8
OXI	11	21,2	21,2	100,0
Total	52	100,0	100,0	

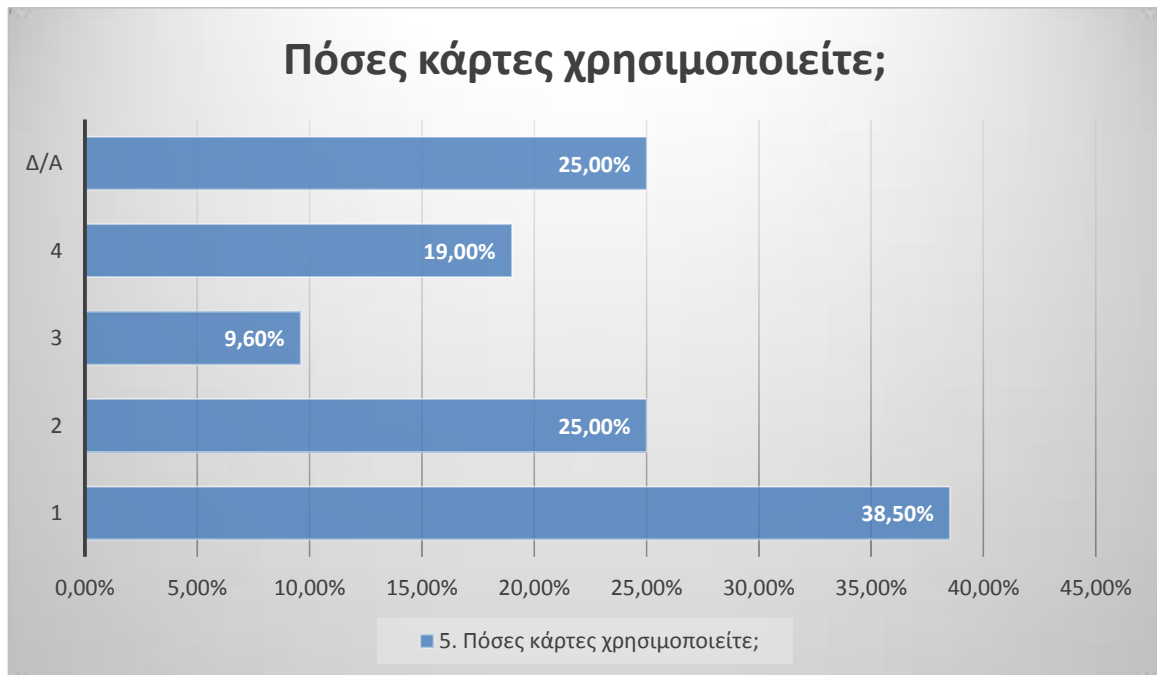

Διάγραμμα 4.Χρησιμοποιείτε το πλαστικό χρήμα στις συναλλαγές σας

Στην συνέχεια, τους ρωτήσαμε πόσες κάρτες χρησιμοποιούν και το 38,50% απάντησε πως χρησιμοποιεί μία κάρτα το οποίο ήταν και το αναμενόμενο. Πλέον όμως έχει αυξηθεί η ζήτηση στις κάρτες και το 19% έχει από 4 κάρτες ανά άτομο.

Πίνακας 6. Πόσες κάρτες χρησιμοποιείτε;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,0	20	38,5	51,3	51,3
	2,0	13	25,0	33,3	84,6
	3,0	5	9,6	12,8	97,4
	4,0	1	1,9	2,6	100,0
	Total	39	75,0	100,0	
Missing	System	13	25,0		
Total		52	100,0		

Διάγραμμα 5. Πόσες κάρτες χρησιμοποιείτε

Στο παρακάτω διάγραμμα υπάρχουν οι απαντήσεις στην ερώτηση για ποια κάρτα χρησιμοποιούν πιο πολύ οι καταναλωτές, και βλέπουμε ότι οι 33 από τους 50 χρησιμοποιούν χρεωστική κάρτα. Παρατηρούμε ότι οι καταναλωτές θέλουν να

πραγματοποιούν τις συναλλαγές τους μόνο με την χρεωστική τους κάρτα ανεξάρτητα με την προπληρωμένη ή την πιστωτική κάρτα.

Πίνακας 7. Ποια κάρτα χρησιμοποιείτε πιο συχνά;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	13	25,0	25,0	25,0
Πιστωτική	5	9,6	9,6	34,6
Προπληρωμένη/Prepaid	1	1,9	1,9	36,5
Χρεωστική	33	63,5	63,5	100,0
Total	52	100,0	100,0	

Πίνακας 8. Ποια από τα παρακάτω είδη διαθέτετε; (Μπορείτε να σημειώσετε περισσότερες από 1 επιλογές)

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	13	25,0	25,0	25,0
MasterCard	13	25,0	25,0	50,0
MasterCard, American Express	1	1,9	1,9	51,9
Visa	17	32,7	32,7	84,6
Visa, MasterCard	6	11,5	11,5	96,2
Visa, MasterCard, American Express	2	3,8	3,8	100,0
Total	52	100,0	100,0	

Στην όγδοη ερώτηση ζητήθηκε να απαντήσουν ποια είδη διαθέτουν και το μεγαλύτερο ποσοστό απάντησε ότι έχει στην κατοχή τους Visa και στην συνέχεια ακολουθεί η MasterCard.

Μας ενδιέφερε επίσης και ο χρόνος που έχουν στην κατοχή τους τις κάρτες και παρατηρούμε ότι το 27% έχει κάρτες από 1- 4 χρόνια, το 25% δεν κάνει χρήση του πλαστικού χρήματος. Αυτό το ποσοστό ήταν πιθανολογημένο διότι το 22% των

καταναλωτών που απάντησαν το ερωτηματολόγιο δεν χρησιμοποιούν το πλαστικό χρήμα στις συναλλαγές τους όπως αναφέρθηκε στην ερώτηση 4.

Εντύπωση μας κάνει επίσης, ότι υπάρχει ένα ποσοστό των 4% οι οποίοι έχουν στην κατοχή τους κάρτα το τελευταίο έτος.

Διάγραμμα 6. Πόσο χρόνο είστε κάτοχος κάρτας/καρτών

Πίνακας 9. Πόσο χρόνο είστε κάτοχος κάρτας/καρτών;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Va	13	25,0	25,0	25,0
lid 1 χρόνο – 4 χρόνια	14	26,9	26,9	51,9
4 χρόνια – 6 χρόνια	12	23,1	23,1	75,0
Λιγότερο από ένα χρόνο	2	3,8	3,8	78,8
Πάνω από 6 χρόνια	11	21,2	21,2	100,0
Total	52	100,0	100,0	

Η επόμενη ερώτηση αναφέρεται στο αν χρησιμοποιούν πιο πολύ μετρητά ή πλαστικό χρήμα στις συναλλαγές τους. Παρατηρούμε ότι το 63% των καταναλωτών χρησιμοποιεί μετρητά και μόνο το 37% χρησιμοποιεί πιο πολύ το πλαστικό χρήμα.

Όταν συντάξαμε το ερωτηματολόγιο πιθανολογούσαμε ότι οι ερωτώμενοι θα μας απαντούσαν ότι χρησιμοποιούν πιο πολύ το πλαστικό χρήμα σε σύγκριση με τα μετρητά. Αυτό προέκυψε διότι στην ερώτηση 4, το 78% χρησιμοποιεί πλαστικό χρήμα. Παρότι το 78% των ερωτηθέντων έχουν κάρτες στην κατοχή τους, προτιμάνε όμως, οι συναλλαγές τους να γίνονται ακόμα με μετρητά.

Διάγραμμα 7. Τι χρησιμοποιείτε πιο πολύ στις συναλλαγές σας

Πίνακας 10. Τι χρησιμοποιείτε πιο πολύ στις συναλλαγές σας;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	13	25,0	25,0	25,0
Μετρητά	20	38,5	38,5	63,5
Πλαστικό χρήμα	19	36,5	36,5	100,0
Total	52	100,0	100,0	

Διάγραμμα 8. Πόσο συχνά πραγματοποιείτε συναλλαγές με κάρτες

Πίνακας 11. Πόσο συχνά πραγματοποιείτε συναλλαγές με κάρτες;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	13	25,0	25,0	25,0
1-2 φορές το μήνα	13	25,0	25,0	50,0
2-3 φορές την εβδομάδα	13	25,0	25,0	75,0
2-3 φορές το χρόνο	1	1,9	1,9	76,9
Κάθε μέρα	12	23,1	23,1	100,0
Total	52	100,0	100,0	

Η παραπάνω ερώτηση αναφέρεται στην συχνότητα της πραγματοποίησης των συναλλαγών με κάρτες. Παρατηρούμε ότι το 23% κάνει συναλλαγές κάθε μέρα ενώ το 25% 2-3 φορές της εβδομάδα και ένα άλλο 25% 1-2 φορές το μήνα για τις απαραίτητες συναλλαγές.

Και τα ποσά σε μηνιαία βάση, ανέρχονται μέχρι τα 150 ευρώ για το 19.2% των ερωτηθέντων για τις πιο καθημερινές συναλλαγές, μέχρι τα 50 ευρώ για το υπόλοιπο 15.4% των καταναλωτών. Υπάρχει και ένα μικρό ποσοστό των τάξεως 3.8%, οι οποίοι ξοδεύουν πάνω από 1000 ευρώ με πλαστικό χρήμα για τις συναλλαγές τους.

Πίνακας 12. Σε μηνιαία βάση, σε τι ποσό ανέρχονται οι συναλλαγές που κάνετε με κάρτες;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	13	25,0	25,0	25,0
151€-300€	6	11,5	11,5	36,5
301€-500€	8	15,4	15,4	51,9
501€-1000€	5	9,6	9,6	61,5
51€-150€	10	19,2	19,2	80,8
Έως 50€	8	15,4	15,4	96,2
Πάνω από 1000€	2	3,8	3,8	100,0
Total	52	100,0	100,0	

Διάγραμμα 9. Σε μηνιαία βάση, σε τι ποσό ανέρχονται οι συναλλαγές που κάνετε με κάρτες;

Σύμφωνα με την επόμενη ερώτηση, οι ερωτηθέντες έχουν στην διάθεσή τους να πραγματοποιούν τις συναλλαγές τους και με μετρητά και με κάρτα αλλά όταν υπάρχουν συγκεκριμένα ποσά να επιλέγουν μόνο με κάρτα. Όμως το 30,8% δεν έχει πρόβλημα

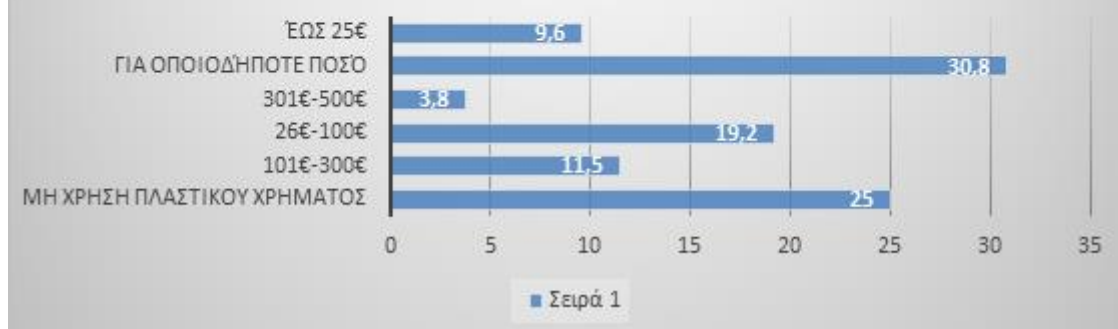
ποσού γιατί επιλέγει το πλαστικό χρήμα για οποιοδήποτε ποσό, το 19,2 % για ποσά από 26€-100€ . Όλες οι τράπεζες έχουν εκδώσει κάρτες για ανέπαφες συναλλαγές (χωρίς την χρήση κωδικού – pin) μέχρι 25 ευρώ, παρόλα αυτά όμως μόνο 9,6% επέλεξε αυτό το ποσό.

Πρέπει να αναφέρουμε, ότι σε αυτές τις ερωτήσεις το 25% που εμφανίζεται στους πίνακες ως valid, δηλαδή οι 13 από τους 50 ερωτηθέντες φαίνεται ότι δεν χρησιμοποιούν το πλαστικό χρήμα. Η απάντησή τους φαίνεται από την ερώτηση 4, γι' αυτό και το ποσοστό συνεχίζεται να εμφανίζεται συνέχεια.

Πίνακας 13. Για ποιο από τα παρακάτω ποσά επιλέγετε συνήθως την πληρωμή με κάρτα αντί με μετρητά εφόσον έχετε και τις δύο επιλογές στην διάθεσή σας; (Παρακαλώ σημειώστε 1 επιλογή)

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	13	25,0	25,0	25,0
101€-300€	6	11,5	11,5	36,5
26€-100€	10	19,2	19,2	55,8
301€-500€	2	3,8	3,8	59,6
Για οποιοδήποτε ποσό	16	30,8	30,8	90,4
Έως 25€	5	9,6	9,6	100,0
Total	52	100,0	100,0	

15. Για ποιο από τα παρακάτω ποσά επιλέγετε συνήθως την πληρωμή με κάρτα αντί με μετρητά εφόσον έχετε και τις δύο επιλογές στην διάθεσή σας;

Διάγραμμα 10. Για ποιο από τα παρακάτω ποσά επιλέγετε συνήθως την πληρωμή με κάρτα αντί με μετρητά εφόσον έχετε και τις δύο επιλογές στην διάθεσή σας;

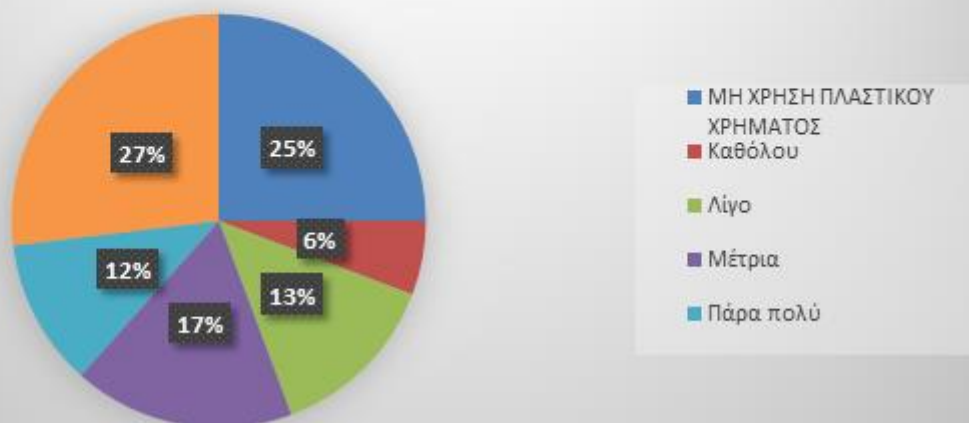
Στην ερώτηση δέκατη έκτη, οι ερωτηθέντες φαίνεται ότι είναι πολύ ενημερωμένοι και για τα πλεονεκτήματα και για τα μειονεκτήματα και αυτό αποδεικνύεται από το ποσοστό που εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα, δηλ. 26,9%. Πάρα πολύ και μέτρια ενημερωμένοι απάντησαν το 11,5% και το 17,3% εξίσου.

Συμπεραίνουμε ότι οι τράπεζες έχουν καταφέρει τον στόχο τους σχετικά με την ενημερότητα των καταναλωτών για το πλαστικό χρήμα με τους διάφορους τρόπους που έχουν επιλέξει (διαφημίσεις, εφημερίδες, κ.ά.)

Πίνακας 14. Πόσο ενημερωμένοι πιστεύετε ότι είστε σχετικά με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των καρτών;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	13	25,0	25,0	25,0
Καθόλου	3	5,8	5,8	30,8
Λίγο	7	13,5	13,5	44,2
Μέτρια	9	17,3	17,3	61,5
Πάρα πολύ	6	11,5	11,5	73,1
Πολύ	14	26,9	26,9	100,0
Total	52	100,0	100,0	

16. Πόσο ενημερωμένοι πιστεύετε ότι είστε σχετικά με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των καρτών;

Διάγραμμα 11. Πόσο ενημερωμένοι πιστεύετε ότι είστε σχετικά με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των καρτών;

Επίσης, οι ερωτηθέντες εκτός απ' ότι είναι ενημερωμένοι για τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των καρτών, θεωρούν ότι η χρήση των καρτών στις συναλλαγές τους είναι πολύ έως πάρα πολύ εύκολη. Αυτό φαίνεται από το ποσοστό των τάξεων των 32,7 και στις δύο περιπτώσεις στο παρακάτω πίνακα.

Η τεχνολογία μεταλλάσσεται συνέχεια στην καθημερινότητά μας και έχει αρχίσει να γίνεται αισθητή και στον τρόπο με τον οποίο εκτελούμε τις τραπεζικές μας συναλλαγές. Επίσης σύμφωνα με το νομοσχέδιο εισάγονται τα καινούργια μέτρα, ώστε η χώρα να ωφεληθεί από τις ευρωπαϊκές τεχνολογικές εξελίξεις στον τομέα των ηλεκτρονικών πληρωμών.

Πίνακας 15. Πόσο εύκολη θεωρείτε ότι είναι η χρήση των καρτών στις συναλλαγές;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	13	25,0	25,0	25,0
Καθόλου	1	1,9	1,9	26,9
Λίγο	1	1,9	1,9	28,8
Μέτρια	3	5,8	5,8	34,6
Πάρα πολύ	17	32,7	32,7	67,3
Πολύ	17	32,7	32,7	100,0

Total	52	100,0	100,0
-------	----	-------	-------

Πίνακας 16. Πόσο σημαντική θεωρείτε για εσάς η ταχύτητα με την οποία διεκπεραιώνονται οι συναλλαγές μέσω κάρτας;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	13	25,0	25,0	25,0
Καθόλου	1	1,9	1,9	26,9
Μέτρια	4	7,7	7,7	34,6
Πάρα πολύ	14	26,9	26,9	61,5
Πολύ	20	38,5	38,5	100,0
Total	52	100,0	100,0	

Η ερώτηση δέκατη όγδοη αναφέρεται στην ταχύτητα των καρτών στις συναλλαγές και όπως ήταν αναμενόμενα, τα αποτελέσματα αναφέρουν τον υψηλό ποσοστό στη πολύ και πάρα πολύ σημαντική ταχύτητα. Και πιο συγκεκριμένα, το 26,9% των ερωτηθέντων απάντησαν ότι η ταχύτητα είναι πάρα πολύ σημαντική στις συναλλαγές με κάρτες γιατί μπορεί να κερδίζουν περισσότερο χρόνο απ' ότι με μετρητά. Και ένα άλλο ποσοστό των 28,5 % απάντησαν ότι η ταχύτητα είναι πολύ σημαντική .

Δεν θα αναφερθούμε όμως στο ότι η ταχύτητα δεν είναι καθόλου σημαντική γιατί το επέλεξε μόνο ένας από τους 50 ερωτηθέντες.

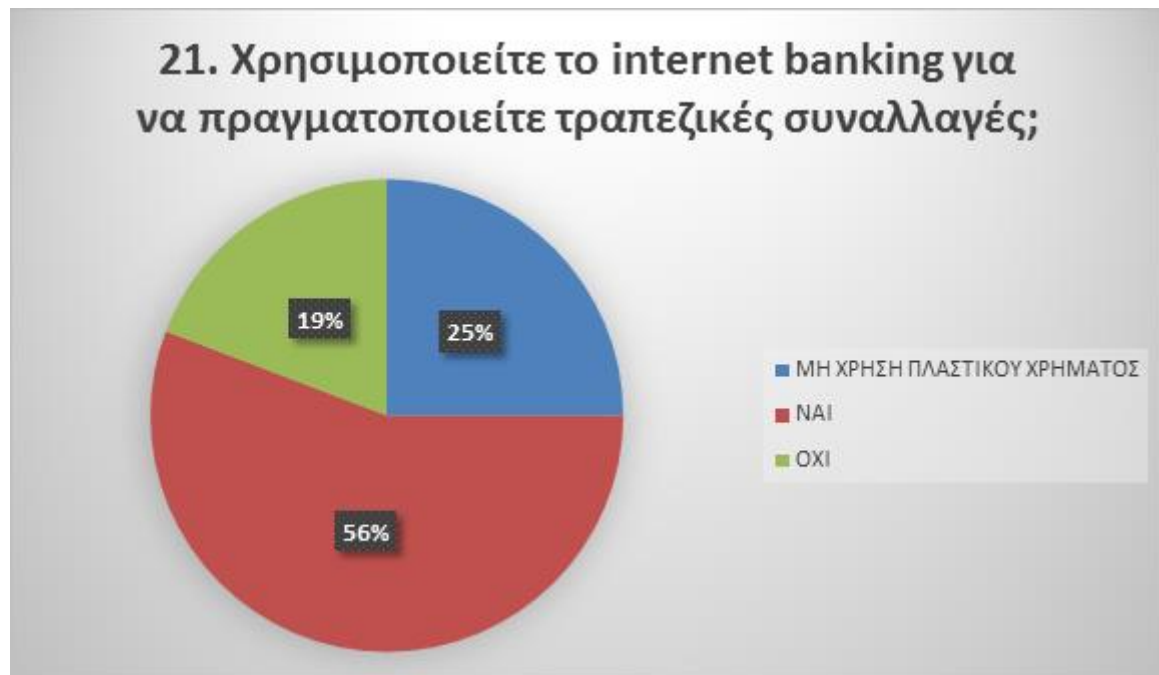
Οι επόμενες ερωτήσεις αναφέρονται στο 4^ο μέρος του ερωτηματολογίου, δηλ. στη στάση των καταναλωτών απέναντι στη χρήση του internet banking στις συναλλαγές.

Και μπορούμε να πούμε από τον παρακάτω πίνακα, ότι το 55,8% χρησιμοποιεί το internet banking είτε μέσω φορητών συσκευών (κινητών τηλεφώνων) είτε μέσω υπολογιστών ενώ το 19,2% δεν χρησιμοποιεί.

Πίνακας 17. Χρησιμοποιείτε το internet banking για να πραγματοποιείτε τραπεζικές συναλλαγές;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	13	25,0	25,0	25,0
NAI	29	55,8	55,8	80,8
OXI	10	19,2	19,2	100,0

Total	52	100,0	100,0
-------	----	-------	-------

Διάγραμμα 12. Χρησιμοποιείτε το internet banking για να πραγματοποιείτε τραπεζικές συναλλαγές;

Στο πιο κάτω πίνακα αναφερόμαστε συγκεκριμένα εάν οι καταναλωτές χρησιμοποιούν το κινητό τους τηλέφωνο για να πραγματοποιήσουν τις συναλλαγές/πληρωμές τους. Το ποσοστό των 44,2% απάντησε ότι δεν χρησιμοποιεί το κινητό τηλέφωνο ενώ το 28,8% το χρησιμοποιεί.

Οι συναλλαγές μέσω κινητών τηλεφώνων γίνονται με παραπάνω ευκολία και πιο γρήγορα αλλά δεν τα χρησιμοποιεί μεγάλο ποσοστό, αν και όλοι σχεδόν έχουν στην κατοχή τους κινητό τηλέφωνο. Κάποιοι ερωτηθέντες θεωρούσαν ότι δεν υπάρχει η απαραίτητα ασφάλεια και σε άλλους δεν υπήρχε η ευκολία στις συναλλαγές σχετικά με τους κωδικούς ασφαλείας (pin).

Πίνακας 18. Έχετε υιοθετήσει τις πληρωμές μέσω φορητών συσκευών (κινητών τηλεφώνων);

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	14	26,9	26,9	26,9
NAI	15	28,8	28,8	55,8
OXI	23	44,2	44,2	100,0
Total	52	100,0	100,0	

Το ποσοστό των 25% χρησιμοποιεί το τηλέφωνο για τις συναλλαγές τους όποτε χρειαστεί και όταν αυτοί το θεωρούν απαραίτητο ενώ το 15,4 % σίγουρα το χρησιμοποιεί μια φορά την εβδομάδα.

Θα πρέπει να αναφερθούμε στο ποσοστό των 48,1% επειδή αυξήθηκε και δεν ανταποκρίνεται σωστά. Στην προηγούμενη ερώτηση , όσοι απάντησαν ότι δεν χρησιμοποιούν το κινητό τους τηλέφωνο για τις συναλλαγές , δεν συνέχισαν στην απάντηση αυτών των ερωτήσεων.

Πίνακας 19. Πόσο συχνά κάνετε χρήση του Phone Banking για τις πληρωμές σας;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	25	48,1	48,1	48,1
1 φορά την εβδομάδα	8	15,4	15,4	63,5
1 φορά το εξάμηνο	1	1,9	1,9	65,4
1-2 φορές το μήνα	5	9,6	9,6	75,0
Όποτε χρειαστεί	13	25,0	25,0	100,0
Total	52	100,0	100,0	

Οι πιο κάτω πίνακες αναφέρονται στις απαντήσεις των ερωτηθέντων οι οποίοι επέλεξαν ότι δεν χρησιμοποιούν το πλαστικό χρήμα στις συναλλαγές.

Γι' αυτό και έχουμε στους πίνακες το 80,8% , οι οποίοι χρησιμοποιούν το πλαστικό χρήμα και δεν έχουμε απάντηση για αυτές τις ερωτήσεις.

Οι ερωτηθέντες οι οποίοι δεν χρησιμοποιούν κάρτες απάντησαν επίσης ότι οι λόγοι είναι για να μην παρασυρθούν σε πιο περιττά έξοδα, γιατί θεωρούν ότι γίνεται εκμετάλλευση των καταναλωτών. Κάποιοι θεωρούν ότι τα μετρητά συμφέρουν καλύτερα και ότι το πλαστικό χρήμα είναι ανασφαλές προϊόν το οποίο δεν το εμπιστεύονται.

Ένα είχαν κάρτα όμως σίγουρα το 11,5% θα διάλεγε την κάρτα Visa και μετά την Master Card.

Πίνακας 20. Γιατί δεν χρησιμοποιείτε τις κάρτες;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	42	80,8	80,8	80,8
Άλλοι λόγοι	2	3,8	3,8	84,6
Για να μην παρασυρθώ σε περιττά έξοδα	2	3,8	3,8	88,5
Γίνετε εκμετάλλευση των καταναλωτών	2	3,8	3,8	92,3
Είναι ανασφαλές μέσον/Δεν τις εμπιστεύομαι	1	1,9	1,9	94,2
Οικονομικοί λόγοι	1	1,9	1,9	96,2
Τα μετρητά συμφέρουν καλύτερα	2	3,8	3,8	100,0
Total	52	100,0	100,0	

Πίνακας 21. Αν είχατε κάρτα , τι είδους κάρτα θα διαλέγατε;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	41	78,8	78,8	78,8
American Express	1	1,9	1,9	80,8
MasterCard	4	7,7	7,7	88,5
Visa	6	11,5	11,5	100,0

Total	52	100,0	100,0
-------	----	-------	-------

Στον επόμενο πίνακα συμπεράνουμε ότι 4 στους 13 ερωτηθέντες είχαν στον παρελθόν κάρτα και πλέον δεν έχουν διότι δεν τους διευκόλυνε και δεν τους ενδιέφερε.

Και 7 στους 13 δεν είχαν ποτέ τους κάρτα για να πραγματοποιήσουν τις συναλλαγές τους. Και βεβαιώνουμε ότι οι περισσότεροι είναι επαγγελματίες οι οποίοι δεν έχουν στην κατοχή τους ακόμα κάρτες.

Πίνακας 22. Στο παρελθόν είχατε κάρτα;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	41	78,8	78,8	78,8
NAI	4	7,7	7,7	86,5
OXI	7	13,5	13,5	100,0
Total	52	100,0	100,0	

Διάγραμμα 13. Στο παρελθόν είχατε κάρτα;

Πίνακας 23. Αν απαντήσατε ΝΑΙ, για ποιο λόγο σταματήσατε να την χρησιμοποιείτε;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	48	92,3	92,3	92,3
Δεν με διευκόλυνε	3	5,8	5,8	98,1
Δεν με συνέφερε	1	1,9	1,9	100,0
Total	52	100,0	100,0	

Συμπεράσματα

Ύστερα από την διεξοδική έρευνα σε ότι αφορά τις συνήθειες των καταναλωτών σχετικά με το πλαστικό χρήμα συνδέοντάς το με το νομοσχέδιο καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η υποχρέωση αποδοχής καρτών γίνεται σταδιακά και ομαλά, μεταβιβάζοντας στην καθιέρωση των ηλεκτρονικών συναλλαγών. Όλες αυτές οι αλλαγές με την πλέον νομοθετική πρωτοβουλία κατέκτησαν αναγκαία την χρήση καρτών από πολίτες και επιχειρήσεις.

Μέσα από την διεξαγωγή της έρευνάς μας, έγινε σαφές ότι αυξάνονται συνέχεια οι συναλλαγές με πλαστικό χρήμα καταπολεμώντας έτσι το «ξέπλυμα μαύρου χρήματος», προσδιορίζοντας τα έσοδα των επιχειρήσεων και τον εντοπισμό ενδεχόμενης φοροδιαφυγής. Η χρήση των πλαστικών καρτών από τους περισσότερους ήταν συχνή με πολύ λίγους να έχουν στην κατοχή τους κάρτες και πριν από την εφαρμογή του νομοσχεδίου. Το εντυπωσιακό είναι ότι μεγάλο ποσοστό χρησιμοποιεί μόνο χρεωστική κάρτα περισσότερο από τις άλλες κάρτες που υπάρχουν. Τα πλεονέκτημα των καρτών αυτών έναντι των υπολοίπων είναι ότι δεν αποτελεί μορφή δανείου, οπότε δεν έχει ούτε έξοδα τήρησης και υπάρχει η δυνατότητα ανάληψης μετρητών από ΑΤΜ.

Οι καταναλωτές θεωρούν ότι υπάρχει πολύ έως πάρα πολύ ευκολία και ταχύτητα στην διεκπεραίωση των συναλλαγών μέσω καρτών και αυτό γίνεται χάρη στην εξέλιξη της τεχνολογίας. Μεγάλη αύξηση της χρήσης γίνεται και στην λειτουργία των κινητών τηλεφώνων με δυνατότητες να έχουν ήδη αρχίσει να αξιοποιούνται στο χώρο των πληρωμών. Υπάρχει όμως και ένα μικρό ποσοστό του καταναλωτικού κοινού οι οποίοι δεν χρησιμοποιούν το πλαστικό χρήμα επειδή ότι θεωρούν γίνεται εκμετάλλευσή τους. Παρά την υποχρέωση που επιβάλλει το νομοσχέδιο για χτίσιμο του αφορολόγητου, παρά τα κίνητρα που δημιουργούνται από το κράτος (πχ. Πρόγραμμα δημοσίων κληρώσεων – Λοταρία), κάποιοι από τους καταναλωτές συνεχίζουν να πραγματοποιούν τις συναλλαγές τους με μετρητά.

6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

6.1. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α' - ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Το ερωτηματολόγιο αυτό αποτελεί μέρος έρευνας που διεξάγεται στα πλαίσια Πτυχιακής Εργασίας του «Προπτυχιακού Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής» του **ΑΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ ΤΤ** και έχει σκοπό να διερευνήσει την γνώμη και τις συνήθειες των ανθρώπων σε σχέση με το Πλαστικό Χρήμα.

Η συμμετοχή σας στην έρευνα είναι εθελοντική και ανώνυμη και δεν απαιτεί πολύ χρόνο.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων!

Μέρος 1: Δημογραφικά Στοιχεία

(Απαντήστε βάζοντας ένα **X** στο αντίστοιχο κουτάκι)

1. Φύλο

- Άνδρας
- Γυναίκα

2. Ηλικία

- 18-25
- 26-30
- 31-35
- 36-40
- 41 και άνω

3. Επάγγελμα

- Δημόσιος Υπάλληλος
- Ιδιωτικός Υπάλληλος
- Αυτοαπασχολούμενος/Επιχειρηματίας
- Συνταξιούχος
- Φοιτητής
- Άνεργος

Μέρος 2: Η καταναλωτική συμπεριφορά ως προς την χρήση των καρτών

4. Χρησιμοποιείτε το πλαστικό χρήμα στις συναλλαγές σας;

- ΝΑΙ**
- ΟΧΙ**

Αν απαντήσατε ΝΑΙ στην παραπάνω ερώτηση συνεχίστε με την ερώτηση 5

Αν απαντήσατε ΟΧΙ στην παραπάνω ερώτηση συνεχίστε με την ερώτηση 27

5. Πόσες κάρτες χρησιμοποιείτε;

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- >5

6. Τι είδους κάρτες χρησιμοποιείτε; (Μπορείτε να σημειώσετε περισσότερες από 1 επιλογές)

- Πιστωτικές
- Χρεωστικές
- Προπληρωμένες/ Prepaid
- Δεν γνωρίζω

7. Ποια κάρτα χρησιμοποιείτε πιο συχνά;

- Πιστωτική
- Χρεωστική
- Προπληρωμένη/Prepaid

8. Ποια από τα παρακάτω είδη διαθέτετε;

- Visa
- MasterCard
- American Express
- Diners Club International

9. Πόσο χρόνο είστε κάτοχος κάρτας/καρτών;

- Λιγότερο από ένα χρόνο
- 1 χρόνο – 4 χρόνια
- 4 χρόνια – 6 χρόνια
- Πάνω από 6 χρόνια

Μέρος 3: Η στάση των καταναλωτών απέναντι στη χρήση των καρτών στις συναλλαγές

10. Τι χρησιμοποιείτε πιο πολύ στις συναλλαγές σας;

- Πλαστικό χρήμα
- Μετρητά

11. Πόσο συχνά πραγματοποιείτε συναλλαγές με κάρτες;

- Κάθε μέρα
- 2-3 φορές την εβδομάδα
- 1-2 φορές το μήνα
- 2-3 φορές το χρόνο

12. Σε μηνιαία βάση, σε τι ποσό ανέρχονται οι συναλλαγές που κάνετε με κάρτες;

- Μηδέν
- Έως 50€
- 51€-150€
- 151€-300€
- 301€-500€
- 501€-1000€
- Πάνω από 1000€

13. Που χρησιμοποιείτε συνήθως κάρτα; (Μπορείτε να σημειώσετε περισσότερες από 1 επιλογές)

- Ανάληψη μετρητών
- Τρόφιμα
- Καύσιμα
- Εμπορικά καταστήματα
- Ηλεκτρονικά καταστήματα
- Λογαριασμούς ΔΕΚΟ

14. Τι σας έκανε να χρησιμοποιείτε το πλαστικό χρήμα;

- Γιατί είναι υποχρεωτικό/Χτίσιμο αφορολόγητου
- Μου έδωσαν την κάρτα από την τράπεζα
- Για καλύτερες και περισσότερες συναλλαγές
- Για τις προσφορές/εκπτώσεις/bonus που έχουν οι κάρτες
- Επειδή τώρα έχουν όλοι κάρτες
- Για να μην κυκλοφορώ με μετρητά
- Δεν ξέρω/Δεν απαντώ

15. Για ποιο από τα παρακάτω ποσά επιλέγετε συνήθως την πληρωμή με κάρτα αντί με μετρητά εφόσον έχετε και τις δύο επιλογές στην διάθεσή σας; (Παρακαλώ σημειώστε 1 επιλογή)

- Έως 25€
- 26€-100€
- 101€-300€
- 301€-500€
- Για οποιοδήποτε ποσό

16. Πόσο ενημερωμένοι πιστεύετε ότι είστε σχετικά με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των καρτών;

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

17. Πόσο εύκολη θεωρείτε ότι είναι η χρήση των καρτών στις συναλλαγές;

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

18. Πόσο σημαντική θεωρείτε για εσάς η ταχύτητα με την οποία διεκπεραιώνονται οι συναλλαγές μέσω κάρτας;

- Καθόλου
- Λίγο
- Μέτρια
- Πολύ
- Πάρα πολύ

19. Τι συμπέρασμα έχετε βγάλει για τις κάρτες;

- Ότι καλύτερο υπάρχει στην εποχή μας
- Αναγκαίο/ “κακό”
- Είναι για όλο τον κόσμο
- Καλύτερα να μην υπήρχαν

20. Από πού παίρνετε συνήθως πληροφορίες για τις κάρτες;

- Από την τράπεζα
- Από φίλους/ συγγενείς
- Τηλεόραση/Περιοδικά/Εφημερίδες
- Διαφημίσεις καταστημάτων

Μέρος 4: :Η στάση των καταναλωτών απέναντι στη χρήση του internet banking στις συναλλαγές

21. Χρησιμοποιείτε το internet banking για να πραγματοποιείτε τραπεζικές συναλλαγές;

- ΝΑΙ
- ΟΧΙ

22. Αν απαντήσατε ΝΑΙ , πόσο συχνά χρησιμοποιείτε το internet banking;

- Λίγο
- Αρκετά
- Πολύ
- Πάρα πολύ
- Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ

23. Ποιόν από τους παρακάτω θεωρείτε σημαντικό λόγο για την χρήση του e-banking;

- Κερδίζω χρόνο με αυτές τις συναλλαγές
- Πραγματοποιούνται ότι ώρα επιθυμώ
- Υπάρχει ευκολία στις τραπεζικές συναλλαγές
- Έχω περισσότερες επιλογές
- Δεν χρειάζονται μετρητά
- Μπορώ να κάνω χρήση από οπουδήποτε κι εάν βρίσκομαι
- Έχω άμεση πρόσβαση στον λογαριασμό μου
- Δεν ξέρω/ Δεν απαντώ

24. Έχετε υιοθετήσει τις πληρωμές μέσω φορητών συσκευών (κινητών τηλεφώνων);

- ΝΑΙ
- ΟΧΙ

25. Πόσο συχνά κάνετε χρήση του Phone Banking για τις πληρωμές σας;

- 1 φορά την εβδομάδα
- 1-2 φορές το μήνα

- 1 φορά το εξάμηνο
- Όποτε χρειαστεί

26. Τι θεωρείτε ότι κερδίζεται με το να χρησιμοποιείτε πληρωμές μέσω κινητών τηλεφώνων;

- Χρόνο
- Άνεση , λόγω της εύκολης πρόσβασης
- Bonus
- Εξυπηρέτηση όλο το 24ώρο
- Δεν ξέρω/Δεν απαντώ

.....

Εάν η απάντηση στην ερώτηση 4 είναι “ ΟΧΙ”

27. Γιατί δεν χρησιμοποιείτε τις κάρτες;

- Οικονομικοί λόγοι
- Τα μετρητά συμφέρουν καλύτερα
- Γίνετε εκμετάλλευση των καταναλωτών
- Για να μην παρασυρθώ σε περιττά έξοδα
- Δυσκολία στη χρήση
- Είναι ανασφαλές μέσον/Δεν τις εμπιστεύομαι
- Άλλοι λόγοι

28. Αν είχατε κάρτα , τι είδους κάρτα θα διαλέγατε;

- Visa
- MasterCard
- American Express
- Diners Club International

29. Στο παρελθόν είχατε κάρτα;

- ΝΑΙ
- ΟΧΙ

30. Αν απαντήσατε ΝΑΙ, για ποιο λόγο σταματήσατε να την χρησιμοποιείτε;

- Μου απαγόρευσαν την χρήση
- Δεν με διευκόλυνε
- Δεν με συνέφερε
- Άλλο

.....

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Βιβλιογραφία

Έντυπη Βιβλιογραφία

1. A History on Money, From Ancient Times to the Present Day, Glyn Davies, UNIVERSITY OF WALES PRESS CARDIFF Published in co-operation with Julian Hodge Bank Limited, 2002
2. The Underground Economies: Tax Evasion and Information Distortion Edgar L. Feige
3. Van-Rhoda, T. 1991, "Credit card fraud", Journal of the Australasian Society of Victimology, Special Edition, April, pp. 127-9
4. Επαμεινώνδα Δ. Παπαδόπουλου (1997), «Φοροδιαφυγή – φορολογική λογιστική ελεγκτική» Εκδόσεις Πάμισος, Αθήνα
5. Οικονομικά Χρονικά (2011, Ιούλιος). Έρευνα για τη Φοροδιαφυγή- Μελέτη της συμπεριφοράς και των χαρακτηριστικών του φορολογούμενου. Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος.
6. Γρηγόρης Γκίκας – Αλίζα Χυζ (2016) , « Χρήμα & Χρηματοπιστωτικό σύστημα» , Αθήνα, εκδόσεις Γέφυρα
7. Τασάκος Κ., (2008), «Η επικείμενη αναθεώρηση του κοινοτικού δικαίου για την έκδοση και διαχείριση ηλεκτρονικού χρήματος», Περιοδικό «ΕΠΙΛΟΓΗ», Ιούνιος 2008
8. Καραντώνης Η. (2006), Θεωρία της Οικονομικής Πολιτικής (επιστημολογική και διεπιστημονική θεμελίωση), Αθήνα, Εκδόσεις Τυπωθήτω - Γιώργος Δάρδανος
9. Γέροντας Α. (2005), Δημοσιονομικό Δίκαιο, Αθήνα-Κομοτηνή, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα.

Ηλεκτρονική βιβλιογραφία

1. https://www.maliaras.gr/sites/default/files/istoriki_poreia_tou_xrimatos.pdf
2. <http://www.investopedia.com/terms/m/money.asp>
3. <http://www.businessdictionary.com/definition/money.html>
4. <https://www.tutor2u.net/economics/reference/characteristics-and-functions-of-money>
5. <https://finance.mapsofworld.com/money/types/>
6. <https://www.sansimera.gr/articles/1252>
7. <https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/380>
8. <http://www.olatapsaxno.gr/shopping/credit-cards/63-eidi-pistotikon-karton>
9. http://nefeli.lib.teicrete.gr/browse/sdo/fi/2010/MagkaniKonstantina/attached-document-1345446929-319587-26535/Magkani_Konstadina2010.pdf
10. http://www.ebusinessforum.gr/old/content/downloads/smart_all.pdf
11. <https://www.e-forologia.gr/cms/viewContents.aspx?id=190240>
12. <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/32977>
13. <https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/816>
14. <https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/795>
15. <https://www.dikaiologitika.gr/eidhseis/oikonomia/138748/aforologito-2017-me-plastiko-xrima-analytiki-lista-me-tis-dapanes>
16. <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/32658>
17. <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/33064>
18. <http://www.epixeiro.gr/article/20030>
19. <http://www.aade.gr/sites/default/files/2017-11/pol1161.pdf>
20. <https://www.euretiro.com/forodiafygi/>
21. <http://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/5686/print/pdf>
22. http://library.uniteddiversity.coop/Money_and_Economics/A_History_of_Money-From_Ancient_Times_to_the_Present_Day.pdf
23. <http://digilib.teiemt.gr/jspui/bitstream/123456789/1326/1/022012195.pdf>
24. https://apothesis.lib.teicrete.gr/bitstream/handle/11713/8336/PaganisChristos_Pot_houEleni_SavvaidisAlexandros2017.pdf?sequence=1
25. http://www.bankofgreece.gr/BogDocumentDOMLibraryMonthlySubject/%CE%A6%CE%BF%CF%81%CE%BF%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CF%86%CF%85%CE%B3%CE%AE_%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%BF%CE%B1%CF%80%CE%BF%CF%86%CF%85%CE%B3%CE%AE.pdf
26. https://www.dianeosis.org/2016/06/tax_evasion_in_greece/
27. Scribd, Prashant Jadhav , “Plastic Money” προσβάσιμο : <http://www.scribd.com/doc/25914700/Plastic-Money#scribd>

ΤΩΡΑ ΠΙΑ, ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΕΙΝΑΙ Η ΠΙΟ
ΔΥΣΚΟΛΗ ΜΕΡΑ ΤΟΥ ΜΗΝΑ!

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο / Η κάτωθι υπογεγραμμένος / η Ζηνοφώρα Μαρία....., του Λέκ....., του φοιτητής του Τμήματος Λογιστικής & Χρηματοοικ. του Α.Ε.Ι. Πειραιά Τ.Τ., πριν αναλάβω την εκπόνηση της Πτυχιακής Εργασίας μου, δηλώνω ότι ενημερώθηκα για τα παρακάτω :

«Η Πτυχιακή Εργασία (Π.Ε) αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο του συγγραφέα, όσο και του Ιδρύματος και θα πρέπει να έχει μοναδικό χαρακτήρα και πρωτότυπο περιεχόμενο.

Απαγορεύεται αυστηρά οποιοδήποτε κομμάτι κειμένου της να εμφανίζεται αυτούσιο ή μεταφρασμένο από κάποια άλλη δημοσιευμένη πηγή. Κάθε τέτοια πράξη αποτελεί προϊόν λογοκλοπής και εγείρει θέμα Ηθικής Τάξης για τα πνευματικά δικαιώματα του άλλου συγγραφέα. Αποκλειστικός υπεύθυνος είναι ο συγγραφέας της Π.Ε, ο οποίος φέρει και την ευθύνη των συνεπειών, ποινικών και άλλων, αυτής της πράξης.

Πέραν των όποιων ποινικών ευθυνών του συγγραφέα, σε περίπτωση που το Ίδρυμα του έχει απονείμει Πτυχίο, αυτό ανακαλείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η Συνέλευση του Τμήματος με νέα απόφασή της, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, του αναθέτει εκ νέου την εκπόνηση Π.Ε με άλλο θέμα και διαφορετικό επιβλέποντα καθηγητή. Η εκπόνηση της εν λόγω Π.Ε πρέπει να ολοκληρωθεί εντός τουλάχιστον ενός ημερολογιακού βμήνου από την ημερομηνία ανάθεσής της. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 18, παρ. 5 του ισχύοντος Εσωτερικού Κανονισμού.»

Ο Δηλών

Ημερομηνία

24/01/2018

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο / Η κάτωθι υπογεγραμμένος / η ΣΕΡΑ... ΣΑΒΑΝΑ....., του ΒΑΣΙΛ....., του φοιτητής του Τμήματος...Λογικής & Χρηματοοικονομικής... του Α.Ε.Ι. Πειραιά Τ.Τ., πριν αναλάβω την εκπόνηση της Πτυχιακής Εργασίας μου, δηλώνω ότι ενημερώθηκα για τα παρακάτω :

«Η Πτυχιακή Εργασία (Π.Ε) αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο του συγγραφέα, όσο και του Ιδρύματος και θα πρέπει να έχει μοναδικό χαρακτήρα και πρωτότυπο περιεχόμενο.

Απαγορεύεται αυστηρά οποιοδήποτε κομμάτι κειμένου της να εμφανίζεται αυτούσιο ή μεταφρασμένο από κάποια άλλη δημοσιευμένη πηγή. Κάθε τέτοια πράξη αποτελεί προϊόν λογοκλοπής και εγείρει θέμα Ηθικής Τάξης για τα πνευματικά δικαιώματα του άλλου συγγραφέα. Αποκλειστικός υπεύθυνος είναι ο συγγραφέας της Π.Ε, ο οποίος φέρει και την ευθύνη των συνεπειών, ποινικών και άλλων, αυτής της πράξης.

Πέραν των όποιων ποινικών ευθυνών του συγγραφέα, σε περίπτωση που το Ίδρυμα του έχει απονείμει Πτυχίο, αυτό ανακαλείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η Συνέλευση του Τμήματος με νέα απόφασή της, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, του αναθέτει εκ νέου την εκπόνηση Π.Ε με άλλο θέμα και διαφορετικό επιβλέποντα καθηγητή. Η εκπόνηση της εν λόγω Π.Ε πρέπει να ολοκληρωθεί εντός τουλάχιστον ενός ημερολογιακού βμήνου από την ημερομηνία ανάθεσής της. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 18, παρ. 5 του ισχύοντος Εσωτερικού Κανονισμού.»

Ο Δηλών

Ημερομηνία

24/2/2018